

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"א 44827-10-21 אבישר ואח' נ' דואק ואח'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט הבכיר, ד"ר מנחם רניאל

תובע/ נתבע שכנגד צבי אבישר
ע"י ב"כ עו"ד יאיר אבני נגד

נתבעים 1. יוסי דואק (התובע שכנגד)
ע"י ב"כ עו"ד מוני עזרה
2. שי לנדמן
ע"י ב"כ עו"ד חיים ברוטמן

פסק דין

1

2 תביעה ותביעה שכנגד לפי [חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965](#) (להלן: "החוק"), שעניינן טענות
3 לפרסומי לשון הרע ברשת החברתית "פייסבוק" (להלן: "פייסבוק"). התביעה העיקרית הוגשה בגין
4 45 פרסומים, שלטענת התובע פורסמו כלפיו במהלך קמפיין הכפשה שנוהל כנגדו בין השנים 2016-
5 2018 על ידי הנתבעים בפייסבוק, כחלק מקמפיין הבחירות של ראש עיריית קריית מוצקין, מר חיים
6 צורי (להלן: "ראש העיר צורי"). התביעה שכנגד הוגשה במקור על ידי התובע שכנגד בגין 26 פרסומים,
7 אך צומצמה בסיכומיו לשישה פרסומים בלבד, שלטענתו הוכח שאבישר אחראי לפרסומים.

8

9

הצדדים להליך

10 1. התובע והנתבע שכנגד (להלן: "אבישר") הוא המייסד ועומד בראש תנועת "רוח חדשה
11 בקריית מוצקין", שהוקמה בשנת 2016 כמתחרה על ההנהגה המוניציפאלית בקריית מוצקין. בין
12 השנים 2011-2014 שימש אבישר כמנהל אגף התקשוב וההסברה של ראש העיר, ובאוקטובר 2014 עזב
13 את עבודתו. כיום אבישר משמש חבר מועצת העיר קריית מוצקין ויו"ר האופוזיציה.

14

15 2. הנתבע 1/התובע שכנגד (להלן: "דואק") הוא איש תקשורת ועיתונאי ובתקופה הרלוונטית
16 לתביעה שימש כעורך הראשי של המקומון "חדשות הקריות", עורך ראשי של אתר האינטרנט
17 DYNEWS.CO.IL ובעל משרד הפרסום D&Y MEDIA. הנתבע 2 (להלן: "לנדמן") היה בתקופה
18 הרלוונטית לתביעה בעלים של העסק "גאון מחשבים" ומשנת 2019 או סמוך לכך משמש כמנהל
19 המחשוב בעיריית קריית מוצקין.

20

טענות הצדדים**טענות התובע**

1

2

3

4 3. לטענת אבישר, הפרסומים מושא תביעתו (מוצגים ת/4 ו-ת/6 – להלן יקראו כמכלול:
 5 "הפרסומים") פורסמו באמצעות פרופילים פיקטיביים (של אנשים שאינם קיימים), כשהבולטים בהם
 6 הם: בני מור, אסתי בר לב, פנחס אדר, פיני אדר, אורית סהר, אושר הפללו, שמוליק תמירי, שרה
 7 אינסאו וירון עוז. הפרסומים נעשו תחילה בשתי קבוצות פייסבוק פופולאריות שפעלו אותה עת -
 8 קבוצת "תושבי מוצקין" שנוהלה על ידי תושב העיר ניר פוטר, וקבוצת "תושבי נווה גנים קריית
 9 מוצקין", שנוהלה על ידי תושב העיר דותן לוי. בשלב מאוחר יותר פורסמו הפרסומים בקבוצות
 10 ובדפים ייעודיים לקמפיין הכפשה כנגדו, כשהקבוצה המרכזית בהם היא קבוצת "קריית מוצקין-
 11 הבית שלנו" (קבוצה זו תיקרא להלן: "הקבוצה"), ששינתה את שמה פעמים רבות ובדפים מתחזים
 12 כדוגמת "רוח חדשה בקריית מוצקין" ו"פוסטים אפשריים של צביצי אבישר". לטענתו, קיימות ראיות
 13 רבות המובילות אל דואק כמי שעמד מאחורי הפרסומים כנגדו, ואל לנדמן כמי שנטל חלק בהקמת
 14 הקבוצה יחד עם דואק, ועל כן אחראי לפרסומים המכפישים שפורסמו על ידי הפרופילים הפיקטיביים
 15 בקבוצה זו.

16

17 4. לטענת אבישר, הפרסומים עונים על הגדרת "פרסום" שבסעיף 2 לחוק – הפרסומים פורסמו
 18 בכתב ברשת החברתית "פייסבוק", ויועדו לאדם זולתו, ואף הגיעו בפועל לאנשים זולתו ולפיכך רכיב
 19 הפרסום התקיים בעניינו. כמו כן, כל הפרסומים הם פרסומים פוגעניים שמטרתם היא הכפשתו,
 20 ביזויו, לשים אותו ללעג בפני הציבור ולפגוע בסיכוייו להיבחר לתפקיד ציבורי.

21

22 5. לטענתו, הקבוצה שבה בוצעו הפרסומים הוקמה כקבוצה ייעודית ראשונה כחלק מקמפיין
 23 הבחירות של ראש העיר צורי ושימשה פלטפורמה לקמפיין הכפשה כנגדו. הקבוצה הוקמה ביום
 24 25.9.16 בשעה 21:17 בערב על ידי פרופיל בשם "אסתי בר לב" שאין מחלוקת בין מומחי הצדדים
 25 בתיק זה שהוא פרופיל פיקטיבי (עמ' 18 למוצג ת/2, וסעיפים 14(1) ו-4(2) למוצג נ/12). דואק צורף
 26 לקבוצה על ידי הפרופיל הפיקטיבי אסתי בר לב ביום 29.9.16 שלושה ימים לאחר הקמתה ובאותו
 27 מועד מונה כ"אדמין" (מנהל) של הקבוצה (סעיף 16(1) לחוות דעת מר אייל בלום – מוצג נ/12). במועד
 28 זה, הפעילות העיקרית בקבוצה היתה צירוף מספר רב של חברים. מר בלום ציין בסעיף 6(6) לחוות
 29 דעתו שדואק סיפר לו בעצמו שצירף לקבוצה מספר רב של אנשים במהלך כמה ימים.

30

31 6. אבישר טען לסתירות רבות בעדותו של דואק לעניין הצטרפותו או אי הצטרפותו לקבוצה זו,
 32 טענתו שאינו יודע איך לצרף חברים לקבוצה ואף ביחס לטענתו שלא סיפר למר בלום, נותן חוות הדעת
 33 מטעמו, שצירף חברים רבים לקבוצה. מר בלום כתב בחוות דעתו (סעיף 5(5)) שלאחר מספר ימים
 34 דואק הבין שהוא רשום כמנהל וביקש להסירו. לפיכך לטענתו אין לתת אמון בעדותו של דואק לפיה
 35 לא ידע שהיה מנהל הקבוצה.

36 7. לטענת אבישר הופעה של אדם כמנהל של קבוצה קושרת אותו אליה. המומחה מטעמו, מר
 37 יוסי דורפמן, הבהיר שמנהל קבוצה יכול להגדיל את נפח חבריה ובכך גם להגדיל את תפוצת החומרים
 38 המפורסמים בה, כפי שעשה דואק בפועל (עמ' 30 למוצג ת/2). בתקופת ההקמה של הקבוצה, דואק
 39 ולנדמן היו שני הפרופילים האמיתיים היחידים ששימשו כמנהלים של הקבוצה ויחד עמם היתה אסתי
 40 בר לב – הפרופיל הפיקטיבי. דואק הוא שצירף לקבוצה את הפרופיל הפיקטיבי "פנחס אדר", ששימש
 41 יחד עם 6 פרופילים נוספים כמנהלי הקבוצה, לאחר שדואק הפסיק לשמש כמנהל בשמו האמיתי.

- 1 לאחר שדואק הפסיק לשמש כאדמין (בשמו האמיתי) רק לנדמן נותר כמנהל בשמו שלו וכפרופיל
2 אותנטי, ונכון למועד הגשת התביעה נותרו בקבוצה שני מנהלים- לנדמן והפרופיל הפיקטיבי "בני
3 מור". לפיכך נטען שדואק שימש כמנהל הקבוצה בידיעתו, ואף צירף מאות מחבריו על מנת להגדיל
4 את תפוצת הפרסומים. יתרה מזאת, דואק הקים את הקבוצה בעצמו באמצעות הפרופיל הפיקטיבי
5 "אסתי ברלב".
- 6
7 8. לטענת אבישר, הדפים המתחזים לעמוד הפייסבוק המקורי של "רוח חדשה במוצקין-הדף
8 הרשמי" היו שלושה: הדף "רוח חדשה במוצקין-הדף הרשמי" שנוצר ב-23.9.16, יומיים לפני הקמת
9 הקבוצה "קריית מוצקין-הבית שלנו" וסמוך להיווצרותם של הפרופילים הפיקטיביים (עמ' 21 לת/2,
10 הדף "הרוח החדשה במוצקין-הדף הרשמי" והדף "ציקי אבישר - רוח חדשה במוצקין". בדפים
11 מתחזים אלו הועלו תכנים מכפייס רבים כנגדו הזהים מבחינה ססגונית והשפה הגרפית לתכנים
12 שהועלו על ידי הפרופילים הפיקטיביים, באופן המצביע על כך שמי שעומד גם מאחורי הדפים
13 המתחזים הוא לא אחר מאשר דואק.
- 14
15 9. לטענתו, הדף "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר" שימש אף הוא כלי בקמפיין ההכפשה
16 ופורסמו בו אמירות מכפישות הנוגעות לחייו הפרטיים ולמשפחתו, רמיזות מיניות ולעג לגובהו. חלק
17 מהפרסומים שפורסמו בו זהים לפרסומים שפורסמו על ידי הפרופילים הפיקטיביים ולפרסומים
18 שהועלו בדפים המתחזים "רוח חדשה במוצקין-הדף הרשמי" ו"הרוח החדשה במוצקין-הדף
19 הרשמי". הזהות בתוכן, בסגנון ובשפה הגרפית הביאו את המומחה דורפמן למסקנה שאדם אחד עומד
20 מאחורי כל הפרסומים כחלק מקמפיין מנוהל (סעיף 4.1 עמודים 25-26 לת/2). לפיכך נטען שדואק
21 הוא העומד גם מאחורי דף זה ואחראי לכל הפרסומים שפורסמו בו.
- 22
23 10. לטענת אבישר, לא עומדת לדואק הגנה מפני אחריות לפרסומים. טענות ההגנה "אמת
24 בפרסום" ו"תום הלב" נטענו על ידו בעלמא, בלי שהובאו לגביהן כל ראיה. יש לדחות גם את טענתו
25 שמדובר בפרסומים שהם בגדר הבעת דעה על איש ציבור, שכן לא הובעה בהם דעה, אלא הונחו בפני
26 הקוראים תיאורים עובדתיים שקריים. בחינת הפרסומים, תוכנם, מועד פרסומם, המטרה לשמה
27 פורסמו והעובדה שפורסמו תוך שימוש בפרופילים פיקטיביים, שעה שדואק מבקש להרחיק עצמו
28 מאותם פרסומים, מובילים למסקנה שיש לפסוק בגינם את הפיצוי המירבי לפי סעיף 7(א)(ג) לחוק,
29 או למצער פיצוי ברף הגבוה, מאחר שהייתה בהם כוונת זדון לפגוע, ולא פגיעה שהיא תוצאת לוואי
30 של עצם הפרסום, מבלי שהמפרסם התכוון לפגוע.
- 31 11. לטענתו, לא מדובר בהתבטאויות פוגעניות במסגרת התמודדות לגיטימית על דעת הקהל
32 הציבורית, אלא במניפולציית רשת, שבה דואק, המפרסם האמיתי, מבקש להרחיק את עצמו ולמנוע
33 כל זיהוי בינו וחופש הביטוי לו הוא זכאי, לבין הפרסום עצמו. בנסיבות אלה, אין תחרות בין חופש
34 הביטוי של דואק לשמו הטוב של אבישר. חומרת הפגיעה מתעצמת נוכח העובדה שמסכת פרסומי
35 לשון הרע נמשכה כשנתיים, במסע הכפשה מתוכנן, פעמים רבות ממומן, שכלל עשרות פרסומים שכל
36 אחד מהם עומד בפני עצמו, וכשהם מצטברים יחד, כל אחד מהם מעצים את משנהו. הפוגענות הבוטה
37 שבפרסומים מקבלת משנה חומרה על רקע התקופה – מערכת הבחירות לרשויות המקומיות והמטרה
38 לפגוע בסיכויי של אבישר להתמודד ולהצליח להיבחר למשרה ציבורית.
- 39
40 12. שיקול נוסף המצדיק לטענתו פסיקת פיצוי ברף הגבוה בענייננו הוא היקף התפוצה של
41 הפרסום והפגיעה הנובעת ממנו, כשהפרסומים נעשו במספר רב של דפים וקבוצות פייסבוק, ובחלקם

1 אף פורסמו כתוכן ממומן על מנת להגדיל את חשיפתם לציבור, ודואק צירף לקבוצות אלו, בעצמו
2 ובאמצעות הפרופילים הפיקטיביים שעמד מאחוריהם, חברים רבים במטרה להגדיל את החשיפה.
3 פרסומים כאלו המטילים רבב באישיותו ובאמינותו ומציגים אותו בצורה נלעגת ובזויה פוגעים
4 בעוצמה רבה יותר דווקא באיש ציבור, ובוודאי באיש ציבור המצוי בעיצומה של מערכת בחירות.

5
6 13. לאור כל האמור לעיל אבישר טען שיש לפסוק לו בגין כל פרסום פיצוי מקסימאלי בהתאם
7 לסעיף 7(א)(ג) לחוק, ולחייב את דואק לשלם לו את מלוא סכום הפיצוי שהועמד לצרכי אגרה על סך
8 של 2,600,000 ₪.

9
10 14. אשר לאחריותו של שי לנדמן טען אבישר שהתביעה הוגשה בגין 5 פרסומים שנכללו בתביעה
11 ופורסמו בקבוצה (פרסומים 2, 13, 14, 15, 16). אחריותו של לנדמן לפרסומים הנ"ל נובעת מתפקידו
12 כמנהל הקבוצה שהוקמה על ידו ועל ידי דואק כחלק מקמפיין הבחירות של ראש העיר צורי, במטרה
13 ליצור מרחב שיח לפרופילים הפיקטיביים ולפרסומים המכפישים. יש לדחות את טענת לנדמן שלא
14 עקב באופן שוטף אחרי הפרסומים הרבים בקבוצה, וכי אין להטיל עליו אחריות בגין הפרסומים
15 מאחר שאבישר לא פנה אליו בדרישה להסירם. לנדמן הוא מנהל קבוצה שהיה שותף יחד עם דואק
16 ביצירתה, וככזה אחראי לפרסומים בה כמי ששיתף עצמו וסייע לדואק בביצוע העוולה לפי סעיף 12
17 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "[פקודת הנזיקין](#)") החל על עוולות לשון הרע, מכח סעיף 7 לחוק.

18
19 15. לטענתו, קיים מסד ראייתי הקושר את לנדמן לייסוד הקבוצה. ראשית, החל משנת 2017
20 משמש לנדמן כאחראי המחשוב בעיריית קריית מוצקין ובתקופה הרלוונטית להקמת הקבוצה סיפק
21 שירותי מחשוב לדואק, כך שההכרות בינו לבין דואק קיימת מחוץ למרחב הווירטואלי. שלושה ימים
22 בלבד לאחר הקמת הקבוצה, צורף לנדמן אליה על ידי אסתי ברלב (קרי- דואק) יחד עם הפרופיל
23 האמיתי של דואק. לנדמן, כמו דואק, התמנה למנהל בקבוצה.

24
25 16. לטענתו, היו לנדמן מספר גרסאות סותרות מדוע הסכים לשמש כמנהל הקבוצה. בעת שצורף
26 לקבוצה לא היתה בה כל פעילות. הפרופיל "אסתי בר לב" צירף באותה עת את "בני מור", את דואק
27 ולנדמן. מאותה עת החל לנדמן לצרף אלפי חברים לאותה קבוצה. המומחה בלום מטעם דואק קבע
28 בחוות דעתו שלנדמן צירף מעל 2,240 חברים (סעיף 6)5(לנ/12) ולנדמן לא סתר קביעה זו (תמליל מיום
29 18.9.22, עמ' 43, שורות 20-24). התנהלות זו מלמדת שהוא היה ממקימי הקבוצה. חיזוק לכך ניתן
30 למצוא בעובדה שלנדמן (לפי חוות דעת דורפמן) המשיך לצרף חברים חדשים לקבוצה לפחות עד
31 7.10.16 ואף צירף במועד זה כמנהל לקבוצה את "אלי מזרחי", פרופיל ששני המומחים קבעו שהוא
32 מזויף (עמ' 207 לת/2). לנדמן היה אחד משני הפרופילים האמיתיים (עם דואק) שניהל תקשורת שוטפת
33 עם הפרופילים הפיקטיביים של דואק, הן בקבוצה שהקים עם דואק והן בקבוצה "תושבי מוצקין"
34 של ניר פוטר. לטענת אבישר, עובדות אלו קושרות את לנדמן קשר הדוק ומהותי לקבוצה.

35
36 17. לטענת אבישר, עדות מר דובי שפיגלר מלמדת שלנדמן נטל חלק בקמפיין של חיים צורי
37 ובהכפשת אבישר. מר שפיגלר העיד שנשלח על ידי דואק לשמש כחפרפרת במטה הבחירות של אבישר
38 ולהקליט את הפגישות במטה ואת ההקלטות היה מביא ללנדמן, שהיה מוריד אותן למחשב (תמליל
39 מיום 15.9.22, עמ' 66, שורות 28-33). עדותו זו לא נסתרה.

40
41 18. אבישר טען שמאחר שלנדמן הקים את הקבוצה כחלק מקמפיין, אפשר את צירופם של
42 הפרופילים הפיקטיביים והמשיך לשמש כמנהל הקבוצה האותנטי היחיד, הוא אחראי לפרסומים

1 המכפיישים שעלו בה. העובדה שלא פנה לנדמן להסרת הפרסום אינה שוללת את אחריותו של לנדמן.
 2 לנדמן סייע בהקמת הקבוצה כדי ליצור מרחב שיח לפרופילים מכפיישים, הוא מנהל קבוצה שיצר את
 3 האפשרות לפרסומם ואת הקבוצה במטרה שתשמש לכך, ולא מנהל קבוצה שנקלע לכך. על כן, יש
 4 לראותו כמי שיכל וצריך היה למנוע הכפשה בקבוצה אותה ניהל, יכול היה למנוע מהפרופילים
 5 הפיקטיביים של דואק לפעול בקבוצה, ומשלא עשה כן – יש לראותו אחראי כשותף לפעולת ההכפשה.
 6 העובדה שהיה שותף להקמת הקבוצה מלמדת על כוונתו לפגוע באבישר, ולכל הפחות על אדישות
 7 לפגיעה שכזו. לטענתו, בגין אחריותו של לנדמן, יש לחייבו יחד ולחוד עם דואק בגין פרסומים 2, 13,
 8 14, 15 ו-16 בסך כולל של 300,000 ₪.

9
 10 19. באשר לתביעה שכנגד, הודה אבישר שפרסום בנספח 84 לכתב התביעה שכנגד (חלק מנ/5)
 11 נעשה על ידו בעמוד הפייסבוק שלו, אך לטענתו מדובר בהבעת דעה על התנהלות דואק ועל יחסי
 12 הגומלין בינו לבין ראש העיר צורי והוא חוסה תחת הגנת סעיף 15(4) לחוק. לטענתו, פרסום זה הניח
 13 בפני הקוראים את העובדות עליהן מבוססת דעתו ועליהן מבוססת ההשוואה בין מקרה "כרמיאל"
 14 הנכלל בכתבת התחקיר שבערוץ 12 לבין יחסי הגומלין בין דואק לעיריית קריית מוצקין. העובדה
 15 שדואק פברק מכתבים למערכת העיתון – הוכחה כנכונה. דואק הודה במסגרת ההליך שהוא משתמש
 16 בשמות עט לכתוב דברים שהוא לא רוצה שידעו שכתב אותם. דואק אף אישר לדוגמא את מכתב ת/8
 17 כמכתב למערכת שכתב בשם אחר. כמן כן, בפרסום הבהיר אבישר לקוראים על מה מבוססת דעתו
 18 שדואק מושחת, על ידי תיאור העובדות והסברת מסקנתו כך שהקורא הסביר יכול לשפוט אם הוא
 19 צודק במסקנתו על בסיס העובדות ששטח, ובכך שמר על ההפרדה הנדרשת בין העובדות לבין הבעת
 20 הדעה. כמו כן, נוכח מתקפת ההכפשה לה היה נתון מצד דואק באמצעות מערך פרופילים פיקטיביים
 21 קבוצות ודפים מכפיישים ומתחזים לצורך פרסום פרסומים מבזים כנגדו, הדברים שנכתבו הם תגובה
 22 סבירה וראויה שיש בה כדי להגן עליו מפני לשון הרע שפורסמה עליו, ולכן חוסה הפרסום גם תחת
 23 הגנת סעיפים 15(3) ו-15(10) לחוק.

24
 25 20. באשר לפרסום בסעיף 93 לכתב התביעה שכנגד, טען אבישר שהפרסום לא הוגש במסגרת
 26 הפרסומים מושא התביעה ולא נכלל בנ/5. דואק הודה שמדובר בציטוט מתוך פרסום גדול יותר
 27 (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 69, שורות 36-38) והפרסום עצמו לא צורף על ידו לכתב התביעה שכנגד.
 28 במסגרת הראיות לא הוצג המסמך או הסרטון ממנו לקוח הציטוט המופיע בסעיף זה. משכך טען
 29 אבישר שחרף העובדה שלא הכחיש ציטוט זה, דואק לא עמד בנטל להוכיח שהוא זכאי לפיצוי בגין
 30 דברים אלו, שכן לפי ההלכה הפסוקה, על בית המשפט בקובעו את משמעות הפרסום בעיני האדם
 31 הסביר, להביא בחשבון את ההקשר הענייני בו נאמרו או נכתבו הדברים. משלא צורף הפרסום המלא
 32 על ידי דואק, הוא גם לא הוכיח את היקפו ומהותו. על כן, יש לדחות את תביעתו בכל הקשור לפרסום
 33 חלקי זה.

34
 35 21. לחילופין טען שמנוסח הציטוט החלקי ניתן להבין שמדובר בהבעת דעת וביקורת של אבישר
 36 על התנהלותו של דואק, המבוססת על ממצאי חוות דעת מומחה בית המשפט בהליך שהתנהל בין
 37 דואק לאבישר בבית המשפט השלום בקריות, ועל הקביעה שדואק הפעיל פרופילים פיקטיביים
 38 שהכפישו אנשים. אף אם הביקורת שהובעה על ידו נוסחה בלשון חריפה, אין בה בכדי להוציאה
 39 מתחום הסביר או לשלול את הגנת סעיף 15(3), 15(4) ו-15(10) לחוק.
 40

1 22. לטענתו, אם בית המשפט יקבע שדואק זכאי לפיצוי בגין איזה משני הפרסומים האלה, יש
2 לפסוק לו פיצוי ברף התחתון נוכח התנהלותו הפוגענית של דואק כלפיו ותפקידו המרכזי ביצירת שיח
3 פוגעני ומבזה בפייסבוק במסע הכפשה, שנמשך כשנתיים טרם הפרסומים המיוחסים לאבישר. כמו
4 כן, יש לתת את הדעת על כך שהפרסום השני היה תגובית לכתבה שפורסמה באתר העירייה וחלק
5 ממסכת ההתכתבויות בתגובה לאותה כתבה. משקלה של תגובית בהקשר לפוטנציאל הנזק שלה אינו
6 כמשקלה של כתבה רגילה ולפיכך גם מטעם זה יש מקום לפסיקת פיצוי, אם בכלל, על הצד הנמוך.
7 עוד הוסיף אבישר, ששיעור הפגיעה בגין פרסום לשון הרע על אדם ששמו נקי מרוב אינו כשיעור
8 הפגיעה בשמו של אדם המיוחסים לו מעשים שליליים, ואין ממש בטענתו של דואק שהוא בעל שם
9 טוב ומוניטין ללא רבב. בתי המשפט השונים שדנו בשורת תביעות בגין לשון הרע שהגיש דואק מצאו
10 אותו דובר שקר ובלתי מהימן.

11

טענות דואק (הנתבע 1 והתובע שכנגד):

23. לטענת דואק, מידת ההסתברות של מעל 51% (לה טען אבישר) אינה מספיקה כדי להוכיח את זהות העומד מאחורי הפרופילים הפיקטיביים. אבישר היה יכול להביא את הראיה הטובה ביותר להוכחת טענותיו בפנייה לפייסבוק בדרישה לחשיפת מידע אודות הפרופילים הללו, אך בחר שלא לעשות כן. הפנייה לפייסבוק היא מהותית מאחר שמדובר באתר ממומן כמו הפרופיל הפיקטיבי "בני מור" (אציין, שפרופיל אינו אתר ממומן). לכל הפחות, יכל אבישר להפעיל חוקר פרטי שינסה לדובב את הפרופיל הפיקטיבי ולדלות ממנו פרטים מזהים. אי נקיטת פעולות אלו נעשתה לטענת דואק כדי להימנע מהבאת הראיה הטובה ביותר.

24. לטענתו, אבישר יכל להימנע מהגשת תביעתו אילו היה דורש מפייסבוק או מהאתרים שבהם היו פרסומים, להסיר את הפרסומים הפוגעים בו, בהתאם לדוקטרינה האמריקאית של "הודעה והסרה" ("Notice and take down"). על אבישר היה להודיע שהפרסום הוא לשון הרע כלפיו, ואם בעלי האתר או פייסבוק לא היו מסירים את הפרסום, הם היו חשופים לתביעה, לא כמפרסמים, אלא מעצם היותם בעלים של לוח מודעות. לפיכך, בהעדר ממצאים ממשיים, אם בכלל, מדובר בתביעת סרק שיש לדחותה.

25. לטענת דואק, כלל לא שימש כמנהל ("אדמין") בקבוצה כזו או אחרת. כך או כך, על פי הפסיקה, היה על אבישר לפנות אליו, בזמן אמת, ולבקש הסרת הפרסום, ורק אם לא היה נעתר לבקשתו, היה יכול להגיש תביעה כנגדו. לטענתו, אין לו כל קשר לפרסומים והם אינם מוכרים לו והוא אינו עומד מאחורי הפרופילים הפיקטיביים. אין אף כל יריבות אישית בינו לבין אבישר, שכן הוא פעל ופועל כעיתונאי בחברת "חדשות הקריות" ומעולם לא פרסם בשמו או בשם אחרים דבר כנגד אבישר, לא באמצעות הפייסבוק ולא בשום מדיה חברתית אחרת. מעולם לא פתח קבוצה או דף בפייסבוק כיוון שנעדר ידע כיצד לעשות זאת. מנגד, אבישר הודה במהלך חקירתו שהיה שותף ליצירת פרופילים פיקטיביים, אך לטענתו עשה כן פעם או פעמיים "לצרכי חקירה". אבישר אף הודה שאין בידי הוכחה לטענתו שדואק עומד מאחורי הפרופיל "אורית סהר", אלא רק "אינדיקציות".

26. לטענת דואק, לקראת סוף 2011 נקרא כמנהל החברה המנהלת את העיתון "חדשות הקריות" על ידי ראש העיר צורי להכיר את הדובר החדש – אבישר, כפי שעשה במהלך שבע השנים הקודמות. במהלך עבודתו נפגש עם אבישר עשרות פעמים. במהלך השנים התריע דואק בפני ראש העיר צורי על התנהלות קלוקלת של אבישר בעבודת הדוברות שלו (שהתרכזה בעיקר בעבודה אינטרנטית) עד שהתבקש להעביר זאת בכתב וכך עשה. עניין זה גרם לאבישר לנקום בו פעם אחר פעם ותביעתו היא המשך ישיר של מסע הכפשות שמנהל אבישר נגדו.

27. דואק טען שביום 9.7.14 קיבל אבישר הודעה מטעם עיריית קריית מוצקין על הפסקת עבודתו ככל הנראה בגלל תלונות על תפקודו. כעבור כשנתיים, במהלך 2016, החליטה עיריית מוצקין להפסיק מיזם של אבישר שפעל בעיר, ללא קשר ועניין עם דואק. בתגובה לכך, הקים אבישר דף באינטרנט בשם "רוח חדשה במוצקין", בו החל לתקוף את עיריית קריית מוצקין ובכיריה. בנסיבות אלו, ניסה דואק, כמי שהכיר היטב את שני הצדדים, למצוא פתרון ליחסים המתוחים בין אבישר לעיריית קריית מוצקין ולעומד בראשה ממקום של אכפתיות, כשהיחסים בינו לבין אבישר עוד היו טובים. ניסיון הסולחה לא צלח.

- 1
2 28. דואק טען שביוולי 2017 הובא לידיעתו שאבישר פרסם בקבוצת וואטסאפ אותה הוא מנהל
3 המונה מאות חברים הודעה בנוגע אליו. מדובר בפרסומים שכללו הכפשות ופרסומים שקריים כלפיו,
4 במטרה לפגוע בו ובמעמדו הציבורי ביודעין. אבישר מעולם לא הכחיש פרסום זה. דואק הגיש תביעת
5 לשון הרע נגד אבישר, לאחר שאבישר פרסם שדואק הוא העומד מאחורי הפרופילים הפיקטיביים
6 אורית סהר, בני מור ופיני אדר.
- 7
8 29. לטענתו, לצורך הפחדתו, השתמש אבישר בכל הידע שצבר עשרות שנים כבעלים של בית
9 תוכנה, לרבות הקמת דפים פיקטיביים ודפי פייסבוק. מנגד, דואק הוא עיתונאי מהדור הישן, שאינו
10 מחובר לרשתות החברתיות ונעדר חוש טכני לפרסום בהן, ואבישר לא הציג כל ראיה ממשית שדואק
11 יצר או עמד מאחורי פרופיל פיקטיבי כזה או אחר. דואק מצדו עשה מאמצים סבירים כדי לחשוף
12 מיהם הפרופילים האנונימיים שהתחזו בשמו ובשם בית העסק שלו, ושהשתמשו ללא אישור בתמונות
13 מתוך הפייסבוק הפרטי שלו ומארכיון העיתון אליו פרצו.
- 14
15 30. דואק טען שארבעה פרופילים אנונימיים הוקמו בשמו עם תמונות – יוסי דואק, יוסי דואק –
16 יוסקה הנוכל, יוסי דואק – המוניטין, חדשות הקריות. עשרות רבות של פוסטים נכתבו בשמו
17 באמצעות פרופילים אלו בצורה בוטה ואכזרית, במטרה לפגוע בו, במשפחתו ובמשלח ידו. לטענתו,
18 השקיע מאות אלפי שקלים כדי לגלות מי עומד מאחורי הפוסטים האנונימיים וקיווה שיקבל לידו את
19 השמות עוד במהלך הדיון בתיק זה, אך הדבר לא צלח בידיו.
- 20
21 31. לטענת דואק, אין לקבל את חוות דעתו של המומחה דורפמן מטעם התובע ואין לתת כל משקל
22 לעדותו. מר דורפמן חסר ההשכלה והניסיון הנדרשים, ואישר שאין לו כל השכלה בתחום הסייבר ושזו
23 חוות הדעת הראשונה שהוא נותן. מר דורפמן לא ביצע פעולות בסיסיות לצורך הכנת חוות דעתו –
24 הוא לא פנה לפייסבוק ואף הודה שלא בחן את החומרים ואת המחשבים של דואק ואבישר כדי לשלול
25 אפשרות סבירה שאבישר הוא שעומד מאחורי כל הפרסומים (תמליל מיום 15.9.22, עמ' 27, שורה 13).
26 הוא למעשה לא בחן כל אפשרות שמישהו אחר עומד מאחורי הפרופילים הפיקטיביים מלבד דואק,
27 וזהו הקו שהוא הונחה לפעול על פיו.
- 28
29 32. לטענת דואק, אף לא ניתן להבין את שיטת העבודה שבבסיס חוות דעת דורפמן. מר דורפמן
30 הודה שעבד בשיטת איסוף חומרים אך לא ידע להציג את תיק האיסוף שביצע. כמו כן, הודה שנעזר
31 בחוות דעת קודמות שהוגשו בהליך קודם שהתנהל בין דואק לאבישר בביסוס מסקנותיו הסופיות, אך
32 לא הציגן כראיה (חוות דעתם של מר פרוינד ומר דהן) ואלו אף לא זומנו לעדות. משכך, בהעדר שיטת
33 עבודה ברורה לא ניתן לתת כל משקל לחוות דעתו. בנוסף, מר דורפמן לא ידע לאבחן בין הפרופיל
34 הפרטי האמיתי של דואק לבין הפרופיל הפיקטיבי "יוסי דואק" ולא הוכיח לאיזה מהם התכוון (שם,
35 עמ' 42, שורות 39-4).
- 36
37 33. לטענת דואק, אבישר הודה שלא טרח לשלוח לו מכתב התראה בטרם הגשת תביעתו (תמליל
38 מיום 18.9.22, עמ' 7, שורה 28) ולא טרח לברר מולו אישית אם הוא עומד מאחורי הפרופילים
39 הפיקטיביים. בנוסף, לא הציג כל ראיה לטענתו לפיה פנה אינספור פעמים לפייסבוק העולמית בנוגע
40 לפוסטים המשמיצים שנכתבו עליו בפייסבוק. הדבר מוכיח שכל מטרת תביעתו היא הפחדה טקטית
41 של גופי תקשורת בקריות, וספציפית בהליך זה של המקומון "חדשות הקריות", כחלק מהיערכותו
42 לבחירות 2023 ולקידומו הפוליטי.

1
2 34. דואק טען שחוות דעת המומחה מטעמו מר אייל בלום ניתנה לאחר מחקר שביצע, תוך איפיון
3 התנהגותם של כל שבעת החשבונות הפיקטיביים הנטענים על ידי אבישר בתביעתו, הקשר שלהם
4 לדואק, הקשר ביניהם והתנהגותם במרשתת, והגיע למסקנה שאין שום הוכחה אמיתית לזיקה כלשהי
5 בין דואק לחשבונות הפיקטיביים. אבישר לא פנה לדואק ב"הודעה והסרה" אלא למנהלי שני אתרים
6 בהם פרסמה אורית סהר את פרסומה. מר דותן לוי, מנהל אחד האתרים, החליט להסיר את ההשמצות
7 כלפי אבישר. מר ניר פוטר כמנהל לא עשה כן ולכן אבישר הגיש נגדו תביעה, ופסק הדין בתביעה זו
8 הוא מעשה בית דין או השתק עילה ביחס לדואק, שאבישר לא תבע אותו בה.

9
10 35. לטענת דואק, לא הוכח שהוא עומד מאחורי הפרופיל הפיקטיבי "בני מור", אלא הוא נושא
11 את שם העט "אבי מור". לא הוכח גם ש"בני מור" של העיתון ו"בני מור" של פייסבוק אחד הם. דואק
12 הצהיר שהוא מוכן לממן בדיקה של המחשבים בביתו, אצל ילדיו, במערכת העיתון ואף למסור את
13 הפלאפונים שלו ושל בני משפחתו לבדיקת פייסבוק, כדי להוכיח שלא כתב נגד אף אדם ברשתות
14 החברתיות בשמות בדויים. לחילופין טען דואק ביחס לכל אחד מהפרסומים המיוחסים לו וטענותיו
15 בעניין ידונו בהכרעתי בכל אחד מהפרסומים. לטענתו, הפרסומים אינם חורגים ממתחם הסביר של
16 הבעת דעה, ובכל מקרה עומדת לו ההגנות הקבועות בסעיף 15 לחוק.

17
18 36. לטענתו, לחילופין, ככל ובית המשפט יקבל את תביעת אבישר, יש לפסוק לו לכל היותר פיצוי
19 מקסימאלי בסך 5,000 ₪ בנסיבות העניין, ולערוך את החישוב לפי כל מקבץ ומקבץ - ס"ה כ 7 מקבצי
20 פרסום המכילים פרסומים דומים - 5,000 ₪ * 7 = 35,000 ש"ח.

21 התביעה שכנגד

22
23
24 37. לטענת דואק, אבישר הודה במפורש בפרסום שישה פרסומים ביחס אליו (מדובר בפרסומים
25 מס' 19-23 לנ/5/ נספח 84 לתביעה שכנגד ופרסום נוסף שלא הוגש אך אבישר הודה בו). ששת
26 הפרסומים האלו נעשו במזיד ולכן יש לפצותו בסכום של 140,000 ₪ בגין כל אחד מהם, בהתאם לסעיף
27 7א' לחוק. אבישר אף הודה שקיבל מכתב התראה מדואק, אך החליט שלא לענות לו.

28
29 38. באשר לפרסום הראשון, טען דואק שהאמירה שהוא "דמות מושחתת" היא אמירה חמורה,
30 ובהמשך נכתב עליו שהוא דורש "פרוטקשן", כלומר מבצע עבירות סחיטה ואיומים. אמירות אלו הן
31 לשון הרע לפי [חוק איסור לשון הרע](#). כשנשאל אבישר בחקירתו על מה התבסס בטענתו שדואק הוא
32 אדם מושחת, לא ידע לתת תשובה ברורה ועל כן, לא הוכח על ידי אבישר שדואק הוא אדם מושחת,
33 אלא פרסומו נועד אך ורק להכפישו במזיד.

34
35 39. לטענת דואק, בפרסום השני כתב אבישר ש"בעשורים האחרונים דואק קיבל אליו מקופת
36 העירייה מיליוני שקלים...". מתוקף תפקידו של אבישר, הוא היה חותם ומאשר כל חשבונית של דואק
37 על סך 3,800 ₪ ואבישר אף הודה בכך בחקירתו. הואיל ואבישר אישר תשלום חודשי בסך 3,800 ₪
38 לדואק, כיצד הגיע לחישוב לפיו דואק מקבל מיליונים מעיריית קריית מוצקין? מעדותו של אבישר
39 עלה שאין בסיס לדיווח השקרי שמסר לגבי סכומי הכספים שקיבל דואק הלכה למעשה. מדובר
40 בפרסום שקרי שנועד לגרום לאנשים רבים לחשוב שדואק הוא אדם מושחת העושה שימוש בכספי
41 הארנונה שהם מעבירים לעירייה. כמו כן, מדובר בהאשמה בעבירה פלילית חמורה וספציפית כלפי מי
42 שהיה משנה לראש עיריית קריית ביאליק, איש ציבור ידוע ומוכר בקריות ועל כן אמירה זו היא

1 במובהק בגדר לשון הרע. יתרה מכך, אבישר בחקירתו העיד שיש לו מסמך אקסל המפרט את
2 הסכומים שקיבל דואק מעיריית קריית מוצקין, כולל 10,000 ₪ ריטיינר בכל חודש, אבל לא הציג
3 מסמך שכזה, למרות שהיתה לו ההזדמנות לעשות כן (תמליל מיום 14.12.22, עמ' 6, שורות 1-11).

4
5 40. ביחס לפרסום השלישי, טען דואק שאבישר לא ידע להסביר על השיטות היצירתיות של דואק
6 להתחבר לכספי הארנונה של המוצקינאים, אם בכלל, והיה עליו להביא חוות דעת להוכחת שיטות
7 אלו. בפרסום הרביעי אבישר כתב שדואק מקבל "פרוטקשן" מעיריית קריית מוצקין וחרף העובדה
8 שנשלח לו על ידי דואק מכתב התראה בעניין, הוא בחר שלא להבהיר בדף ובקבוצה למה התכוון
9 כשאמר את המילה "פרוטקשן" ביחס אליו.

10
11 41. לטענתו, בפרסום החמישי כתב אבישר שדואק עומד מאחורי מאות פרופילים פיקטיביים
12 שתוקפים את המועצה, עיתונים, יריבים פוליטיים ועוד, אך בחקירתו הודה שאין בידי רשימה
13 מסודרת המוכיחה זאת (שם, בעמ' 19, שורות 26-39). אבישר ניסה להתבסס בטענתו על חוות דעתו
14 של מר פרוינד, אך נסוג כשנשאל מדוע לא הביא את מר פרוינד לעדות. אשר לפרסום השלישי, אבישר
15 לא טרח להציג כתבות מוזמנות מראש, בהן כטענתו דואק רמס בשפה קשה את יריביו של ראש העיר
16 צורי. בפרסום זה נעשתה פגיעה של ממש בו לאור היותו עיתונאי מקצועי, שהרי מדובר בעבירה אתית
17 של עיתונאי.

18
19 42. לטענת דואק, בקביעת הפיצוי המגיע לו יש לשקול מספר נסיבות מיוחדות. ראשית, אבישר
20 לא טרח לפנות אליו במכתב התראה בטרם הגשת תביעתו, ואילו דואק ניסה ככל שביכולתו להימנע
21 מהגשת תביעה, ופנה במכתב התראה לאבישר, אך אבישר סרב להתנצל חרף העובדה שהודה שכתב
22 את הפרסומים המדוברים. כמו כן, אבישר לא טרח לפנות לדואק או לפייסבוק כדי לבחון את נכונות
23 תביעתו, ולעומת זאת דואק הוכיח שניסה לפנות ולקבל מסמכים להוכחת העומד מאחורי הפרסומים
24 כנגדו. כמו כן, אבישר לא הצליח להוכיח את טענותיו לפיהן דואק עומד מאחורי הפרסומים, ואילו
25 בידי דואק הודאה ברורה של אבישר שהוא זה שפרסם את ששת הפרסומים. בנוסף, אבישר הוא איש
26 ציבור המתחרה לראשות העירייה, ואילו דואק הוא עיתונאי-עבודה ממנה הוא מתפרנס ואבישר ניסה
27 לפגוע בפרנסתו בכונת זדון. לפיכך, דואק טען שיש לחייב את אבישר במלוא הפיצוי בהתאם לסעיף
28 7א' לחוק (בהתאם לסעיפים קטנים (א)-(ג)) – בסך כולל של 840,000 ₪ בגין 6 הפרסומים שהוכחו.

30 טענות לנדמן (הנתבע 2):

31
32 43. לטענת לנדמן, התביעה כנגדו נשענת כולה על ראיות נסיבתיות להוכחת העובדות שנטענו בה,
33 ולא עלה בידי אבישר להרים את נטל ההוכחה הנדרש מבחינה הסתברותית- מעל 51%. עיקר הטענה
34 כלפיו מתמקדת בהיותו רשום כמנהל קבוצת "קריית מוצקין הבית שלנו" ומשכך הוטלה עליו אחריות
35 על פרסומים שנעשו על ידי אחרים שנטען שהן מכפישות, בעוד שלא נעשתה אליו פניה למחיקת פרסום
36 כלשהו והדבר הוכח בחקירת אבישר (תמליל מיום 15.9.22, עמ' 91, שורות 18-20).

37
38 44. לטענתו, הנימוק שאבישר הציג להעדר פנייה אליו הוא שההתנהלות היתה "משחק מכור"
39 (שם, שורות 22-26) ולכן לא ראה טעם לפנות, בניגוד להתנהלותו בשני מקרים אחרים, בהם פנה
40 אבישר למנהלי הקבוצות (ניר פוטר ודוהן לוי) בדרישה להסיר פרסומים כנגדו. בנוסף, אבישר נשאל

1 האם פעל באופן אחר למנוע את ההשמצות כנגדו והעיד שפנה לפייסבוק, אך בחר שלא לצרף את מסמך
2 הפנייה. משכך, יש להסיק שהפניה והמענה (ככל שהיו) היו פועלים לרעתו.

3
4 45. לטענתו, בסיכומי אבישר הורחבה החזית כנגדו, עת שינה אבישר את גרסתו וטען שלנדמן לא
5 היה מנהל רגיל אלא אחד מיוצרי הקבוצה. אבישר לא הוכיח שלנדמן יצר את הקבוצה, אלא הודה
6 שמקים הקבוצה לשיטתו הוא הפרופיל "אסתי ברלב" ושמדובר בפרופיל שיצר דואק.

7
8 46. לטענת לנדמן, אבישר ייחס לו אחריות לחמישה פרסומים שפורסמו בקבוצה. במהלך
9 העדויות הוכח שרק פרסום אחד נושא תאריך חופף למועד בו היה לנדמן רשום כמנהל הקבוצה, אך
10 הוא אינו נושא את שמו או תמונתו של אבישר. בנוסף, הוכח שכל ארבעת הפרסומים האחרים אינם
11 כוללים תאריך או זיקה לקבוצה או אינן מזכירות את אבישר. כך, בפרסום מס' 2 (ת/6) - אין תאריך
12 רשומה ואין זיקה לקבוצה, אך יש תמונה של אבישר. בפרסום מס' 13 (ת/4) - אין אזכור שמו של
13 אבישר או תמונתו, אך יש תאריך. בפרסום מס' 14, 15 ו-16 (ת/4) - אין תאריך רשומה, אין אזכור
14 לאבישר ואין זיקה לקבוצה. בנוסף, אבישר טען שהקבוצה הוקמה ביום 25.9.16 ולנדמן צורף לקבוצה
15 רק ביום 29.9.16. משלא צירף אבישר ראיה שהפרסומים פורסמו לאחר מועד צירופו לקבוצה,
16 המסקנה יכולה להיות שהן פורסמו לפניו, ולכן אין להידרש לפרסומים מס' 2, ו-14-16.

17
18 47. עוד טען לנדמן, שהתביעה ברובה נשענת על חוות דעת דורפמן, אך הוכח שכל החומר
19 המתייחס ללנדמן כלל לא נאסף על ידי מר דורפמן, אלא נמסר לו על ידי אבישר וייתכן שעבר עריכה.
20 מר דורפמן העיד שהחומרים שאסף בעצמו הם רק אלה שניתן לראות שצולמו מהפרופיל שלו (תמליל
21 מיום 15.9.22, עמ' 13, שורות 35-40). עיון ברשומות חושף שהן לא צולמו מתוך הפרופיל של מר
22 דורפמן ולכן יש להסיק שהן נמסרו לו על ידי אבישר. לפיכך המסקנה היא שלא רק שארבעת
23 הפרסומים פורסמו בטרם היה לנדמן חלק מהקבוצה ושהפרסום הנוסף אינו נושא את שמו של אבישר,
24 אלא שיתכן כי בלאו הכי כולם עברו עריכה בטרם נמסרו למר דורפמן. לפיכך, יש לטענתו כבר בשלב
25 זה לדחות את התביעה כנגדו.

26
27 48. לטענתו, גם אם ניתן לייחס לו רשומת אחת, גם לשיטת אבישר ייתכן שמנהל הקבוצה לא
28 היה מודע לה (סעיף 74 לכתב התביעה, שורה 3). כמו כן, הוכח במהלך הדיונים שמטרת תביעת אבישר
29 היתה להפעיל לחץ על לנדמן בכדי לגרום לו להעיד כנגד דואק. כך או כך, אין מדובר ברשומות הכוללות
30 לשון הרע כלל ועיקר, כל שכן בהיותן מיוחסות לאיש ציבור בתקופת בחירות לראשויות המקומיות.
31 העדר הפניה ללנדמן מהסירן מעקרת את האפשרות להטיל עליו אחריות משפטית בגין כשאין חולק
32 שלא נעשו על ידיו. כמו כן, מדובר בהיקף נמוך מאוד של פרסומים, ובשים לב לזמן שחלף, אין לזכות
33 את אבישר בסעד כנגד לנדמן.

34
35 49. לטענת לנדמן, אבישר לא הצליח להזים את עדותו לפיה הצטרף לקבוצה בין השאר משום
36 שהיו בה ידוענים מאזור הצפון והוא ראה כבוד להיות מנהל הקבוצה, ובשל כך גם צירף חברים
37 מהרשת החברתית לקבוצה, כפי שעשה לא אחת בקבוצות אחרות. כמו כן, במועד מסוים ביקש לשמור
38 על פרטיותו ולשנות את שם הפרופיל לשם "בן זאב" מטעמים שאינם קשורים לקבוצה וכפי שהוכח
39 שעשה כן פעמים רבות בעבר. טענת המומחה דורפמן ששינוי השם נועד להסתיר את זהותו, התבררה
40 כלא נכונה.

41

- 1 50. לטענתו, כמנהל הקבוצה אינו בעל שליטה על פרסומים של אחרים ואין לו יכולת למנוע
2 פרסומם בפועל. הוא לא קיבל שכר על תפקידו כמנהל הקבוצה, הוא אינו איש מקצוע העוסק בעיתונות
3 או עריכה, כך שהניסיון להטיל עליו כמנהל קבוצת פייסבוק אחריות בגין פרסומים של אחרים היא
4 "מדרון חלקלק". כמו כן, משהודה אבישר שלא פנה בזמן אמת אליו בבקשה להסיר את הרשומות,
5 לא הוכיח ברמת ההסתברות של 51% שלנדמן ידע על קיומם של הפרסומים כנגדו ובכך לא הוכיח את
6 תביעתו. התביעה אף הוגשה בשיהוי על ידי אבישר, כחמש שנים לאחר הקמת הקבוצה, והדבר קיפח
7 את לנדמן מלהציג את הגנתו באופן מיטבי.
- 8
9 51. עוד טען לנדמן שבתקופה שהיה מעורב בקבוצה, היא עסקה בנושאים ציבוריים (כמו פרסום
10 הרשומה על השריפה בכרמל) ולא בהכפשות, והדבר אף קיבל חיזוק מעדות התובע עצמו (תמליל מיום
11 15.9.22, עמ' 88, שורות 7-9). לנדמן העיד שמחלת בנו מנעה ממנו להיות מעורב בקבוצה ולעקוב
12 אחריה כחודש אחרי שצורף אליה. משכך, לא נחשף לפרסומים המיוחסים לו ולא הוכח אחרת. מיד
13 לאחר שקיבל את כתב התביעה פעל למחוק את הקבוצה, מכיוון שזו הפעם הראשונה שהופנתה
14 תשומת ליבו לקיומם של הפרסומים בקבוצה, ומכך יש להסיק מכך שפעל בתום לב ובהתאם לדין
15 הנוהג. בנוגע לסוגיית צירוף החברים, היו עוד קבוצות אליהן שלח הזמנות הצטרפות לחברים, כפי
16 שעשה בקבוצה זו. הטענה שהמשיך לצרף חברים לפחות עד לתאריך 7.10.16 אינה אמת- לא ניתן
17 לראות צירוף חברים של לנדמן בעמ' 155 לחוות דעת דורפמן (ת/2) כפי שמפנה אבישר. בכל מקרה,
18 מדובר במניפולציה, משום שלנדמן לא המשיך לצרף חברים, אלא לכל היותר הם אישרו את חברותם
19 במועדים מאוחרים.
- 20
21 52. לטענתו, אין לתת כל משקל לחוות דעת דורפמן מטעם אבישר, לאור חוסר ניסיונו והעובדה
22 שמחקירתו עלה שהוא "סימן את המטרה" ורק לאחר מכן נדרש למחקר (אם בכלל) (תמליל מיום
23 15.9.22, עמ' 27, שורות 14-36). אם היה מר דורפמן מבקש לשלול אנשים אחרים, לרבות אבישר עצמו,
24 יתכן שהיה מגיע למסקנה שונה, מאחר שאבישר הודה לא אחת שפתח פרופילים פיקטיביים ושהוא
25 מנוסה בפרקטיקה זו. מר דורפמן אף הודה בחקירתו שייתכן שחוות הדעת שניתנו קודם בהליכים
26 קודמים, גרמו לו לגבש דעה מוקדמת. מר דורפמן הציג בחוות דעתו רק פרסום מכפיש אחד לכאורה
27 (נספח 24 של קבוצת קרית מוצקין- הבית שלנו), ואין כל בסיס למסקנתו שלנדמן היה חלק מקמפיין
28 ושהקבוצה היתה מרחב שיח של השמצות.
- 29
30 53. לנדמן הוסיף וטען טיעונים משפטיים לדחיית התביעה כנגדו. ראשית, טען להשתק שיפוטי,
31 שכן בהליך הקודם (ת"א 14181-05-17 צורי ואח' נ' קרשובר וצבי אבישר (נבו), 6.1.2019) התקבלה
32 טענתו של אבישר שלא נעשתה אליו פניה קודמת להסרת הרשומות וניתן פסק דין לזכותו. משכך,
33 אבישר מנוע מלהתכחש בהליך זה לטענה זו, כשבעצמו הודה שלא פנה אל לנדמן להסרת הרשומות.
34 כמו כן, עצם העובדה שאבישר נקט בשיהוי רב בהגשת תביעתו (הפרסומים שבגים נתבע לנדמן פורסמו
35 בחודש ספטמבר 2016 והתביעה הוגשה ביום 19.10.21, כחמש שנים לאחר פרסומם) מלמדת שלא היה
36 בהם משום הכפשת שמו של אבישר ופגיעה בתדמיתו. עוד טען לנדמן שיש לדחות את התביעה אף
37 מחמת שימוש לרעה בהליכי משפט על ידי אבישר, שכאמור חקירתו חשפה שמטרת התביעה כנגדו
38 היתה שהוא ישמש עד תביעה כנגד דואק.
- 39
40 54. לנדמן טען שהפרסומים המיוחסים לו (2, 13, 14, 15 ו-16) אינם בבחינת לשון הרע. בסיכומי
41 פירט מדוע בחינת הביטויים עצמם על פי אמות מידה אובייקטיביות של האדם הסביר בנסיבות העניין

1 אינם לשון הרע, על אחת כמה וכמה כשמדובר באיש ציבור ובתקופת מערכת בחירות לעירייה. עוד
 2 טען שלא קמה לו אחריות כמנהל קבוצה שלא פרסם את הרשומות לפי סעיף 11 לחוק. מדובר בקבוצת
 3 פייסבוק פתוחה והוכח שהוא חסר שליטה על הרשומות המתפרסמות על ידי חברי הקבוצה טרם
 4 הפרסום. אין לו שליטה על תוכן והיא אינו יכול למנוע פרסומן מבעוד מועד. אף המנגנון של "הודעה
 5 והסרה" תומך בעמדה לפיה אחריות מנהל אתר בגין פרסומים מכפישים תתגבש רק לאחר מודעותו
 6 עליהם. מאחר שהוא אינו אחראי לפרסום, הוא חוסה תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15(12) לפיה הוא
 7 נהג בתום לב. כמו כן, הואיל ולא נעשתה אליו פניה לגבי הפרסומים, גם האחריות המשנית להסרת
 8 הפוסט אינה חלה עליו לאור מחדלו של אבישר עצמו. משכך, קמה לו חזקת תום הלב לפי סעיף 16(א)
 9 מכיוון שהוכח שהפרסום, שנעשה על ידי אחר, נעשה ברוח סעיף 15(12).

10
 11 55. אשר לגובה הפיצוי שעתר אבישר לחיבו, טען לנדמן שפרסום לשון הרע במקרה זה הוא
 12 זוטות. אין חולק ולמצער לא הוכח שלנדמן התכוון לפגוע באבישר ולכן התנהלות לנדמן היתה ההפך
 13 מזדון והוא זכאי להקלה לפי ס' 19(3) לחוק. כמו כן, הפרסומים כללו ביקורת על איש ציבור ברף
 14 הנמוך ביותר שנעשו על ידי צד ג' והשיהוי הרב של אבישר בהגשת תביעתו כאמור מעיד אף הוא שלא
 15 היה בהם משום הכפשת שמו ופגיעה בתדמיתו. לפיכך, מדובר בעניין קל ערך ובפגיעה מזערית, אם
 16 בכלל, קל וחומר עת פרסומים 2, 14, 15 ו-16 כלל לא מזכירים את שמו של אבישר ופרסום 13 עוסק
 17 אך ורק בהעלאת ביקורת על אבישר. משכך, מדובר בזוטי דברים שאינם יכולים לזכות את אבישר
 18 בסעד (בהתאם לסעיף 7 לחוק).
 19

סיכומי תשובה מטעם אבישר

20
 21
 22 56. לטענת אבישר, מומחיותו של המומחה מטעמו מר דורפמן מתבססת על ניסיונו המקצועי
 23 בתחום בו הוא עוסק למעלה מעשור ולא נדרשת השכלה פורמאלית לאור עניינה של חוות הדעת. כמו
 24 כן, מר דורפמן הבהיר שהשתמש בנתונים מסוימים ומעטים מתוך חוות הדעת שהוגשו בהליך ת.א.
 25 08-17-9497, הואיל ונתונים אלה כבר לא קיימים ברשת. מדובר בצילומי מסך שצולמו בזמן אמת על
 26 ידי אותם מומחים ושבחלוף הזמן הוסרו מהרשת. ניתוח הנתונים והסקת המסקנות נעשו על ידי מר
 27 דורפמן עצמו.
 28

29 57. לטענתו, מר דורפמן אינו חוקר פרטי ולא היה עליו להתחקות ולבלוש אחרי כתובות IP או
 30 לבחון אם אבישר עומד מאחורי הפרסומים המכפישים אותו. מר דורפמן אסף את הנתונים המצויים
 31 ברשת האינטרנט, ניתח אותם והגיע למסקנה על בסיס קשריו של דואק עם הפרופילים הפיקטיביים
 32 ברשת ועל סמך נתונים נוספים שפורטו בחוות דעתו, שדואק הוא מפעילם של אותם פרופילים
 33 פיקטיביים. טענת דואק שקיימים שני פרופילים בשם זהה "יוסי דואק" לא הוכחה ולא הובאה על ידי
 34 דואק כל ראיה לכך. אף המומחה בלום מטעם דואק לא הזכיר פרופיל נוסף באותו שם כשניתח את
 35 פעילותו של דואק. גם לו היה מוכח שקיים פרופיל זהה מזויף (ולא הוכח) לא היה בכך כדי להועיל
 36 לדואק או לגרוע מחוות הדעת, שכן דואק הודה באמצעות המומחה מטעמו שבאמצעות הפרופיל יוסי
 37 דואק האמיתי, צורף לקבוצה וצירף חברים מטעמו והיה בקשר עם הפרופילים הפיקטיביים על ידי
 38 סימון "like" לפוסטים שהועלו על ידם.
 39

40 58. עוד טען אבישר, שמנגנון "הודעה והסרה" הוא מנגנון המופעל כנגד גורם ביניים בלשון הרע
 41 כדוגמת בעל אתר או מנהל קבוצת פייסבוק, שמבוקש להטיל עליו אחריות לפרסום שפורסם על ידי

1 צד שלישי. בענייננו, לא מבוקש להטיל אחריות על צד שלישי אלא על המפרסם הישיר דואק שביצע
2 את הפרסום באמצעות פרופילים פיקטיביים. במצב זה לא היתה מוטלת עליו כל חובה לפנות אל דואק
3 ולבקש להסיר את הפרסומים, ולא היה בהסרתם לאחר פרסומם כדי לגרוע מאחריותו של דואק.

4
5 59. לטענת אבישר, אין לראות בכל 14 הפרסומים העוסקים בטענה לפיטוריו מעיריית קריית
6 מוצקין כפרסום אחד, כהוראת סעיף 7א(ד). מדובר בפרסומים שפורסמו במספר אתרים שונים חלקם
7 בזמנים שונים במטרה לחזור ולהזכיר אותה לשון הרע. כל פרסום שכזה הוסיף מאגר חדש של
8 קוראים/צופים שנחשפו לכתבה הפוגעת, וגם אם היו קוראים חופפים אין בכך כדי לשלול עילה
9 עצמאית נפרדת בשל כל אחד מהפרסומים. הפרסומים אינם נהנים מההגנה הניתנת לחופש הביטוי,
10 חרף ההגנה המורחבת הנתונה בדרך כלל לחופש הביטוי בכלל ולפרסומים כלפי אנשי ציבור בפרט,
11 שכן דואק פרסם אותם באמצעות פרופילים פיקטיביים. לא את דעתו שלו ביקש לפרסם, אלא ליצורק
12 מצג שווא כאילו מדובר בהתבטאויות של אחרים.

13
14 60. אשר לתביעה שכנגד טען אבישר שלא הודה בשישה פרסומים כטענת דואק אלא בשני
15 פרסומים בלבד שאחד מהם לא הוגש ולא הוצג, וכי הוכח שלפרסומיו של אבישר קדם מסע הכפשה
16 ארוך שניהל דואק נגדו ברשת הפייסבוק. נסיבות אלה בתוספת העובדה שהפרסום שצוטט חלקית בסי'
17 93 לכתב התביעה שכנגד היה תגובית לכתבה שפורסמה באתר העירייה, מביאוות למסקנה שגם אם
18 דואק זכאי לפיצוי כלשהו, יש לפסוק לו פיצוי על הצד הנמוך.

19 דיון והכרעה:

20 התביעה העיקרית

21
22
23
24 61. התביעה העיקרית עוסקת ב-45 פרסומים שפורסמו כלפי אבישר בין השנים 2016-2018. בשנת
25 2016 הקים אבישר את תנועת "רוח חדשה בקריית מוצקין" ובשנת 2018 התמודד במערכת הבחירות
26 על ראשות העיר קריית מוצקין ותנועתו התמודדה למועצת העיר. משכך, בתקופה בה פורסמו
27 הפרסומים היה אבישר (ועודנו) איש ציבור בקריית מוצקין, ומדובר בפרסומים כנגד איש ציבור.

28
29 62. דיני לשון הרע עוסקים באיזון בין זכויות אדם – הזכות לשם טוב והזכות לחופש הביטוי.
30 נקודת האיזון בין שני הערכים האלה נעה לכיוון חופש הביטוי בתביעות לשון הרע המוגשות על ידי
31 אישי ציבור בגין פרסומים המתייחסים לעשייתם הציבורית (ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607,
32 621-623 (2002) (להלן: "עניין אפל"); רע"א 817-23 עמותת חוזה חדש נ' ח"כ מיקי (מכלוף) זוהר
33 (נבו, 30.5.23) (להלן: "עניין מיקי זוהר").

34
35 63. הכרעה בתביעת לשון הרע נעשית בארבעה שלבים שהותוו בחוק ובפסיקה:

36 "ראשית, יש לפרש את הביטוי, בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב ממנו את המשמעות העולה ממנו, על
37 פי אמות מידה מקובלות על האדם הסביר. פרשנות זו יש להשעין הן על מובנם הפשוט של דברי
38 הפרסום המפורשים, והן על האמור 'בין שורותיו', כפי שמכלול זה עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני
39 האדם הסביר (סעיף 3 לחוק). שנית, יש לבחון האם על פי משמעות זו, מהווים הדברים 'לשון הרע'
40 על פי סעיף 1 לחוק, והאם אופן אמירתם מהווה 'פרסום' כמשמעותו על פי מבחני סעיף 2 לחוק.

1 בשלב שלישי, יש לבחון את תחולת ההגנות השונות על הפרסום, על פי סעיפים 13 עד 15 לחוק,
2 אשר תחולת מי מהן עשויה לשלול את אחריותו של המפרסם לפרסום לשון הרע. גם שלב זה עשוי
3 לכלול רכיב המתייחס לפרשנות הביטוי ולסיווגו, למשל, כביטוי של עובדה או ביטוי של דעה, לשם
4 התאמתו להגנה הרלבנטית. בשלב הרביעי, אם ממלא הפרסום את תנאי שלושת השלבים הקודמים,
5 נבחנת שאלת הסעדים, ובתוכם שאלת הפיצוי הראוי לתובע" (ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי, פסקה
6 17 (4.8.2008) (להלן: "עניין נודלמן").

7 64. אין מחלוקת בין הצדדים שכלל הפרסומים פורסמו ברשת החברתית "פייסבוק", ועונים על
8 הגדרת המונח "פרסום" בסעיף 2 לחוק (תמליל מיום 23.6.22, עמ' 5, שורות 17-26), שכן פרסומים
9 במרשתת כפופים לאיסורי לשון הרע וחוק איסור לשון הרע הותאם לקדמה הטכנולוגית (רע"א
10 1688/18 סרנה נ' נתניהו (נבו, 15.4.18); ע"א 1726-21 מוחמד בכרי נ' ניסים מגנאגי (נבו, 23.11.22)
11 (להלן: "עניין בכרי"). "בשלב זה של התפתחות הפסיקה לא יכול להיות ספק כי פעולה ישירה של
12 כתיבת "סטטוס" או "פוסט" ברשת החברתית היא אכן פרסום כמובנו בחוק, ועל כן עשויה להקים
13 עילה לתביעה ככל שיש בו משום לשון הרע" (רע"א 1239-19 יואל שאול נ' חברת ניידלי תקשורת
14 בע"מ (נבו, 8.1.2020) (להלן: "עניין שאול"). משכך מתקיים לגבי כלל הפרסומים רכיב הפרסום.

15
16 65. לשון הרע מוגדרת בסעיף 1 לחוק כדלקמן:

17 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

18 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

19 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

20 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;

21 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו".

22 די בהתקיים חלופה אחת מארבע החלופות על מנת שפרסום יוגדר כלשון הרע. המבחן לפרשנות
23 הפרסום הוא אובייקטיבי – המובן שאדם סביר ורגיל היה מייחס לפרסום ואם היה באותו מובן כדי
24 לפגוע בשמו הטוב של התובע. אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על ידי הטוען
25 לפגיעה בו. על בית המשפט לפרש את הפרסום על פי המובן הטבעי והרגיל של מילותיו. סעיף 3 לחוק
26 מתייחס למצב בו לשון הרע אינה נובעת באופן ישיר ממילות הפרסום וקובע שלשון הרע יכולה אף
27 להשתמע מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות. על מנת לקבוע את המשמעות הפשוטה או המשתמעת של
28 הפרסום בעיני האדם הסביר, יש לפרש את הביטוי על הרקע הכללי בו פורסם ואין לבודד את המילים
29 מהקשרן (עניין אפל לעיל, בעמ' 617).

30 לשון הפרסומים מושא התביעה העיקרית:

31
32 66. אבחן את הפרסומים על ידי חלוקתם לקבוצות לפי תוכנם: פרסומים הנוגעים לעבודת אבישר
33 בעיריית קריית מוצקין; פרסומים המייחסים לאבישר עבירות פליליות, חקירות במשטרה, ניצול
34 מעמדו ושימוש בכספי עמותה; פרסומים אישיים כלפי אבישר ומשפחתו.

35
36 פרסומים הנוגעים לעבודתו של אבישר בעיריית קריית מוצקין- פרסומים מס' 1, 3-8, 14, 16-17, 19-
37 24, 20 (ת/4+ת/6):

67. פרסומים מס' 1, 3, 4 ו-5 -מדובר בפוסט זהה שפורסם במקומות שונים על ידי פרופילים שונים. לשון הפוסט היא כדלקמן:

"צי..ציק...ציקי אבישר
המסיכה מעל פניו נפלה, הוא האיש שמפעיל את קבוצת הפייסבוק "הרוח החדשה"
האיש הזה כבר הודה במשטרה שהוא העומד מאחורי הקבוצה הזו
הפוסטים שאתם קוראים שם "מבושלים" מטעמי נקמה בלבד!!!
האיש מונע ע"י נקמה, לאחר שמעל בתפקידו ועקב כך נזרק בבושת פנים מעבודתו בעיריית קריית מוצקין
הוא מנסה לנקום בכל דרך בעירייה, בעומד בראשה, ובתושבי העיר (אליה בא מירושלים רק לצורך עבודתו, וגר בה 3 שנים בלבד)
זהו צבי "ציקי" אבישר הוא אדם מר נפש ומחרחר ריב
הוא מנסה לנקום ולהזיק
זה פרצופו האמיתי.
בושה וחרפה!
רוצים לראות כמה באמת הוא סמרטוט? חפשו ב-Youtube "ערבי מכה יהודי במרפאת קופת חולים" היהודי העלוב והחלשלוש בסרט שחוטף מכות ולא מחזיר זה הוא צבי "ציקי" אבישר
רק מאחורי קבוצת "הרוח החדשה" הוא מרגיש גיבור..."

68. משמעות הפוסט לאדם הסביר היא שאבישר הוא אדם צבוע או שקרן ("המסיכה מעל פניו נפלה"), המונע מנקמה בלבד. כמו כן, מיוחסת לאבישר מעילה בתפקידו בעיריית קריית מוצקין בעקבותיה פוטר בבושת פנים, וזו הסיבה לנקמה בעירייה ובעומד בראשה. פרסום על פיטוריו של אדם, קל וחומר עקב מעילה בתפקידו, מטרתו להשפיל אדם בעיני הבריות ולפגוע במשלח ידו או מקצועו (חלופות (1) ו-(3) בסעיף 1 לחוק). לא הוכח שאבישר פוטר מעבודתו בעיריית קריית מוצקין או מעל בתפקידו ועל כן אין מדובר בפרסום אמת. בהמשך הפוסט מכונה אבישר "סמרטוט" ו"היהודי העלוב והחלשלוש", כינויי גנאי שמטרתם לבזות וללעוג לאבישר, ועונים על חלופות (1)+(2) לסעיף 1 לחוק.

69. בפוסט אף הודגשו המילים שמטרתן לשים את אבישר לבוז וללעג - המילים "עלוב וחלשלוש" הודגשו בצבע סגול, ובסוף הפוסט הופיעה תמונתו של אבישר כשאליו מכוונים 2 חצים גדולים בצבע צהוב, על מנת שהקורא לא יפספס את מה שהכותב רצה להדגיש – שאבישר "נבעט מעבודתו בקריית מוצקין" ושהוא "צולם מוכה ומבויש על ידי ערבי מר וממורמר":

70. פרסום 1 ופרסום 3 הם פרסומים זהים שפורסמו על ידי הפרופיל "בני מור" בקבוצת "תושבי מוצקין" תחת הכותרת "האמת על ציקי אבישר". פוסט זהה לחלוטין פורסם אף על ידי הפרופיל אסתי ברלב (פרסום 5) תחת הכותרת "האמת על ציקי אבישר".

71. פרסום מס' 4 פורסם בתאריך 28.10.16 על ידי הפרופיל "ירון עוז" שעשה שיתוף לפוסט של בני מור בקבוצה "תושבי מוצקין" והוסיף לו את הכותרת: "אבישר חכם? הצחקת אותי. הוא בא לקריית מוצקין "לעשות קופה", מעל בתפקידו ונזרק כמו כלב מת, עכשיו מובנים מניעיו ולכלוכיו". כותרת זו שהוספה היא לשון הרע שכן היא מייחסת לאבישר עבירה פלילית של מעילה בתפקידו ומכנה אותו בכינוי גנאי בוטה ומעליב. דברים אלו בנוסף לתוכן הפוסט עצמו עונים על חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק. פעולת שיתוף פוסט בפייסבוק שהוא בגדר לשון הרע עולה כדי "פרסום" כמובנו [בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע](#), כפי שנקבע בעניין שאול - "פעולה של שיתוף עשויה להקנות לפרסום מסוים תפוצה נרחבת ותהודה רחבה (ובכך לתרום להפיכתו ל"ויראלי"), מעבר למה שהיה מקבל לולא שותף... יוזכר בהקשר זה גם כי ברירת המחדל [בחוק איסור לשון הרע](#) היא הטלת אחריות לפרסום גם על מדפיס, מוכר ומפיץ של לשון הרע שפורסמה בדפוס, ככל שהם ידעו או היה עליהם לדעת שהפרסום מכיל לשון הרע".

1
2 72. פרסום 6 פורסם על ידי בני מור ובו נכתב: "מי אתה צבי "ציקי" אבישר? מה הוא פרצופך
3 האמיתי, אותו הגיע הזמן לחשוף! האיש הזה שנבעט בבושת פנים מעיריית קריית מוצקין, בגלל
4 רשלנות על הגבול הפלילי. האיש הזה אינו תושב קריית מוצקין, הוא תושב ירושלים אבל הוא חי
5 ונושם בקירבנו....והוא מפיץ רעל הוא מאיים על אנשים. זה מי שהוא ומה שהוא!!!" גם פרסום זה
6 עוסק בפיטוריו כביכול של אבישר מסיבות לא לגיטימיות, הפעם "על גבול הפלילי" המיוחסות לו.
7 מטרת הפרסום היא לבזות את אבישר ולהציגו כאדם לא ישר ומסוכן לציבור והוא בבחינת לשון הרע
8 לפי חלופות (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק. פרסומים 7-8 הם פרסומים זהים לפרסום 6 ופורסמו על ידי
9 פרופיל בשם "שמוליק תמירי" בקבוצת "תושבי נווה גנים קריית מוצקין" (פרסום 7) ובקבוצת "תושבי
10 מוצקין" (פרסום 8) ועל כן הם בגדר לשון הרע.

11
12 73. לפרסום 7 הגיבו מספר אנשים, בהם הפרופילים הפיקטיביים אושר הפללו שהגיב: "עוד פעם
13 האפס הזה???" ; בני מור שהגיב: "נוכל כמו בסרטים אבל בניגוד להם – הוא תת רמה"; ירון עוז
14 שהגיב: "מה???" הוא עוד קיים? הוא לא בכלא? לא ברח לחו"ל או חזר לירושלים? הייתי בטוח..."
15 וכן אסתי ברלב שהגיבה: "האיש הוא תת רמה זה שהוא לובש חליפה לא אומר שהוא ראוי
16 להתייחסות, לא הכרתי אותו עד שקראתי לפני כחודש בעיתון מקומי על מעלליו, כל מיני עמותות
17 פקיטביות של עזרה לתלמידים כביכול, כל מיני התחזויות שלו למורה/מרצה/אחראי על תחום..."
18 אף פרסום 8 זכה לתגובות זהות מהפרופילים אושר הפללו, בני מור, ירון עוז ואסתי ברלב.

19
20 74. פרסום 14 פורסם על ידי הפרופיל "פנחס אדר". אבישר טען שהוא פורסם בקבוצת "קריית
21 מוצקין שלנו" וטענתו לא נסתרה. וזוהי לשון הפרסום:
22 **"ציקי אבישר**

23 **באת לכאן מירושלים עם אוויר ההרים צלול כיון והרי אם איכות האוויר חשובה לך כל כך, (אתה**
24 **מספר סיפורי אלף לילה על איכויות אוויר) אז למה אתה לא חזרת לאוויר של ירושלים כבר מיד אחרי**
25 **שפוטרת מעבודתך בעיריית קריית מוצקין???** (בגללה עברת לגור כאן מלכתחילה) ואולי בהזדמנות
26 **גם תספר לנו "על הדרך" למה העיפו אותך משם???"**
27 הפרסום עוסק בפיטוריו כביכול של אבישר מעיריית קריית מוצקין ומטרתו היא ללעוג לאבישר,
28 לבזותו ולפגוע בהתמודדותו למשרה ציבורית ועל כן הוא דבר לשון הרע לפי חלופות (1) ו-(3) לסעיף 1
29 לחוק). פרסום 17 הוא פרסום זהה לפרסום 14 ופורסם על ידי פנחס אדר באותו היום (8.12.16)
30 בקבוצת "תושבי מוצקין" ועל כן אף הוא פרסום דבר לשון הרע.

31
32 75. פרסום 16- פורסם על ידי "פנחס אדר" בתאריך 8.12.16. טענת אבישר שהוא פורסם בקבוצת
33 "קריית מוצקין שלנו" לא נסתרה:

34 **"מי שהיה דובר עיריית קריית מוצקין ונבעט מתפקידו בבושת פנים מרבה לספר לכם סיפורים**
35 **מכובסים, אבל שוכח לספר לכם כיצד הוא התחנן שאשתו תקבל ג'וב בכיר בתאטרון העירוני, ונענה**
36 **בסירוב חד משמעי! מאז כנקמה הוא ממשיך ללכלך, להתנשא ולזלזל באינטליגנציה של תושבי**
37 **קריית מוצקין".** הדברים בפורסם חוזרים על האמור בפורסום הקודמים של פנחס אדר, עוסקים
38 בפיטוריו של אבישר ובבושת הפנים הראויה לו ועל כן הם מוגדרים לשון הרע.

39
40 76. פרסום 19 זהה לחלוטין לפרסום 16, הן מבחינת המלל והן מבחינה צורנית אך הפעם פורסם
41 על ידי הפרופיל "פיני הדר" בתגובה לפרסום אחר שהועלה על ידי "פנחס אדר" (פרסום 18) בקבוצת

1 "תושבי מוצקין". הפרופיל "פיני אדר" בעל תמונת פרופיל זהה לתמונת הפרופיל של "פנחס אדר"-
 2 זהות התמונות, הדמיון הכמעט זהה בין שמות הפרופילים והעובדה שהם פרסמו אותם הפוסטים
 3 בקבוצות שונות – מעידה על כך שמדובר באותו האדם העומד מאחורי שניהם.

4
 5 77. פרסום 20- "פנחס אדר" פרסם פוסט נוסף בתאריך 8.12.16 בקבוצת "תושבי מוצקין":
 6 **"מישהו, שלא כל כך יודע כל כך לחפש בגוגל מילים כמו "בנזן" מפחיד, ומטעה אתכם עם מונחים**
 7 **מכובסים ושקריים לכאורה אותו אחד מספר מעשיות מתנשא עליכם, חושב שאתם לא יודעים לחפש**
 8 **בעצמכם בגוגל. אבל אתם יודעים! אולי בגלל ההתנשאות העיפו אותו מתפקידו כדובר העירייה!"**
 9 בפרסום זה חוזר פנחס אדר על הטענה שאבישר הועף מתפקידו כדובר העירייה ומייחס לו תכונות של
 10 שקרן ומתנשא ועל כן הפרסום הוא לשון הרע לפי חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק).

11
 12 78. פרסום 24- פורסם על ידי הפרופיל "בני מור" בתאריך 11.1.17 בפייסבוק ובו נכתב:
 13 **"הדובר לשעבר, שנבעט מהעירייה ומפעיל את הרוח החדשה שוכח לספר שדרש ג'וב בכיר לאשתו**
 14 **בהיכל התאטרון ונענה בסירוב מוחלט! לכן היום הוא משמיץ, מכפיש, מסלף נתונים ועובדות ותוקף**
 15 **אישית את מנכ"לית התאטרון".** "בני מור" הוסיף תגובה לפרסום של עצמו: **"עכשיו מתגלית הסיבה**
 16 **האמיתית למוטיבציה שלו, אריסטו פעם אמר (וצדק) שנקמנות וקנאה הם יועצים רעים. האיש נוקם**
 17 **במי שסירב לבלוע ממנו צפרדעים..."**. הפוסט חוזר על הדברים שפרסם פנחס אדר בפרסום 16 לעיל.
 18 בני מור משתמש במילים ובסגנון של פנחס אדר והדבר מחזק את טענת אבישר שאותו אדם העומד
 19 מאחורי פרסומים אלו. הפוסט מכפיש את אבישר וחוזר על הטענות לפיו "נבעט מהעירייה" וניסה
 20 לסדר עבודה לאשתו בתאטרון העירוני ובכך רומז שניסה לעשות כן על ידי הפעלת קשריו בעירייה
 21 ובדרך לא לגיטימית. משכך הפרסום הוא לשון הרע לפי חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק.

22
 23 פרסומים המייחסים לאבישר עבירות פליליות, חקירות במשטרה, ניצול מעמדו ושימוש בכספי עמותה
 24 - פרסומים 2, 11, 12-13, 15, 18, 21, 22-23, 25, 38-39 (ת/ת+6):

25
 26 79. פרסום 2 - פורסם על ידי אסתי ברלב וכולל תמונות שונות של אבישר, תחת הכיתוב:
 27 **"אמן רב מג, או שמא עבריין נמלט ואיש מתחזה? ??? מי אתה ומה אתה, צבי ציקי אבישר ??? האיש**
 28 **עם אלף הפרצופים".**

29 הפרסום אינו נושא תאריך ולפי טענת אבישר הוא פורסם בתאריך 30.9.16 בקבוצה "תושבי מוצקין-
 30 הדף הרשמי". פרסום זה הוא לשון הרע, ומציג את אבישר כעבריין נמלט ואיש מתחזה שאין לתת בו
 31 אמון, באופן המבזה אותו, לועג לו ומנסה לפגוע בשמו הטוב (חלופות (1) ו-(3) לסעיף 1 לחוק).

32
 33 80. פרסום 11- פורסם על ידי אושר הפללו בתאריך 27.11.16 (נטען ולא נסתר שהוא פורסם
 34 בקבוצה "תושבי מוצקין") ובו נכתב:

35 **"חשיפה ראשונה: הירושלמי המנשב מהרוח החדשה נחקר ביאח"ה. זו הרוח החדשה? ??? פרטים**
 36 **נוספים בקרוב".**

37 לפרסום צורפו תמונות של ניידת משטרתית וסמלי המשטרה. יצוין שלפרסום זה הגיב פנחס אדר וכתב
 38 **"מליונר חדש נולד"** וצירף תמונה עם הכיתוב **"המנשב הירושלמי"**. אבישר טען שמעולם לא נחקר
 39 ביאח"ה (היחידה הארצית לחקירות הונאה) ולא הוכח אחרת. ייחוס חקירה במשטרה נועדה ליצור
 40 חשד לעבירה פלילית וייחוסה לאיש ציבור פוגע באמינותו בפני הציבור כמי שאינו ראוי להתמודד
 41 ולהיבחר למשרת ציבור. משכך, פרסום זה הוא לשון הרע (חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק). אמנם

1 שמו של אבישר לא צוין מפורשות בפרסום, אך הפרטים שפורסמו בו כגון "הירושלמי המנשב מהרוח
2 החדשה" – מרמזים באופן מובהק שלא מתיר מקום לספק שמדובר באבישר- ירושלמי במקור ומייסד
3 תנועת ה"הרוח החדשה", ולפי סעיף 3 לחוק.

4
5 81. פרסום 12- פורסם על ידי בני מור בתאריך 29.11.16 (נטען ולא נסתר שפורסם בקבוצת
6 "תושבי מוצקין"):

7 **"הפרסום שעוד לא סופר! המנשב מהרוח החדשה תוקף את דפנה צורי אבל שוכח לספר שהוא רצה**
8 **שאשתו תהיה בתפקיד בכיר בתיאטרון העירוני, בעוד הוא משמש דובר העירייה הוא נענה בשלילה**
9 **חד משמעית. אז בואו נשאל – מה מניעו?? ג'ובים? תאוות נקם? שנאה? הציבור ישפוט. פרטים**
10 **נוספים בקרוב".**

11 הפרסום שב על הדברים שפורסמו בפרסום 24 ומייחס לאבישר התנהגות לא לגיטימית וניצול כביכול
12 של תפקידו בעירייה כדי לסדר לאשתו עבודה ועל כן הוא בגדר לשון הרע לפי חלופות (1), (2) ו-(3)
13 (לסעיף 1 לחוק). לפרסום זה הגיב פנחס אדר כדלקמן:

14 **"עוד כשלוש מהדהד של מי שמנסה להשמיץ את העיר ותושביה בהתנשאות וללא הפסקה!!! המנשב**
15 **הירושלמי נוהל כשלוש אחרי כשלוש שמתפוצצים לו בפניו!! כנראה בעקבות סכסוכים פנימיים בתוך**
16 **העמותה שהוא מנהל, הועלו לאחרונה ברשת מסמכים המעלים חשדות כבדים (לכאורה) לאי סדרים**
17 **כספיים בעמותה...".**

18 פנחס אדר צירף לתגובתו תמונה בצירוף המילה "כישלון". התגובה אף היא בבחינת לשון הרע והיא
19 מכפישה ובה לאבישר תוך הוספת חשדות לאי סדרים כספיים. בתגובתו מכנה פנחס אדר את אבישר
20 "המנשב הירושלמי" – בדיוק כפי שכינה בני מור בפרסומו. הפרסום והתגובה דומים בסגנונם- מבחינת
21 המילים הסימנים והגרפיקה בשניהם.

22
23 82. פרסום 13- פורסם על ידי פנחס אדר בתאריך 1.12.16 בקבוצת "קריית מוצקין- הבית שלנו":

24 **"הסכסוכים הפנימיים בעמותה אותה מנהל המנשב הירושלמי ממשיכים להוציא שלדים מהארון.**
25 **שימו לב לאן הולך הכסף שמיועד לילדים האתיופיים (לדבריו)**
26 **שימו לב איך "הפקת אירוע בהולנד" נכנסת תחת סעיף מימון מטעה במתכוון "פעילות ציונית**
27 **בבריטניה"**

28 **או...למבקר העמותות תהיה הרבה עבודה"**

29 הפרסום מייחס לאבישר אי סדרים, חוסר ניהול תקין ורישום כוזב בכל הקשור לכספים בעמותה
30 אותה הקים ומכנה אותו בזלזול "המנשב הירושלמי" ברמיזה לשמה של תנועתו "רוח חדשה", ועל כן
31 הוא לשון הרע (חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק).

32
33 83. פרסום 15 ופרסום 18- פרסומים זהים שפורסמו על ידי פנחס אדר בתאריך 8.12.16. פרסום

34 15 פורסם לטענת אבישר בקבוצת "קריית מוצקין שלנו". פרסום 18 פורסם בקבוצת "תושבי מוצקין".
35 לשון הפרסום:

36 **"האיש שנבעט החוצה מעבודתו כדובר בעיריית קריית מוצקין האיש שהגיע מירושלים לקריית**
37 **מוצקין כדי "לעשות קופה" לכאורה על גבם של הילדים האתיופים הוא האיש שנחקר ארוכות**
38 **ביאח"ה אותו איש שבא לכאן לרגע מירושלים ומרשה לעצמו להתנשא על תושבי מוצקין כשהוא**
39 **מנסה "ללמד אותם" על רוחות חדשות של אוויר נקי".**

1 הפרסום חוזר על הדברים שנאמרו בפרסומים הקודמים בדבר פיטוריו של אבישר כביכול מתפקידו
2 בעירייה, חקירתו כביכול ביאח"ה ומייחס לו חשד לגניבה מהציבור. על כן פרסומים אלו הם לשון הרע
3 (חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק). בתאריך 11.12.16 הפרופיל אורית סהר פרסמה פוסט זהה
4 לחלוטין לפוסט זה בקבוצת "תושבי מוצקין" (פרסום 21) והוסיפה לפרסום את הכותרת:

5 **"יש תושב אחד ששמו הוא ציקי (מסכן איזה שם אמא אתי נתנה לו)**

6 **אתה זה שנבעט מהעירייה, אתה זה שאשתך רצתה ג'וב**

7 **למי אתה מספר את הסיפורים של אוויר נקי, יא גמד?**

8 **אתה יכול לקפוץ על דילגית ולחזור לחור שממנו באת מירושלים.**

9 **לך לינוק חלב מאמא אתי.**

10 **בקריית מוצקין ימשיכו לטפל במה שצריך."**

11 אורית סהר לא עשתה פעולת "שיתוף" לפוסט המקורי של פנחס אדר (פרסום 15 ו-18) אלא פרסמה
12 אותו מחדש באופן עצמאי והוסיפה לו את הכותרת הנ"ל, באופן המעלה חשד שאורית סהר, בני מור,
13 פנחס אדר, ופיני אדר הם אותו אדם העומד מאחוריהם. סגנון הפרסומים שהועלו על ידם דומה מאוד,
14 תוך שימוש באותן מילים, כגון: "נבעט", "ג'וב", "אוויר נקי" והדגשה שאבישר הגיע מירושלים,
15 בתוספת לעג לגובהו של אבישר שהוא גמד היונק מאמא. עצם העובדה שאורית סהר פרסמה אותו
16 פוסט שפנחס אדר פרסם מלמד על הזיקה ביניהם וכי יוצר אחד בראם.

17
18 84. פרסומים 22-23 הם פרסומים זהים. פרסום 22 פורסם על ידי אבי מור בתאריך 4.1.17
19 בקבוצת "תושבי מוצקין" ופרסום 23 הוסף כתמונה בדף "הרוח החדשה במוצקין- הדף הרשמי" (לא
20 צוין תאריך הפרסום). לשון הפרסום:

21 **"רוטמן לתושב העיר: "ציקי עובד אצלי ומפעיל בשבילי קבוצת פייסבוק"**

22 **יוסי פדידה: "רוטמן יעשה כל מה שאגיד לו"**

23 **גבי בן גלים: "בשבילי זה כסף קטן להפעיל את ציקי"**

24 **ציקי: "כסף זה הכל...".**

25 תחת הפרסום פורסם הוספה תמונה של מי שנראה כאבישר כשפניו מכוסות בדולרים והוסף לה
26 הכיתוב "שודד כספי העמותה". הפרסום מציג את אבישר כרודף בצע המופעל על ידי אחרים. מטרת
27 הפרסומים היא הכפשת אבישר והצגתו כאדם מושחת ועל כן הם לשון הרע (חלופות (1), (2) ו-(3)
28 לסעיף 1 לחוק). מתוכן הפרסום עולה המסקנה הברורה שהדף "הרוח החדשה במוצקין- הדף הרשמי"
29 מתחזה לדף הרשמי של רשימת "רוח חדשה במוצקין" ועל פי הפרסום מדובר בדף ממומן שמטרתו
30 הגברת חשיפת הפרסומים המכפישים בו למשתמשים רבים יותר.

31
32 85. פרסום 25- פורסם תחת הדף המתחזה "הרוח החדשה במוצקין- הדף הרשמי" בתאריך
33 25.5.17. בפרסום מוצגת תמונת אשתו של אבישר, איילת אבישר, ולצידה ציטוט של שיחה כביכול בין
34 אבישר לבין "חבר", במהלכה מסביר אבישר לאותו "חבר" שהוא רצה לסדר לאשתו עבודה בתאטרון
35 העירוני וכן מודה שהוא לקח משכורת ודמי ניהול מהעמותה אותה הקים. פרסום תוכן זה, המציג את
36 אבישר כמי שמנצל את תפקידו לסדר עבודה לאשתו, הוא בגדר לשון הרע (חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף
37 1 לחוק).

38
39 86. פרסום 38 פורסם בתאריך 30.6.17 בדף "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר" בו נכתב:
40 **"מנהל העמותה שלדבריו "דואגת לאתיופים" ולילדים בכלל... אז מצד אחד הוא משוויץ בחופש**

1 הגדול 20,000 ₪ מצד שני הוא מוכר לכם "לוקשים" על ילדים נזקקים וקייטנות יקרות. ד"ר ג'קיל
2 ומיסטר הייד? לא!!! ד"ר ציקי ומיסטר אבישר. נחשף פרצופו האמיתי!!!"

3 פרסום 39 פורסם בתאריך 8.6.17 בדף המתחזה "רוח חדשה במוצקין- הדף הרשמי". בפרסום מוצגת
4 תמונתו של אבישר ולצדה נכתב:

5 "ציקי אבישר, אתה עובד על כולם בעיניים חצי מיליון שקל משכורת + רכב + החזרי הוצאות וטיולים
6 בחו"ל זהו שכרך כמנכ"ל עמותה שלטענתך "דואגת ומטפלת" בילדים אתיופים. לטענתך. ואיך
7 בדיוק?!"

8 פרסומים אלו מציגים את אבישר כשקרן ורמאי, המנצל לטובתו האישית את כספי העמותה שהקים,
9 בעודו מציג עצמו כדואג לנצרכים ועל כן הם לשון הרע (חלופות (1), (2) ו-(3) לסעיף 1 לחוק).

11 פרסומים אישיים כלפי אבישר ומשפחתו- פרסומים 9-10, 26-37, 40-45 (ת/4)

13 87. פרסומים 9, 35-36 - פרסום 9 פורסם על ידי בני מור בתאריך 4.11.16 ובו מופיעה תמונה
14 ערוכה של אבישר לצד גברים בלבוש חושפני וכן תמונה של אשת התובע ולצדה נכתב:

15 "איילת אבישר על ציקי בעלה: כשהוא יצא מהארון, גם אני אצא מהארון".

16 פרסומים 35-36 זהים לפרסום 9 שפורסמו בדפים המתחזים. מדובר בשלושה פרסומים זהים
17 הרומזים על נטייתו המינית כביכול של אבישר, תוך הצגת תמונות שמטרתן ללעוג לו ולהשפילו והם
18 לשון הרע (חלופה 4 לסעיף 1 לחוק).

20 88. פרסומים 10, 26-27, 32 - פרסום 10 פורסם על ידי בני מור בתאריך 12.11.16 ובו מוצגת תמונה
21 ערוכה של אשתו של אבישר ולצידה נכתב:

22 "בעלי ואני מתווכחים למי יש פה גדול יותר. כנראה לו הוא מלכלך בלי סוף מפיץ דברי הבל חצאי
23 אמיתות ותעמולה שקרית זולה. הפה שלו גדול יותר". פרסומים 26-27 זהים לחלוטין לפרסום 10
24 ופורסמו בדף המתחזה ובקבוצת "תושבי מוצקין" בחודש ינואר 2017. פרסום 32 פורסם אף הוא בדף
25 המתחזה בתאריך 8.6.17 והוא בעל תוכן דומה לפרסומים אלה. מטרת ארבעת הפרסומים הנ"ל היא
26 להציג את אבישר כשקרן וללעוג לו ולכן הם לשון הרע (חלופות (1), (2), (3) לסעיף 1 לחוק).

28 89. פרסומים 28-29 - הם פרסומים זהים שפורסמו על ידי הפרופיל "שרה אינסאו" בתאריך
29 9.5.17 בקבוצת "תושבי מוצקין" ובדף המתחזה. בפרסומים אלו מוצגת תמונת אבישר לצד בנו ובו

30 מספרת שרה אינסאו על חוויה "מזעזעת" שהיתה עדה לה, כשבטיול של הגן אבישר רב עם אשתו וצעק
31 עליה לאחר שביקשה לקנות ארטיק לבנם, כשהצעקות כמעט הגיעו למכות והדמעות "נשפכו כמו מים"
32 מעיניה של אשתו. עוד צוין בפרסום שמדובר באבישר שנזרק מעבודתו בעיריית קריית מוצקין בגלל
33 "לכלוכים לא ברורים שקרו איתו". הפרסום חוזר על הטענה לפיטורי אבישר עקב "לכלוכים"
34 ומטרתו ללכלך את אבישר תוך הצגת ריב בינו לבין אשתו. פרסום 30 עוסק אף הוא ב"סכסוך
35 הארטיק" בין אבישר לאשתו ופורסם בדף המתחזה בתאריך 25.5.17. בפרסום נאמר שהסכסוך הפך
36 לקרע רציני ושמקורבים מספרים שאבישר עזב את הבית ועבר להתגורר אצל חבר במודיעין. כמו כן
37 צורפה תמונה של אבישר ואשתו וציירו פס המדמה קרע ביניהם. פרסום 31 פורסם בתאריך 29.5.17
38 בדף "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר" ובו מוצגת תמונת אשתו של אבישר ונכתב:

39 "אבישר איילת מתבלבלת ושואלת: איך חגג ומה בדיוק עשה ציקי בעלה במשך שבועיים
40 בטווקהולם?"

1 הפרסום מרמז על בגידה כביכול של אבישר באשתו ומטרתו פגיעה וביזוי אבישר ברמה אישית ביותר.
2
3 90. פרסום 33 פורסם על ידי בני מור בתאריך 15.6.17 והוא בעל תכנים דומים לפרסומים האלה
4 ורומז שיתכן ובני הזוג יתגרשו עקב "סכסוך הארטיק". לצדו פורסמו תמונות ערוכות של אבישר בוכה
5 ותמונה של אשתו לצד הכיתוב "איילת אבישר בקרוב תהיה גרושה ופנויה להובלה". פרסום 34 זהה
6 לפרסום 33 ופורסם בדף "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר" בתאריך 30.6.17. פרסום 40 פורסם
7 בתאריך 1.7.17 בדף "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר" כולל תמונת אבישר ומשפחתו ולצידה
8 נכתב "חיוכים מזויפים" והוא עוסק בפרשת הארטיק, היעדרות אבישר מביתו, יציאתו מהארון
9 וגירושו האפשריים.
10
11 91. פרסומים 28-29, 30-31, 33 ו-40 עוסקים בעניינים אישיים ופרטיים של אבישר ומשפחתו תוך
12 ביזוי באופן העשוי לפגוע בסיכויו להיבחר למשרה ציבורית ועל הם לשון הרע (חלופות (1), (2), (3)
13 לסעיף 1 לחוק).
14
15 92. פרסומים 37, 41-45 - המשותף לפרסומים אלו הוא שבכולם מכונה אבישר "גמד". פרסום 37
16 פורסם בתאריך 25.6.17 בדף "רוח חדשה במוצקין -הדף הרשמי" ובו תמונות ערוכות של אבישר
17 ואשתו לצד הכיתוב:
18 **"ציקי בעלי אמנם גמד אבל הוא ידאג לי לג'וב באיזה שהוא מקום. הוא הבטיח לא ממש חייב כי...עם**
19 **פה כמו שלי ותשרוקת כמו שלי יקבלו אותי בכל מקום.....או שלא".**
20 פרסום 41 פורסם בתאריך 1.7.17 בדף "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר" ובו תמונה של אבישר
21 עם משפחתו לצד הכיתוב:
22 **"ציקי אבישר הוא גמד - 1.5 מטר - וזו עובדה (תרתי משמע) לכן, כשהוא מצטלם, הוא מנסה בכל**
23 **צורה להגביה את עצמו למשל, כמו בתצלום בו מתיישב (בניגוד למקובל) בקצה של משענת גב הספה**
24 **(כדי להרוויח עוד כמה ס"מ) זה לא יעזור לך! גמד היית וגמד תישאר גם אם תקנה כסא של שופט**
25 **טניס עדין תישאר גמד לנצח".**
26 פרסום 42 פורסם על ידי בני מור ובו תמונה ערוכה של אבישר כדרדס תחת הכיתוב "גמד קממיקה".
27 פרסום 43 פורסם על ידי בני מור ובו תמונת אבישר תחת הכיתוב:
28 **"גמד קממיקה ששמו אבישר, מתלונן שמי שמשמיץ הוא המפחד. השמצות! והרי על זה מבוסס**
29 **כל הקמפיין שלו. מה שאינו יודע, זה שחלק מיוצא ברה"מ לשעבר הם האקרים מעולים. מצטיינים.**
30 **אחד כזה תרם לנו באהבה ובאנונימיות שלל חומרים שהוא "דג" ממחשבו של אבישר הגמד, כן-כן.**
31 **כרגע החומרים עוברים מיון. WOW. יש הרבה! חלק אולי יוגש למשטרה. כמו זה נראה במבט**
32 **ראשון = צפו להפתעות".**
33 פרסום 44 פורסם על ידי בני מור בדף או הקבוצה (לא ברור) "חיים צורי -ראש העיר שלי" ובו נכתב:
34 **"ציף ציף אבישר, שמנהל כבר שנה קמפיין ארוך שכולו מבוסס רק על השמצות, נזכר פתאום הערב**
35 **ש"מי שמשמיץ הוא מי שמפחד". מעניין למה. ואולי זה בגלל שנחשפת פתאום כל האמת המגעילה**
36 **עליו ועל כל אחד מחברי רשימת הרוח המסריחה, אחד לאחד. וכל זמן שהוא היה המשמיץ היחיד,**
37 **אז זה התאים לו ללכלך ולהפיץ פייק ניוז, אההה? אנחנו נחשוף אחד אחד, כל חברי הרוח המסריחה,**
38 **מאיפה הוא בא, מי הוריו ומשפחתו, תחביבים, תמונות אינטימיות (יש גם), ועוד הפתעות. יש הרבה.**
39 **תזכור אבישר, חיית ביוב שכמוך, שמי שמשחק בגפרורים, צריך לקחת בחשבון (מראש) שישרפו לו**
40 **את האצבעות. אתה הבנת את זה, גמד קממיקה?"**

פרסום 45 פורסם בעמוד ממומן נוסף בשם "ציקי אבישר- רוח חדשה במוצקין", ובו מופיע סרטון לצד הכיתוב:

"בסרטון רואים איך ציקי אבישר מרגיז מישהו, חוטף סטירה, לא מחזיר, בוחר להפיל עצמו על הרצפה (בעדיניות) ולהתחזות למישהו מת. כדי לתבוע את הביטוח** שקרן-תחמן-נוכל-מתחזה-גמד רמאי מרושע כי עם עובדות אי אפשר להתווכח!!!".

בנוסף, על הסרטון עצמו נכתב באותיות מודגשות: "א=הוא אבישר. ציקי אבישר הגמד הרגיז עוד מישהו וחטף סטירה סתם כך? ואולי בגלל שהוא גמד מתנשא".

בפרסומים הנ"ל מכונה אבישר בשלל כינויים מכפיישים, הלועגים למראהו ולתכונותיו ועל כן הם בגדר לשון הרע ועונים על החלופות המנויות בסעיף 1 לחוק. מטרת הפרסומים להשפיל את אבישר ולהציגו כמועמד לא ראוי ובכך לפגוע בסיכוייו להיבחר כאיש ציבור.

93. לאחר שבחנתי את כלל הפרסומים, אני קובע ש-45 הפרסומים שפורסמו כלפי אבישר עונים על הגדרת "לשון הרע" ו"פרסום" שבחוק. משכך, יש עתה לבחון אם הוכחה טענת אבישר שדואק הוא העומד מאחורי הפרסומים הללו והוא המפרסם הישיר תחת פרופילים פיקטיביים בפייסבוק. בעניין זה הוגשו חוות דעת על ידי הצדדים- חוות דעת מר דורפמן מטעם אבישר וחוות דעת מר בלום מטעם דואק וכן הובאו עדים שונים על ידי הצדדים.

עיקרי חוות דעת מר דורפמן (מטעם אבישר) (2/ת)

94. בפרק 3 לחוות דעתו ניתח מר דורפמן את הפרופילים החשודים כפיקטיביים והגיע למסקנה לגבי כלל הפרופילים שמדובר בפרופילים פיקטיביים ששימשו במערך הקמפיין של ראש העיר צורי וכחלק ממנו בקמפיין ההכפשה של אבישר:

א. **בני מור**- הפרופיל נטול תמונת פנים אנושיות מייצגת, מציג תמונות שאינן צילומים שלו או של חבריו, אלא עוסקות בגדוד 890 של הצנחנים ובפעילות עיריית קריית מוצקין. הפרופיל שימש ועודנו משמש כמנהל הקבוצה ביחד עם הפרופיל בן זאב. פעילות הפרופיל התמקדה בשני נושאים מרכזיים- קידום ראש העיר צורי מחד והכפשת מתנגדיו מאידך. בנוסף, נצפו אינטראקציות בינו לבין פרופילים נוספים החשודים כמזוייפים שעסקו באותם נושאים. מר דורפמן לא מצא עדויות להמשך פעילותו של הפרופיל באותם מרחבי שיח בהם פעל, לאחר סיום הקמפיין של ראש העיר צורי.

ב. **בן זאב**- לפרופיל אין תמונת פנים עצמית אלא צילום של ציור הפורטרט של ואן גוך. הוא מציג צילומים שאינם שלו או של חבריו ומשמש מנהל הקבוצה ביחד עם הפרופיל בני מור. מר דורפמן הפנה לחוות דעת מר בלום בה תיעד את פעילות הפרופיל לפיה בן זאב צירף לכל הפחות 2,240 משתמשי פייסבוק לקבוצה וקבע שפעולה שכזו אורכת זמן רב ומעידה על מעורבות גבוהה ביותר של הפרופיל עם הקבוצה. הפרופיל עסק בקידום ראש העיר צורי כששיתף פוסטים בקבוצה המחמיאים לו. מר דורפמן הציג אינטראקציות של הפרופיל עם פרופילים נוספים החשודים כמזוייפים שעסקו גם הם בקידום ראש העיר צורי ובהכפשת אבישר. הפרופיל נשא בעבר שם אחר- שי לנדמן (הנתבע 2) ששינה את שמו. מסקנתו של מר דורפמן היא שהפרופיל בן זאב הוא כיום פרופיל לא אותנטי, המסתיר את זהותו. החשבון משויך לשי לנדמן המסתתר תחת זהות בדויה, ושימש במערך קמפיין ראש העיר צורי וכחלק ממנו בקמפיין ההכפשה של אבישר.

ג. **אורית סהר**- הפעילות הראשונה המתועדת של פרופיל זה היא מתאריך 1.9.16 והאחרונה מתאריך 9.6.17. הפרופיל מציג 3 תמונות פרופיל שונות זו מזו, אחת מהן של ציפורניים (כנראה כדי

- 1 להצביע על עיסוקה בתחום). פרופיל זה עסק בקידום דעת הקהל לטובת ראש העיר צורי ובמתקפות
 2 נגד מתנגדיו, לרבות אבישר. נצפו אינטראקציות של הפרופיל עם פרופילים נוספים החשודים
 3 כמזויפים שעסקו באותם נושאים וכן עם דפים מכפייזים ומתחזים. כמו כן, נצפו אינטראקציות עם
 4 יוסי דואק.
- 5 ד. **פיני אדר-** בעל תמונת פרופיל חתוכה של עיניים אנושיות לא מזוהות. לא התגלתה פעילות
 6 מתועדת של הפרופיל מלבד תיוגים של הפרופיל לפוסטים שנכתבו על ידי אנשים אחרים, כשמטרת
 7 התיוג היא הפצת המסר. בין המתיוגים- הפרופיל בני מור, כשיוסי דואק עשה like לפוסט. הפרופיל
 8 פעל באופן מוגבר ב"קבוצת קריית מוצקין-הבית שלנו" והיה נוכח גם בקבוצת "תושבי מוצקין"
 9 ועסק בקידום ראש העיר צורי. נצפו אינטראקציות של הפרופיל עם פרופילים נוספים החשודים
 10 כמזויפים שעסקו באותם נושאים. צורף לקבוצת "תושבי מוצקין" על ידי הפרופיל אושר הפללו
 11 החשוד כמזויף וכן צורף לקבוצת "תושבי מוצקין-הבית שלנו" בידי יוסי דואק.
- 12 ה. **פנחס אדר-** הפרופיל לא זמין עוד בפייסבוק. הפרופיל נשא אותה תמונת פרופיל כמו של
 13 הפרופיל פיני אדר. מר דורפמן הסתמך על צילומי מסך שמציגים את פעילות שני הפרופילים במקביל
 14 וכן על חוות הדעת המומחה אהוד דהן שהוגשה בהליך קודם בין הצדדים (ת"א 9497-08-17) שחקר
 15 את פעילות הפרופיל. הפרופיל שימש מנהל קבוצת "קריית מוצקין - הבית שלנו" ועסק בהכפשת
 16 אבישר. בנוסף, היה פעיל אף בקבוצות "תושבי מוצקין" ו"קבוצת תושבי נווה גנים קריית מוצקין".
 17 הפרופיל היה "חבר" של ראש העיר צורי וקיימות עדויות לאינטראקציות בין הפרופיל לפרופילים
 18 נוספים החשודים כמזויפים שעסקו באותם נושאים.
- 19 ו. **אושר הפללו-** תמונת הפרופיל והקאבר היא של מסוקי יסעור. הפרופיל עסק בקידום ראש
 20 העיר צורי והכפשת אבישר ופעל בקבוצות "קבוצת קריית מוצקין- הבית שלנו" ו"תושבי מוצקין".
 21 נצפו אינטראקציות בינו לבין הפרופילים הנוספים החשודים כפיקטיביים שעסקו באותן נושאים ובינו
 22 לבין יוסי דואק.
- 23 ז. **שרה אינסאו-** הפרופיל פעל בדף הפיקטיבי "רוח חדשה במוצקין" ובקבוצות "קריית
 24 מוצקין- הבית שלנו", "תושבי מוצקין" ו"תושבי מוצקין והסביבה", ותועד בהכפשות נגד אבישר,
 25 העוסקות בחייו האישיים ובמשפחתו. הפרופיל קיים אינטראקציה עם לפחות פרופיל אחד החשוד
 26 כמזויף- בני מור שצירף אותו לקבוצת "תושבי מוצקין".
- 27 ח. **אלי מיזרחי-** מתמונת הפרופיל קשה לזהות דמות ברורה. קיים תיעוד לפיו שימש כמנהל
 28 הקבוצה "קריית מוצקין-הבית שלנו" וביצע פעולות בניהולה. הפרופיל תועד מגיב לפוסט של הפרופיל
 29 פנחס אדר כנגד אבישר.
- 30 ט. **אסתי ברלב-** מר דורפמן הסתמך על צילומי מסך שמציגים את פעילות הפרופיל וכן על חוות
 31 הדעת של המומחים אהוד דהן ואבישי פרוינד, שהוגשו בהליך קודם בין הצדדים (ת"א 9497-08-17).
 32 הפרופיל אינו זמין עוד בפייסבוק ותמונת הפרופיל המתועדת לא מאפשרת לזהות אדם שכן היא
 33 מכוסה בקסדה. הפרופיל הקים את הקבוצה "קריית מוצקין- הבית שלנו" והיה המנהל שלה. הפרופיל
 34 תועד בצירוף דואק לקבוצה, ולאחר מכן מנהל הקבוצה יחד עם דואק. לאחר מכן צירף הפרופיל אסתי
 35 בר לב את הפרופילים שי לנד ובני מור כמנהלי הקבוצה. הפרופיל פרסם חומרים בעד ראש העיר צורי
 36 ופרסומים המכפייזים את אבישר, ותועד באינטראקציה עם פרופילים מזויפים נוספים בהכפשת
 37 אבישר.
- 38 95. מר דורפמן ניתח בחוות דעתו גם את הקבוצות והדפים המתחזים בהם פעלו הפרופילים
 39 האלה. מר דורפמן קבע שקבוצת "קריית מוצקין- הבית שלנו" הוקמה לצורך קמפיין הבחירות של
 40 ראש העיר צורי וכחלק ממנו שימשה מרחב שיח לפרופילים הפיקטיביים לצורך קמפיין הכפשה נגד

1 אבישר. הקבוצה הוקמה בידי הפרופיל אסתי ברלב, שצירף לקבוצה את דואק כמנהל. דואק צירף
2 בעצמו לקבוצה פרופילים החשודים כמזויפים, והם שימשו כמנהלים יחד איתנו.

3
4 96. אשר לדף "רוח חדשה במוצקין – הדף הרשמי" קבע מר דורפמן שמדובר בדף מתחזה לדף
5 הרשמי של רשימת "הרוח החדשה במוצקין" שבראשה עמד אבישר. הדף נוצר בתאריך 23.9.16,
6 יומיים לפני פתיחת קבוצת "קריית מוצקין-הבית שלנו" ששימשה לדבריו את קמפיין ראש העיר צורי.
7 הדף המתחזה השתמש בשם הדף המקורי, הוסיף שהוא הדף הרשמי ואף השתמש בלוגו של הרשימה.
8 ההתחזות נועדה להטעות את הציבור לחשוב שמדובר בדף של רשימתו של אבישר. הדף פרסם חומרים
9 לטובת ראש העיר צורי, ביניהם אייטס מהעיתון של דואק. כמו כן, פורסמו בו פרסומים מכפיישים
10 רבים כנגד אבישר וכנגד שאר מבקריו של צורי והוא שימש מרחב פעילות לפרופילים החשודים
11 כמזויפים. נתון נוסף המעיד על פעילות מאורגנת של הדף כחלק ממערך קמפיין היא העובדה שחלק
12 מהפוסטים המכפיישים על אבישר מומנו בתשלום לפייסבוק כדי שייחשפו לקהל הרחב דבר שהוביל
13 אותו למסקנה שמדובר בקמפיין ממומן. גם בדפים "מעריצי ציקי אבישר", "ציקי אבישר- רוח חדשה
14 במוצקין" ו"פוסטים אפשריים של צבי ציקי אבישר" שותפו פוסטים מכפיישים ממומנים כנגד אבישר.

15
16 97. מר דורפמן הגיע למסקנה שמדובר בקמפיין הכפשה - התכנים שבהם עסקו הפרופילים
17 הפיקטיביים והדפים המכפיישים דומים מאוד ולעיתים זהים, והובאו דוגמאות לכך (עמ' 24-25 לחוות
18 דעתו). דפוס פעילות שחזר בתוכן שהפיצו הפרופילים הפיקטיביים הוא שיתוף כתבות חיוביות על
19 ראש העיר צורי, כשבלטו חומרים עיתונאיים דומים מהעיתון "חדשות הקריות" (הנספחים המצוינים
20 בעמ' 25 לחוות דעתו). כמו כן, השפה הגרפית שבה עשו שימוש הפרופילים וגם הפרסומים בדפים
21 המכפיישים היא דומה ובמקרים רבים זהה ונראה שנוצרה על ידי אותו אדם. הפוסטים והצבעים
22 שנבחרו דומים וכך גם האלמנטים הויזואלים שנבחרו (לדוגמא חיצים בולטים). על כן קבע שהשפה
23 הגרפית בפוסטים השונים היא מאותו בית יוצר, כחלק מקמפיין.

24
25 98. מר דורפמן קבע שהפרופילים הנ"ל התנהלו במרחבי פעילות דומים למרחבי שיח של קמפיין.
26 התקיימו אינטראקציות בין פרופילים הנראים כמזויפים עם הפרופילים של ראש העיר צורי ויוסי
27 דואק, באופן שנראה במובהק חלק מקמפיין. כמו כן, הפרופילים הפיקטיביים, הדפים והקבוצות
28 הופעלו החל מהשליש האחרון של שנת 2016 ועד למועד הבחירות ב-2018, בסמיכות זמנים שהעידה
29 על פעילות משותפת. גורמי הקמפיין המובהקים, ובראשם קבוצת הפעילות הייעודית "קריית מוצקין-
30 הבית שלנו", חדלו מפעילותם בסמוך ולאחר יום הבחירות. יתרה מזאת, תשלום על פוסטים אפשרי
31 רק מדפים ציבוריים ולא מדפי פרופיל, וזו אינדיקציה משמעותית לכך שמתקיים קמפיין.

32
33 99. לאחר המסקנה שמדובר בקמפיין לקידום בחירתו של חיים צורי לראשות העירייה והכפשת
34 אבישר, עסק מר דורפמן בשאלת הגורם שהפעיל את הקמפיין. מסקנתו היתה שדואק הוא העומד
35 מאחורי קמפיין ההכפשה לפגיעה במועמד שהתמודד מול חיים צורי - אבישר. בפרק 5 לחוות דעתו
36 פירט מר דורפמן את הנתונים שהביאו אותו למסקנה זו: דואק ניהל משך תקופה מסוימת החל מסמוך
37 לתחילת פעילותה, את הקבוצה "קריית מוצקין- הבית שלנו", ששימשה כפלטפורמה לקמפיין; דואק
38 תועד כמי שמונה למנהל על ידי הפרופיל הפיקטיבי אסתי ברלב, ששימש בעצמו כמנהל ופתח את
39 הקבוצה; תפקודו של דואק כמנהל הקבוצה אפשר לו לצרף פרופילים אחרים מבין חבריו, להגדיל את
40 נפח הקבוצה ולהרחיב את תפוצת החומרים שפורסמו בה והוא תועד מצרף לקבוצה פרופילים שונים
41 כדי להרחיבה, לרבות הפרופיל "פנחס אדר"; הוא תועד באינטראקציות שונות עם הפרופילים "פיני

1 אדר", "בני מור", "אורית סהר" ו"אושר הפללו" (עמ' 30 לחוות הדעת); דואק תועד באינטראקציות
 2 עם הדף המתחזה "רוח חדשה במוצקין- הדף הרשמי" ששיתף פרסומים מהעיתון בבעלות דואק
 3 "חדשות הקריות" בעד ראש העיר צורי. בנוסף, דפוס פעילות חוזר בתוכן שפרסמו הפרופילים האלה
 4 היה שיתוף כתבות חיוביות על ראש העיר צורי, כשבלטו חומרים עיתונאיים דומים מהעיתון "חדשות
 5 הקריות". תועד אף שיתוף העיתון באמצעות הפרופיל "בני מור", גם ללא קשר לקידום ראש העיר
 6 צורי. על כן, מר דורפמן הגיע למסקנה שרמת הוודאות לכך שדואק עמד מאחורי קמפיין ההכפשה נגד
 7 אבישר היא גבוהה מאוד.

חוות דעת בלום

10
 11 100. חוות דעת בלום הוגשה בתאריך 21.12.17 והוא העיד שהוא ערך את הבדיקות המתוארות
 12 בחוות דעתו בערך חודש לפני חתימת חוות הדעת, דהיינו עד סוף נובמבר 2017 (תמליל מיום 11.12.22,
 13 עמ' 8, שורות 25-27), למרות שתקופת פעילות הפרופילים בפרסומים הנדונים היתה עד שנת 2018, כך
 14 שחוות דעתו לא בחנה את כלל הפעילות המדוברת.

15
 16 101. על פי חוות דעת בלום, דואק אישר לו את חשבונו האישי בפייסבוק וכי הוא עושה בו פעילות
 17 יומית ואין לאדם נוסף גישה אליו. לחשבונו יש 5,000 חברים וסביר להניח שביניהם כמה חשבונות
 18 מזויפים (לרבות הפרופיל אורית סהר). מר בלום לא חלק על כך שהפרופילים אסתי ברלב, אורית סהר,
 19 בני מור, אלי מזרחי, פנחס אדר, פיני אדר ואיתי גולד הם פרופילים פיקטיביים. יחד עם זאת, כתב
 20 שלא יכל לבדוק את הפרסומים המכפישים, שכן אלה כבר הוסרו מהרשת והמידע לגביהם לא היה
 21 זמין לו.

22
 23 102. מר בלום עבר על כל הפוסטים והתמונות של הפרופילים האלה ולא מצא שום תקשורת בינם
 24 לבין דואק, ועובדה זו בלבד מספיקה לדעתו כהוכחה סבירה שאין זיקה ביניהם. לפי חוות דעתו, הקשר
 25 היחיד בין הפרופילים האלה לדואק הוא שחלקם נמצאים ברשימת החברים שלו ושהוא עשה like
 26 לתמונה של החשבון אורית סהר. אציין כבר עתה, שמלבד העובדה שאי מצאית קשר ישיר בין
 27 הפרופילים לדואק אינה הוכחה שאין קשר כזה, קביעתו של מר בלום נסתרה, והוצגו בצורה מפורשת
 28 בנספחי חוות דעת דורפמן אינטראקציות רבות בין דואק לפרופילים הפיקטיביים.

29
 30 103. יש סתירות בולטות בין עדותו של דואק לדברי מר בלום בחוות דעתו. מר בלום כתב בחוות
 31 דעתו שמר דואק סיפר לו בעצמו שצירף אנשים רבים לקבוצה במהלך כמה ימים ומר בלום אישר זאת
 32 בעדותו (שם, שורות 24-27) ואילו דואק הכחיש זאת והעיד שמעולם לא נפגש או דיבר עם מר בלום
 33 (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 46, שורות 27-29). זאת, כאשר דואק הוא שהגיש מטעמו את חוות דעת
 34 בלום הכוללת את הגירסה בדבר דברים שסיפר לו דואק. כמו כן, מר בלום כתב בחוות דעתו שדואק
 35 צורף לקבוצה בתאריך 29.9.16 על ידי אסתי ברלב וקודם למנהל הקבוצה ולאחר כשלושה ימים ביקש
 36 להסירו מתפקיד מנהל הקבוצה. לעומתו העיד דואק לפיה "אני לא פתחתי אדמין ולא סגרתי אדמין"
 37 (שם, בשורה 21). ממה נפשך, אם מבקש דואק להסתמך על דברי מר בלום הנסמכים גם על העובדות
 38 שנמסרו לו מדואק, הרי כיזב בעדותו, ואם לדבריו לא כיזב בעדותו, ומר בלום הוא שכיזב, כיצד אפשר
 39 להסתמך על חוות דעתו המבוססת על עובדות לא נכונות?
 40

104. מר בלום קבע בחוות דעתו שדואק צירף לקבוצה 257 חברים בלבד - 6% בלבד מחברי הקבוצה ולדבריו הזמן שהיה צריך להשקיע לכך הוא דקות בודדות בלבד. מכך הסיק מר בלום שדואק אמנם חבר בקבוצה, אך בקושי פעיל בה (נוכחות מינימלית בפוסטים), צירף מספר מועט יחסית של חברים לקבוצה בהשקעה מינימלית של זמנו, ואין ראייה לכך שהוא מנהל או בעלים של הקבוצה. כמו כן, הפרופיל אורית סהר נמצא ברשימת החברים של דואק, אך הדבר אינו מוכיח היכרות כלשהי ביניהם, במיוחד לאור העובדה שלדואק 5,000 חברים בחשבוננו. לפיכך, הסיק מר בלום שאין כל זיקה בין החשבונות הפיקטיביים לדואק. מסקנה זו בדבר היעזר זיקה בין דואק לפרופילים אינה נובעת מהעובדות בדבר פעילותו של דואק בקבוצה. גם בהנחה שפעילותו בקבוצה תחת השם דואק היתה מעטה, לא נובע מכך שאין לו זיקה לפרופילים הפיקטיביים. מר בלום לא נתן פירוט מספיק כיצד הגיע מהנחה א' למסקנה ב' ומה "המחקר" שערך כדבריו.

105. הן חוות דעת דורפמן והן חוות דעת בלום אינן חוות דעת מומחה בעניין הנדון, על אף שהוצגו ככאלה. שני "המומחים" נעדרים השכלה הנדרשת כדי להגדירם כמומחים ואין להם ניסיון מספיק כדי להיחשב מומחים בהעדר השכלה. לא כל מי שעוסק בתחום מסויים יכול להחשב כמומחה בתחום (ע"א 745/82 משה שחר נ' לאה בור, מ(2) 046 (1986)). מר דורפמן העיד שהוא נעדר השכלה בתחום הסייבר (תמליל מיום 15.9.22 עמ' 14, 21). איני מקבל את מסקנותיהם של שני המומחים, אך ניתן להיעזר במידע שאספו, שעל בסיסו ניתן להסיק מסקנות. אני דוחה את הטענה הסתמית שיכול להיות שהמידע עבר עריכה לפני שנמסר למומחים, בהעדר ראייה כלשהיא על כך, לרבות בחקירה נגדית של המומחה. מידע זה עשיר יותר אצל מר דורפמן, שבחן את פעילות הפרופילים על פני כל התקופה הרלוונטית, ועל פי בחינת המידע שאסף לגבי כל פרופיל והקשרים ביניהם, אכן, כפי שסיכם בעדותו, "יש את אותן דמויות חוזרות באותן תגובות ופעילויות של הפרופילים הפיקטיביים, ויוסי דואק נמצא שם שוב ושוב ושוב שם. יש פה נספחים רבים שצירפתי" (תמליל מיום 15.9.22 בעמ' 39, שורות 34-36).

מי עומד מאחורי הפרופילים הפיקטיביים?

106. זו השאלה העיקרית ואעסוק בה לפי הראיות שבפני, אך תחילה אעסוק בטענת דואק כאילו אבישר לא הביא את הראיה הטובה ביותר שהיא אישור מפייסבוק בדבר מי שעומד מאחורי הפרופילים הפיקטיביים. בכך שגה דואק בהבנת כלל הראיה הטובה ביותר: "כלל הראיה הטובה ביותר", אשר מקורו במשפט האנגלי קובע, כי לצורך הוכחת תוכנו של מסמך בבית המשפט, יש להציג בפניו את המסמך המקורי. ביסודו של הכלל ניצבת ההנחה, כי רק המסמך המקורי יכול לשקף, באופן המהימן ביותר, את תוכנו (ע"פ 612/76 מדינת ישראל נ' פרץ, פ"ד לא(3) 365 (1977); נינה זלצמן "סליל-הקלטה כמסמך והדרישה הראייתית לכתב" עיוני משפט יב 77, 85 (1987) (להלן: זלצמן); שלמה שרשבסקי "כלל הראיה הטובה ביותר" משפטים ד 382,386-385 (תשל"ב- תשל"ג)). (ע"פ 4481/14 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 16.11.2016)). אין קשר בין כלל הראיה הטובה ביותר לטענה שהיה צריך לשאול את פייסבוק. אולי התכוון דואק לכלל אחר, בדבר הסקת מסקנות מאי הבאת ראיות. לשם כך היה עליו להראות שאכן אילו פנה אבישר לפייסבוק היה מקבל את שמות האנשים האמיתיים העומדים מאחורי הפרופילים הפיקטיביים. לא הוגשה ראייה על כך. אין די בטענות. דואק לא הצביע על הוראת דין המחייבת את פייסבוק למסור לפונים אליה את שמות העומדים מאחורי פרופילים. על כן, לא ניתן להסיק מאי הבאת תשובת פייסבוק חוסר בראיות אבישר.

1
2 107. אני דוחה את טענת דואק למעשה בית דין או השתק עילה כלפי אבישר כתוצאה מתביעה
3 שניהל בקשר לדף "תושבי נווה גנים קרית מוצקין". מדובר בתביעה אחרת, בעילה אחרת, על דף אחר.
4 אין חובה על אבישר לתבוע בתביעה אחת בגין כל פרסומי לשון הרע המופנים כלפיו.

5
6 108. אתחיל ב"בני מור". אין מחלוקת בין המומחים בתיק שהפרופיל "בני מור" הוא פרופיל
7 פיקטיבי. הפעילות המתועדת הראשונה של פרופיל זה בפייסבוק היא בתאריך 25.9.16 (עמ' 11 למוצג
8 ת/2), בו גם הוקמה הקבוצה. גרסתו של דואק לגבי היכרותו וקשריו עם הפרופיל "בני מור" היא גרסה
9 מתפתחת. בכתב ההגנה ובתצהיר שהגיש לבית המשפט ביום 28.8.22 (בבקשה 29) טען שמעולם לא
10 ידע או שמע על משתמש זה טרם ההליכים המשפטיים בינו לבין אבישר ושאלו כל קשר בינו לבין אותו
11 "בני מור". הוא מכיר רק את "אבי מור" שהוא שם עט בו הוא משתמש. רק במסגרת עדותו הראשית
12 "נזכר" לפתע דואק ששמע על בני מור ושמדובר בשם העט של עיתונאי אחר שעבד במערכת העיתון
13 שלו למעלה מ-30 שנה – אורי ירון ז"ל. בשם "בני מור" נעשה שימוש בשתי הזדמנויות נוספות שהוצגו
14 בעיתונו של דואק ככתבות או מכתבים למערכת.

15
16 109. לדואק הוצגו שתי כתבות שפורסמו בעיתון "חדשות הקריות" על ידי הכותב "בני מור"
17 (מוצגים ת/1 ו-ת/3) והוא התבקש להתייחס אליהן: הראשונה (מוצג ת/3) היא כתבה שפורסמה על
18 ידי בני מור בגיליון דצמבר 2016 בעיתון "חדשות הקריות" שכותרתה "מורה לנהיגה חצוף" ולצידה
19 תמונת רכב של מורה לנהיגה עם מספר הרישוי שלה. זה לשון הכתבה:
20 "באחד הימים, הגעתי למשרדי בשד' גושן בקרית מוצקין, ובכניסה לחנייה, עמדה על המדרכה,
21 מכונית רנו מגאן מס'... של ביה"ס לנהיגה "איחוד קריות". גם ציפצוף קל, לא זירז את המורה
22 לנהיגה לפנות את הכניסה לחנייה, והוא המשיך לעמוד בחוצפה על המדרכה, כאילו שכל העולם
23 שלו. רק לאחר שמספר נהגים שעמדו מאחור החלו לצפצף, יצא המורה לנהיגה ממכוניתו ועשה
24 אצבע משולשת לכיוון הנהגים המרוגזים, שהמתינו לו כדי שיפנה את הדרך. מורה לנהיגה אעלק.
25 אוי לתלמידים אם הם צריכים ללמוד אצל מורה לנהיגה חצוף וחסר בושה.

26 בני מור

27 ת.ד. 9318

28 קריית ביאליק"

29
30 110. אבישר הביא לעדות את המורה לנהיגה המוזכר בכתבה, העד גיא כספי, שהעיד שהרכב
31 שמצולם בכתבה הוא רכבו. העד כספי העיד שמאחר שלא מצא חניה במקום מסודר עמד עם רכבו
32 במקום שלא מפריע לתנועה, ולפתע שמע צפצופים מרכב אחר שחסם לו את היציאה מבנין. לאחר
33 שהזיז את רכבו עקב הצפצופים, ראה את בעל הרכב שצפצף לו יוצא. הוא זיהה את דואק כבעל רכב
34 שצפצף ויצא מהרכב (תמליל מיום 15.9.22, עמ' 78-79). הוא לא שם לב שרכבו צולם, והסיק זאת מכך
35 שהצילום הופיע בעיתון. לאחר עדותו העיד דואק שהנהג היה עובד שלו – אורי ירון ז"ל ואשתו, הגב'
36 בלה ירון, שנחסמו בחנייה האחורית של משרדו, ואילו הוא הגיע למקום רק בסוף האירוע. גירסה זו
37 עלתה לראשונה בחקירתו הראשית. לא רק שהגירסה לא עלתה בכתב ההגנה, במענה לגירסה
38 המפורטת שהאירוע אירע מול דואק עצמו שהופיעה בסעיף 50 לכתב התביעה, אלא שגם בחקירתו
39 הנגדית של העד כספי הוא לא עומת עם האפשרות שמי שנחסם וצפר היה אורי ירון ז"ל ואשתו. כלומר,
40 מדובר בגירסה כבושה שעלתה לראשונה לאחר תום עדויות אבישר. והיא נסמכת רק על עדותו של

1 דואק, תוך הימנעות מהעדתה של בלה ירון, שדואק העיד שהיתה ברכב שנחסם, וגם היא כתבה
2 בעיתונו של דואק.

3
4 111. הכתבה השניה (מוצג ת/1) היא כתבה דומה שפורסמה על ידי בני מור בגיליון ינואר 2017
5 בעיתון "חדשות הקריות", הנושאת את הכותרת "נהג חצוף" ומצורפת לה תמונת רכב עם מספר
6 הרישוי שלו:
7 "באחרונה הגעתי לעבודתי בשד' גושן בקרית מוצקין, ועל הכביש, בכניסה לחנייה, עמד נהג חצוף
8 עם מכונית פולקסווגן... וציפצף על כל העולם, כאילו הוא מלך הכביש. לא זו בלבד שחסם את
9 הכניסה לחנייה פרטית, אלא חנה על כביש ראשי בפנייה לצומת. לא עזרו ציפופי הנהגים שרצו
10 לפנות ימינה לכביש דרך עכו, הישראלי המכוער התעלם. נהג חצוף וחסר בושה.

11 בני מור

12 ת.ד. 3918

13 קריית ביאליק"

14 הנהג המדובר בכתבה זו, מר שלמה פדידה העיד בדיון מיום 15.9.22 שנעמד לרגע עם רכבו בכניסה
15 לחניה ברח' שדרות גושן 3 בקריית מוצקין, אשתו ירדה לקנות בורקסים, ואז הגיע מאחוריו רכב בו
16 היה דואק, שהחל לצפצף לו ולעשות לכיוונו תנועות ידיים בצורה אגרסיבית (תמליל מיום 15.9.22,
17 עמ' 4, שורות 9-23). בחקירתו הנגדית נשאל אם היו עוד אנשים ממשרדו של דואק ולא ידע לענות,
18 אבל הבהיר שדואק הוא שיצא מהרכב והוא שצילם, ולו אמר העד שאילו ידע שיצולם היה שוטף את
19 רכבו. הוא העיד שהוא מכיר את דואק והוא לא מכיר את 5-6 השמות האחרים מעיתונו של דואק
20 שעליהם נשאל בחקירה נגדית. האפשרות שאורי ירון הוא שהיה ברכב החסום, דרש ממנו לפנות את
21 רכבו וצילם אותו, לא הוצגה בפניו. רק לאחר עדותו של פדידה שבה לא נשאל על כך, העלה דואק
22 לראשונה את גירסתו שמי שנחסם היה אורי ירון ז"ל. גם זו עדות כבושה, שלא הובאה לה כל ראיה
23 תומכת.

24
25 112. כאמור, גרסה כבושה זו של דואק נשענת על דבריו בלבד. אין באפשרות אורי ירון ז"ל לאשר
26 את הטענה ש"בני מור" הוא שם העט שלו. רעייתו של אורי ירון ז"ל, בלה ירון (ששימשה אף היא
27 כחברת מערכת העיתון – ת/7) לא הוזמנה על ידי דואק לעדות בבית המשפט, על מנת לאשר את טענתו
28 שהשם "בני מור" הוא שם העט של בעלה ז"ל, או לאשר את סיפורו של דואק לעניין ת/3. דואק אף לא
29 זימן לעדות מי מחברי המערכת בעבר או בהווה כדי לתמוך בגרסתו שלחברי המערכת האחרים מלבדו
30 יש שמות עט וכי השם "בני מור" הוא שם העט של אורי ירון ז"ל. דואק העיד שאורי ירון נהג לפרסם
31 את כתבותיו תחת שם העט "בני מור" ולא בשמו האמיתי מטעמים כלשהם, ושגם לשאר חברי
32 המערכת היו שמות עט. הוצג לדואק גיליון של עיתון "חדשות הקריות" (גיליון 279) בו כתב אורי ירון
33 ז"ל כתבה בשמו האמיתי (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 50, שורות 36-39) והוא לא הכחיש את העובדה
34 שבאף אחד מגיליונות העיתון לא נמצאה כתבה או ידיעה שנכתבה על ידי "בני מור", למעט שתי
35 הכתבות שצוטטו לעיל (ת/1+ת/3). ניתנה לדואק אפשרות לבדוק ולהציג לבית המשפט בשלב מאוחר
36 יותר פרסום של "בני מור" בגיליונות אחרים של העיתון "חדשות הקריות", אך הוא לא הביא שום
37 פרסום אחר של בני מור (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 52, שורות 5-8). לא הוכחה הטענה שמור הוא
38 שם בנו של דואק. אציין, כי דואק הודה שהוא נוהג להסתתר מאחורי שם בדוי ("שם עט") כשהוא
39 כותב דברים שאינו רוצה שידעו שכתב (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 60, שורות 2-3).

113. על פי דברים אלה, לרבות העדות הכבושה של דואק והימנעותו מלהביא עדים התומכים בגרסתו שבני מור שפרסם בעיתונו אורי ירון ז"ל, אל מול עדויות שזיהו אותו כנהג שהיה מעורב באירועים עליו הלך "בני מור" כאירועים שקרו לו, איני מאמין לגירסתו של דואק בעניין הכתבות וקובע ש"בני מור" שפרסם כתבות בעיתונו הוא דואק עצמו. זו אכן פינה לקביעה שגם "בני מור" שפרסם בפייסבוק הוא דואק עצמו, הן בשל זהות השם, הן בשל סמיכות הזמנים, כאשר הכתבה ת/3 פורסמה בעיתון בדצמבר 2016 תחת השם "בני מור", כשלושה חודשים לאחר תחילת פעילותו של "בני מור" בפייסבוק, והן בשל הכלל שנקבע [בע"א 765/18 שמואל חיון נ' אלעד חיון](#) (נבו 01.05.2019) "הכלל הבסיסי והעתיק ביותר הוא חזקה ראייתית הקובעת כי מי שמשקר ביודעין בדבר אחד, משקר בכל עדותו. Falsus in Uno, Falsus in Omnibus: חזקה זו מהווה חלק מהמשפט המקובל האנגלי שמשמש מסד לדיני הראיות הנהוגים במקומותינו. היא עברה גלגולים שונים ורוככה במרוצת השנים. מעמדה כחזקה חלוטה שאינה ניתנת לסתירה ניטל ממנה זה מכבר, וכיום היא משמשת חזקה שבשיקול הדעת, שהפעלתה תלויה בשום שכל של הערכאה הדיונית... הפעלתה של חזקה זו במקרהו של בעל דין אשר מוסר ביודעין עדות שקרית בנושא מרכזי להתדיינות, המצוי בליבת המחלוקת, הינה ברורה ומובנת מאליה".

114. תמונת הפרופיל של "בני מור" היא סמל גדוד 890 של הצנחנים. שימוש בסמל הצנחנים, גם למי שלא שירת בצנחנים, אינו מאפיין ייחודי המלמד על זהות, אך דואק העיד בעדותו שהוא צנחן במיל' (תמליל מיום 18.9.22, עמ' 71, שורה 14) וכי הוא "סגן אלוף בצה"ל במיל', צנחן", אך בהמשך חקירתו בדיון בתאריך 3.10.22 העיד שלא שירת בצנחנים (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 56, שורות 34-38). סתירה זו פוגעת במהימנותו.

115. לפי הפרסומים שצורפו לחוות דעת דורפמן, הפעילות המתועדת הגלויה הראשונה של הפרופיל בני מור בפייסבוק היא מתאריך 25.9.16. הכתבה הראשונה שכתב בני מור בעיתונו של דואק (ת/3) היא מחודש דצמבר 2016. בני מור פרסם פוסט בתאריך 29.11.16 בקבוצת "תושבי מוצקין" בה הוא מפרסם את גיליון דצמבר 2016 של העיתון חדשות הקריות של דואק – הגיליון בה כתב את הכתבה הראשונה לעיל (ת/3) (עמ' 74 לנספחי חוות דעת דורפמן). מי שחיבב את אותו פוסט הם שניים בלבד - דואק והפרופיל הפיקטיבי אושר הפללו. דואק פרסם באותו היום ובאותו נוסח בדיוק את גיליון דצמבר 2016 של העיתון. מדובר בפוסטים זהים לחלוטין של בני מור ודואק שפורסמו אף באותו היום, באופן המחזק את המסקנה שבני מור של הפייסבוק ובני מור של העיתון "חדשות הקריות" חד הם, והם דואק.

116. כפי שעולה מפרסומים השונים שפורסמו בפייסבוק, דואק תועד במקרים רבים מגיב או מחבב פוסטים שפורסמו על ידי בני מור, ובחלק מהם תועד כמגיב היחיד (עמ' 320-341 לחוות דעת דורפמן) כשחלק נכבד מהפרסומים עסקו בדברי שבח לראש העיר צורי. עובדה זו מפריכה את טענת דואק בכתב ההגנה לפיה מעולם לא ידע או שמע על משתמש בשם "בני מור". הפרופיל הפיקטיבי "בני מור" בפייסבוק נעדר כל תחומי ענין במרחב האינטרנטי מלבד קידומו של ראש העיר צורי, הכפשת אבישר וקידום עיתונו של דואק. בני מור השתמש בחלק מהפרסומים שפרסם במילה "קקמייקה" (ת/4-פרסומים 42-43) - מילה שאינה שגורה בפי כל אדם אשר דואק העיד בחקירתו שהוא נהנה לעשות בה שימוש (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 63, שורות 28-36).

117. חיזוק נוסף לכך ש"בני מור" הוא דואק ניתן למצוא בתיבת הדואר בה נעשה שימוש בת/3 – ת.ד. 9318, קריית ביאליק. מדובר בת.ד. ששימשה את "אבי מור" במכתביו למערכת (ת/8), ודואק אישר שזהו מכתב שנכתב על ידו (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 60, שורות 32-36). כשם שהשם "בני מור" יכול להשתמע כ"בני הוא מור", כך השם "אבי מור" משתמע כ"אני אביו של מור", ואכן זה שם בנו של דואק. בחקירתו הנגדית הציג דואק גרסה חדשה שת.ד. 9318 היא תיבת דואר ששימשה את מערכת העיתון שלו (שם, בעמ' 61, שורות 19-20). מלבד עדותו, לא הביא דואק כל ראיה לגרסה זו. מדובר בעדות כבושה של דואק, שבכתב הגנתו הכחיש את הטענה ש"אבי מור" ו"בני מור" בכלל עשו שימוש בתיבת הדואר הזו. מוצג ת/8 מלמד שדואק עשה שימוש בת.ד. 9318 שכן הודה שהוא הכותב של ת/8. המסקנה היא שמדובר בתיבת דואר אמיתית השייכת לדואק, או בתיבת דואר שדואק המציא. נתון זה אף הוא חיזוק לכך ש"בני מור" העושה שימוש בתיבת דואר זו הוא "אבי מור" העושה שימוש בתיבת דואר זו, קרי דואק.

118. צבר הראיות שפירטתי לעיל מטה את מאזן ההסתברויות הנדרש במשפט האזרחי ומוכיח שדואק הוא העומד מאחורי הפרופיל הפיקטיבי "בני מור". הוכח שהכתבות בעיתון החתומות על ידי בני מור הן של דואק עצמו, וגם אם בפייסבוק אין ראיה ישירה הקושרת את דואק לבני מור, כפי שנקבע בפסיקה, "כאשר מדובר בחלקים המרכיבים שלם מסוים, ההצדקה לקבצם יחד נטועה ברצון לחשוף דבר-מה נוסף, שלא נגלה כאשר מסתכלים על כל חלק בנפרד. ההסתכלות על כל מעשה כשהוא עומד לבדו, במובן הזה, היא מלאכותית – שכן היא גורעת ממהות העניין או אינה משקפת את סיפור המקרה כהווייתו... ניתן לדמות את פרקטיקת הצבירה השיפוטית למגדל קוביות מאותו סוג, הנערמות זו על גבי זו. ברי אמנם כי קובייה אחת איננה מגדל, וככל הנראה אף בשתי קוביות לא די על מנת שיכוננו מגדל. ואולם, עם הנחתה של הקובייה העשירית על גבי תשע הקודמות לה, נדמה כי לא יהא עוד חולק כי כל הקוביות העומדות זו על גבי זו, תומכות זו בזו – אכן מהוות מגדל – הראשונה והעשירית כאחת." (רע"פ 6477-20 ניסו שחם נ' מדינת ישראל (נבו, 15.11.21) (להלן: "עניין שחם")). על פי הראיות שפורטו לעיל, ואי אמינות גירסתו של דואק, אני קובע שדואק הוא העומד מאחורי הפרופיל "בני מור" – אחד הפרופילים הפיקטיביים הבולטים והמרכזיים בפעילות כנגד אבישר.

119. לאור כל האמור לעיל, אני קובע שדואק הוא העומד מאחורי הפרופיל "בני מור" ומאחורי הפרסומים שבוצעו על ידי פרופיל זה – פרסומים 1, 3, 6, 9, 10, 12, 22, 24, 26, 33, 42, 43, 44 לת/4+ת/6. סה"כ 13 פרסומים.

120. הפרופיל אסתי בר לב (שאין מחלוקת בין המומחים בתיק שהוא פרופיל פיקטיבי) הקים את הקבוצה "קריית מוצקין- הבית שלנו" והוסיף את דואק ושי לנד כמנהלי הקבוצה, ולאחר מכן הוסיף את בני מור (דואק) כמנהל (המידע כלול בעמ' 217-215 לחוות דעת דורפמן). הקבוצה הוקמה על ידי אסתי בר לב בתאריך 25.9.16 בתאריך בו מתועדת הפעילות הראשונה של הפרופיל בני מור. כמה ימים לאחר מכן, בתאריך 29.9.16 פורסם פוסט המשתף כתבה בעניינו של ראש העיר צורי מתוך גיליון עתידי של עיתון "חדשות הקריות" גיליון אוקטובר 2016 (עמ' 218 לחוות דעת דורפמן). הכתבה עוסקת בפועלו הרב של ראש העיר צורי ודבריה נועדו לפרסם את הישגיו ברבים. העובדה שאסתי בר לב מפרסמת כתבה מתוך גיליון עיתון עתידי של דואק שטרם פורסם מחזקת את המסקנה בדבר קשר בין פרופיל זה לדואק. לפרופיל זה פעילות מעטה מאוד במרחב האינטרנטי ובדומה ל"בני מור" היא נעדרת כל תחומי עניין במרחב זה, למעט קידום ראש העיר צורי והכפשת אבישר. קידומו של ראש

1 העיר צורי נעשה על ידי פרופיל זה באמצעות שיתוף תכנים מעיתונו של דואק (לדוגמא עמ' 217 לת/2),
2 ומי שמגיב לתכנים אלו הוא דואק עצמו.

3
4 121. אני דוחה את גירסתו של דואק שאינו יודע מהו "מנהל" בקבוצת פייסבוק וכיצד לצרף חברים
5 ולנהל קבוצה כך שגם אם צורף כמנהל הוא לא ביצע את הפעולות כמנהל. גירסה זו, הנתמכת בהצגתו
6 של דואק כבן הדור הישן שאינו נהנה מאוריינות הפעולה ברשתות החברתיות, נסתרת על ידי חוות
7 דעת מר בלום מטעמו, לפיה מסר לו דואק שצירף חברים רבים בזמן קצר. אני מעדיף את גירסתו של
8 מר בלום בדבר הדברים שנמסרו לו על ידי דואק על גירסתו של דואק שלא מסר למר בלום דבר, בין
9 היתר משום שדואק הוא שהציג מטעמו את חוות דעת בלום הכוללת גירסה בדבר מסירת הפרטים
10 שאותה הכחיש בעדות בפני לאחר הגשת חוות הדעת. דבריו של מר בלום בדבר הזמן הקצר הנדרש
11 לצירוף חברים מתיישבים עם אוריינות בפעילות ברשתות החברתיות ולא עם היפוכה.

12
13 122. אסתי בר לב פרסמה פוסטים בעלי תכנים זהים לחלוטין, במלל ובגרפיקה, לתכנים שפרסם
14 בני מור. לדוגמא, פרסום 3 (ת/4) שפורסם על ידי בני מור, זהה לחלוטין לפרסום 5 (ת/4) שפורסם על
15 ידי אסתי בר לב ושניהם נושאים את אותה כותרת – "האמת על ציקי אבישר". לא מדובר בשיתוף
16 פוסט של בני מור על ידי אסתי ברלב, אלא כביכול פרסום עצמאי שלה- דבר המלמד שהפרסום פורסם
17 מאותו בית יוצר. בהסתמך גם על חוסר האמון שלי בעדותו של דואק, שצינתי את הסתירות בהן
18 ולעומת כתב ההגנה והמומחה מטעמו, אני קובע שדואק עומד מאחורי הפרופיל הפיקטיבי של אסתי
19 בר לב ואחראי לפרסומים שפורסמו על ידה- פרסומים מס' 2 ו-5 – סה"כ 2 פרסומים.

20
21 123. הפרופילים "פנחס אדר" ו"פיני אדר", הוסכמו כפיקטיביים. הפרופיל "פנחס אדר" צורף על
22 ידי דואק לקבוצה בתאריך 7.10.16 (עמ' 249 לת/2) ועם פרישתו של דואק מתפקיד מנהל הקבוצה,
23 מונה "פנחס אדר" כמנהלה לצד "בני מור" ו-4 פרופילים פיקטיביים נוספים. טענתו של דואק בדבר
24 מתחזה המשתמש בשמו שיתכן שצירף את "פנחס אדר" לקבוצה היא טענה בעלמא, ואינה מתיישבת
25 עם העובדה שדואק צירף בעצמו חברים רבים לקבוצה, למרות הכחשתו. לא ניתן הסבר לאפשרות
26 שמכל החברים שצורפו על ידי דואק, דווקא "פנחס אדר" צורף על ידי מתחזה, ולא הובאה ראיה לכך.
27 כפי שציין המומחה בלום בחוות דעתו, דואק אישר בפניו שאין לאדם אחר מלבדו גישה לחשבון
28 הפייסבוק שלו (סעיף 3(3) לחוות דעת מר בלום).

29
30 124. הפרופיל "פיני אדר" החל את פעילותו בפייסבוק בתאריך 28.9.16 ותמונת הפרופיל שלו זהה
31 לתמונת הפרופיל הפיקטיבי "פנחס אדר". פיני אדר צורף אף הוא לקבוצה בתאריך 7.10.16 יחד עם
32 פנחס אדר על ידי אסתי בר לב. פיני אדר ופנחס אדר פרסמו פוסטים זהים שמטרתם להכפיש את
33 אבישר (לדוגמא הפרסום המייחס לו "עשיית קופה" על גבם של הילדים האתיופים – פרסום 15 ע"י
34 פנחס אדר ופרסום 17 על ידי פיני אדר (ת/4)). זהות התכנים והשפה הגרפית מלמדים שהם יצאו
35 מאותו בית יוצר ועומד מאחוריהם אותו אדם. שני הפרופילים צורפו לקבוצה על ידי דואק עצמו
36 באותו תאריך 7.10.16 (עמ' 156 לחוות דעת דורפמן). הפרופיל פיני אדר מתויג יחד עם חיים צורי
37 בפוסט שפורסם על ידי בני מור ודואק עשה לו "like" (שם, עמ' 146). פיני אדר פרסם פוסטים שונים
38 בשבחו של ראש העיר צורי ודואק תועד עושה להם "like" ולחלקם הגיב יחד עם הפרופיל בני מור
39 (שם, עמ' 146, 148, 150). פיני אדר, בני מור ודואק הגיבו שלושתם יחדיו לפוסט שפרסם הפרופיל
40 הפיקטיבי אושר הפללו שאף הוא עוסק בדברי שבח לראש העיר צורי (שם, עמ' 153). כמו כן, הפרופיל

1 פנחס אדר צורף כמנהל לקבוצה יחד עם אסתי בר לב, בני מור, שי לנד ומנהלים נוספים (שם, עמ' 158).
2 מכאן שבין כל אלה יש שקרים רבים.

3
4 125. דואק הגיש "חוות דעת מומחה" מטעם יניר מלך, בה חווה דעתו על החקירה שניהל בארץ
5 ובחוו"ל על עמותת "מעבר לקשת" בניהולו של אבישר (נ/10). על פי חוות הדעת, מהות החקירה היתה
6 לבדוק התנהלות כלכלית חריגה של העמותה ועל מנהלה אבישר, בשל חשדות שהועלו נגדו. אין מדובר
7 בחוות דעת אלא בסיכום דו"ח חקירה (שהוזמן על ידי קרוב משפחתו של חיים צורי) המספר איזה
8 רכילות גילה החוקר על אבישר. החוקר לא עשה שימוש בשום מומחיות ודבריו אינם אלא אוסף
9 שמועות, כתבות עיתונאיות ועוד, שערכם כראיה אפסי. חוות הדעת נגזרה מהדו"ח חקירה שבוצע.
10 פנחס אדר שיתף בשניים מהפרסומים שהועלו על ידו (עמ' 171-170 לחוות דעת דורפמן) נתונים מדו"ח
11 הבדיקה של יניר מלך (נתונים המצוינים בסעיפים 2(א) ו-8(ב) לחוות דעתו). דואק בחקירתו העיד
12 שהעביר דו"ח זה למשטרה בלבד (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 53, שורות 36-39). בנסיבות הקשרים בין
13 הפרופילים, הסבר אפשרי לכך שפנחס אדר יודע עובדות שדואק מסר רק למשטרה הוא שפנחס אדר
14 הוא דואק ויודע מה שידע דואק. על פי הראיות שהוצגו לגבי פעילות הפרופילים "פנחס אדר" ו"פיני
15 אדר" והקשרים בינם לבין דואק ופרופילים אחרים שהם דואק והעדר מהימנות גירסתו של דואק,
16 אני קובע שדואק עומד אף מאחורי הפרופילים פיני אדר ופנחס אדר, ומאחורי הפרסומים שפורסמו
17 על ידם – פרסומים מס' 13-20 - סה"כ 8 פרסומים.

18
19 126. הפרופיל הפיקטיבי "אורית סהר" תועד שיתף בתאריך 30.11.16 את גיליון דצמבר 2016 של
20 העיתון "חדשות הקריות". דואק עשה "like" לפוסט זה והגיב לו בין היתר הפרופיל פיני אדר (דואק)
21 (המידע בעמ' 106 ו-138 לחוות דעת דורפמן). הנספחים הרבים שצורפו לחוות דעת דורפמן (ת/2)
22 מעידים על תקשורת שוטפת בין אורית סהר, דואק, בני מור, פיני אדר ואושר הפללו בצורת תגובות
23 וחיבוב פוסטים שאורית סהר שיתפה בפייסבוק. כמו כן, אורית סהר העלתה פוסטים הזיהים במלל
24 ובגרפיקה לפוסטים שפורסמו על ידי הפרופילים הפיקטיביים שקבעתי שמאחוריהם עומד דואק.
25 לדוגמא, פרסום 21 שפורסם על ידי אורית סהר באופן עצמאי, זהה לחלוטין לפרסומים מס' 15 ו-17
26 של הפרופילים הפיקטיביים פיני אדר ופנחס אדר. בכותרת שהוסיפה אורית סהר לפרסומה היא
27 כינתה את אבישר "גמד" - כינוי שהרבה להשתמש בו הפרופיל "בני מור" (פרסומים 44-42).

28
29 127. אורית סהר שיתפה בתאריך 24.9.16 בקבוצת "תושבי מוצקין" קישור לכתבה ב-Youtube,
30 שכותרתה: "ערבי מכה יהודי ישראלי בקופת חולים הנמצאת בכפר ערבי 9/9/2013" - קישור זהה
31 שפרסם אף בני מור וייחס אותו לאבישר (עמ' 57 ו-129 לחוות דעת דורפמן). פרסום 9 פורסם על ידי
32 "בני מור" בכותרת היא "נשיקות איילת..." בצירוף שני אימוג'ים של נשיקה, ו"אורית סהר" פרסם
33 בקבוצת "תושבי מוצקין" (עמ' 123 לחוות דעת דורפמן) תחת הכותרת באותן מילים וגרפיקה –
34 "נשיקות איילת..." לצד שני אימוג'ים של נשיקה. זהות פרסומים אלו מעידה שאותו אדם כתב אותם.

35
36 128. דואק הגיש חוות דעת מומחה מחשבים ואינטרנט מטעמו, עו"ד דרור בוזגלו (נ/11) שמטרתה
37 לבחון אם הפרופיל "אורית סהר" בפייסבוק הופעל או נוהל על ידי דואק. עיינתי בחוות דעת זו ולא
38 מצאתי אותה סותרת את צבר הראיות המקשרות את דואק לפרופיל זה. אף אם אניח שלעו"ד בוזגלו
39 יש מומחיות בתחום מומחיות קיים בשם "חקירות סייבר", חוות הדעת לא קבעה ש"אורית סהר" לא
40 הופעל על ידי דואק, אלא שלא נמצאו לדעתו ראיות לכך, אף שהפעילות של "אורית סהר" נעשית
41 לתמיכה בחיים צורי, תוך קשרי חיבוב ושיתוף עם דואק ופרופילים אחרים שהם דואק. זה תפקידו

- 1 של בית המשפט לקבוע אם נמצאו ראיות ומה משמעותן. עצם העובדה שדואק בחר להביא חוות דעת
2 נגדית אך ורק לעניין פרופיל פיקטיבי אחד המיוחס לו –אורית סהר (כשאת עמדתי לעניין חוות דעת
3 בלום פירטתי לעיל) אומרת דרשני.
4
5 129. הפעילות המתועדת הראשונה של הפרופיל אורית סהר היא בתאריך 1.9.16, בסמיכות
6 להופעתם של הפרופילים הפיקטיביים האחרים. לפי חוות דעת עו"ד דרור בוזגלו (נ/11) התייעוד
7 האחרון של פעילות הפרופיל בכלל הוא מתאריך 31.7.17. לפי כתב ההגנה של דואק, ביולי 2017 נודע
8 לו שאבישר טען בקבוצת הפייסבוק שלו שדואק עומד מאחורי הפרופיל אורית סהר. מייד בתום אותו
9 חודש הופסקה פעילות הפרופיל הפיקטיבי, ובתאריך 6.8.17 מספר ימים לאחר מכן, הוגשה על ידי
10 דואק תביעה כנגד התובע בת.א. 9497-08-17 בשל כך. סמיכות הזמנים בין הפסקת פעילות הפרופיל
11 להגשת תביעתו של דואק אומרת גם היא דרשני.
12
13 130. הוכח שאורית סהר פרסמה תכנים זהים לתכנים שפרסמו הפרופילים הפיקטיביים בני מור,
14 פיני אדר ופנחס אדר שהם דואק והשתמשה באותן מילים שבני מור השתמש בפרסומיו. גם ביחס
15 לפרופיל זה אמנם אין כל ראיה עצמאית, העומדת בפני עצמה וקושרת את דואק בצורה ישירה אליו,
16 אך בחינת הראיות כפי שהוצגו לעיל, התקשרות הפרופילים הפיקטיביים השונים בינם לבין עצמם
17 והתכנים ששותפו על ידם שעסקו באותה פעילות ולעיתים אף היו זהים- יוצרת צבר של ראיות לפיו
18 דואק הוא העומד אף מאחורי הפרופיל אורית סהר ומאחורי פרסום מס' 21 שפרסם פרופיל זה, וכך
19 אני קובע.
20 131. ביחס לפרופיל הפיקטיבי אושר הפללו, הוצגו ראיות שונות המתעדות קשר בינו לבין הפרופיל
21 האישי של דואק ובין פרופילים שונים שקבעתי שדואק עומד מאחוריהם. דואק, פיני אדר ובני מור
22 תועדו מגיבים או מחבבים פוסטים רבים שפורסמו על ידי אושר הפללו ולפרסום מסוים אף הגיבו
23 שלושתם - אחד אחרי השני (עמ' 184-186 לחוות דעת דורפמן). התקשרות העיקרית של אושר הפללו
24 באינטרנט היא עם הפרופיל הישיר של דואק ועם בני מור ופיני אדר- שהם היחידים המגיבים לפוסטים
25 המפורסמים על ידיו. גם אושר הפללו פרסם פרסום מתוך עיתון "חדשות הקריות" (שם, עמ' 190).
26 הפרסום שפורסם על ידי אושר הפללו (פרסום 11) עוסק בתכנים שבהם עסקו פרסומיו של פנחס אדר
27 (בנוגע לחקירות ביאח"ה) ושניהם השתמשו באותם הביטויים "הירושלמי המנשב". הפוסטים הרבים
28 שפורסמו על ידי אושר הפללו, תוכנם וריבוי התגובות של הפרופילים הפיקטיביים אליהם מייצר
29 תמונה שפרופילים אלו עשו יד אחת במטרה להפיץ כמה שיותר דברי הכפשה כנגד אבישר, לצד דברי
30 שבח לראש העיר צורי ובכך לחזק פרסומים אלו וליצור להם תהודה. על פי צבר הראיות בדבר
31 הקשרים בין הפרופילים הפיקטיביים שהם דואק, והעדר מהימנותו של דואק, אני קובע שדואק אף
32 עומד מאחורי הפרופיל "אושר הפללו" ומאחורי הפרסום שפורסם על ידו – פרסום מס' 11.
33
34 132. הפרופיל "שרה אינסאו" נוצר בתאריך 28.3.17 ופעילותו היחידה היא פרסום פוסט מכפיש
35 ושקרי על אבישר, שעלה באותו מועד בקבוצת "תושבי מוצקין" ובדף המתחזה "רוח חדשה במוצקין
36 – הדף הרשמי". הקשר היחיד של הפרופיל באינטרנט נצפה עם הפרופיל "בני מור", שצירף אותו
37 לקבוצת "תושבי מוצקין" בתאריך 9.5.17, ובאותו מועד העלה הפרופיל שרה אינסאו את הפוסט
38 המכפיש בקבוצה זו. לאחר מכן בני מור עשה "follow-up" לפוסט זה והמשיך לפרסם אותו. אמנם,
39 פרופיל זה תועד בקבוצות ובדפים שבהם נכחו הפרופילים הפיקטיביים הקודמים (שקבעתי
40 שמאחוריהם עומד דואק), פרסם פוסט מכפיש כנגד אבישר ואף צורף לקבוצת "תושבי מוצקין" על

1 ידי בני מור אך אין די בקיומן של ראיות אלה בכדי לקבוע שדואק עומד מאחורי פרופיל זה. על כן, לא
2 הוכח שדואק עומד מאחורי הפרסומים של הפרופיל "שרה אינסאו" – פרסומים מס' 28 ו-29.

3
4 133. פרסומים מס' 7-8 (ת/4) פורסמו על ידי הפרופיל "שמוליק תמירי", שאבישר טען שהוא
5 פיקטיבי, אך מר דורפמן לא הביא מידע בקשר אליו. פרסומים אלה זהים לחלוטין לפרסום מס' 6
6 שפורסם על ידי בני מור- הן בתוכנם והן בצורתם הגרפית, ופורסמו באותו היום שבני מור פרסם אותו-
7 26.10.16. הפרסומים פורסמו על ידי "שמוליק תמירי" בקבוצה "תושבי נווה גנים קריית מוצקין"
8 ובקבוצה "תושבי מוצקין" ולשניהם הגיבו הפרופילים בני מור, אושר הפללו ואסתי בר לב, שקבעתי
9 שמאחוריהם עומד דואק. העובדה ש"שמוליק תמירי" פרסם את הפרסומים הללו באופן עצמאי ולא
10 כשיתוף לפרסום של בני מור מעידה שהפרסום נוצר על ידי אותו אדם, וכפי שבני מור הוא דואק, גם
11 שמוליק תמירי הוא דואק. על כן אני קובע שדואק עומד מאחורי הפרופיל "שמוליק תמירי" ומאחורי
12 הפרסומים שפורסמו על ידי פרופיל זה – פרסומים 7-8.

13
14 134. פרסום מס' 4 פורסם על ידי הפרופיל "ירון עוז" שעשה שיתוף לפרסום מס' 3 של הפרופיל בני
15 מור. אבישר טען שמדובר בפרופיל פיקטיבי נוסף, אך מר דורפמן לא הביא מידע על כך. מדובר בפרסום
16 בודד ששותף על ידי הפרופיל "ירון עוז" ולא פורסם על ידו באופן עצמאי. בהעדר ראיות נוספות ביחס
17 לפעילות פרופיל זה, אני קובע שלא הוכח שדואק עומד מאחורי פרופיל זה ומאחורי פרסום מס' 4.

18
19 135. שאר הפרסומים פורסמו בדפים המתחזים לדף הרשמי "רוח חדשה במוצקין- הדף הרשמי"
20 ולא תחת פרופיל כזה או אחר. אבישר טען שלאור זהות התכנים והגרפיקה בפרסומים אלו לפרסומים
21 שפורסמו על ידי הפרופילים הפיקטיביים שנדונו לעיל, גם מאחוריהם עומד לא אחר מאשר דואק.
22 להלן אדון בכל אחד מהפרסומים.

23
24 פרסומים שפורסמו בדפים "רוח חדשה במוצקין- הדף הרשמי", "הרוח החדשה במוצקין – הדף
25 הרשמי" ו"ציקי אבישר – רוח חדשה במוצקין". – פרסומים מס' 23, 25, 27, 29, 30, 32, 35, 37, 39
26 ו-45 (ת/4)

27
28 136. פרסום מס' 23 פורסם בדף "הרוח החדשה במוצקין – הדף הרשמי" על ידי הוספת תמונה עם
29 כיתוב. ליד הפרסום צוינה המילה "ממומן" (ת/4), ללמד שהדף ממומן על מנת שיופץ לקהל רחב יותר.
30 מדובר בפרסום זהה, הן מבחינת המלל והן מבחינת התמונות שצורפו אליו לפרסום מס' 22 אותו
31 פרסם בני מור. פרסום מס' 27 זהה לחלוטין לפרסום מס' 10 שפרסם בני מור. פרסום מס' 35 זהה לחלוטין
32 לפרסום מס' 9 שפרסם בני מור. פרסום מס' 32 זהה מבחינת תוכנו לפרסומים 10, 26 ו-27 הנ"ל. אמנם
33 התמונה שצורפה שונה אך ניתן לראות שאותו אדם יצר אותם. על כן, עקב הזהות בין פרסומים אלה
34 לפרסומי בני מור הוא דואק, אני קובע שדואק עומד מאחורי פרסומים 23, 27, 32 ו-35.

35
36 137. פרסום מס' 25 עוסק בעניין בו עסקו פרסומים מס' 24 ו-16 שפורסמו על ידי בני מור ופנחס
37 אדר (סידור עבודה לאשתו של אבישר בתאטרון העירוני). בהתחשב בחוסר האמון בגירסתו של דואק,
38 לצד העובדה שהפרסומים מכילים תכנים זהים לפרסומים שפורסמו על ידי הפרופילים הפיקטיביים
39 שדואק עומד מאחוריהם, אני קובע שדואק עומד מאחורי פרסום מס' 25.

40
41 138. פרסום מס' 29 פורסם בדף "רוח חדשה במוצקין – הדף הרשמי" על ידי הפרופיל שרה אינסאו
42 שלגביו קבעתי שלא הוכח שדואק עומד מאחוריו. פרסום מס' 30 עוסק ב"סכסוך הארטיק" (התוכן

1 של הפרסומים של שרה אינסאו) ובהעדר כל ראיה נוספת לעניין פרסום זה אני קובע שלא הוכח שדואק
2 הוא האחראי לפרסומו.

3
4 139. פרסום מס' 37 עשה שימוש במילים ותמונות בהם השתמש בני מור בפרסומיו- המילה "גמד"
5 שמופיעה בפרסומים מס' 42-44 של בני מור ותמונת אשתו של אבישר הזהה לתמונה המופיעה
6 בפרסומים מס' 10 ו-26 של בני מור. לאור זהות התוכן, המילים והגרפיקה לאלו שהשתמש בהם בני
7 מור הוא דואק בפרסומיו, אני קובע שדואק הוא המפרסם של פרסום מס' 37.

8
9 140. פרסום מס' 39 עוסק בשכרו של אבישר כמנהל העמותה וב"ילדים האתיופים" – נושאים
10 שבהם עסק הפרופיל פנחס אדר (הוא דואק) בפרסומיו (למשל פרסום מס' 13) ועל כן אני קובע שדואק
11 הוא האחראי על פרסומו.

12
13 141. לפרסום מס' 45 צורף סרטון (אותו סרטון שכותרתו "ערבי מכה יהודי ישראלי בקופת
14 חולים..") שפורסם על ידי אורית סהר ובני מור (עמ' 57 ו-129 לחוות דעת דורפמן). הפרסום עוסק
15 בתוכן הסרטון ובכותרת הפרסום נעשה שוב שימוש בכינוי "גמד" – שהיה שגור בפי הפרופיל בני מור.
16 על פי הקשר לבני מור הוא דואק, אני קובע שדואק אחראי לפרסום מס' 45.

17
18 פרסומים שפורסמו בדף המתחזה "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר"- פרסומים מס' 31, 34, 36,
19 40 ו-41

20
21 142. פרסום 31 הוא פרסום בודד מבחינת תוכנו והגרפיקה שלו, המרמז על בגידת אבישר באשתו.
22 אין ראיות הקושרות את דואק אל פרסום זה, מלבד העובדה שמטרת הפוסט היא הכפשת אבישר,
23 ועל כן אני קובע שלא הוכח ברמה הנדרשת שדואק הוא העומד מאחורי פרסום זה.

24
25 143. פרסום 34 זהה לחלוטין לפרסום 33 שפורסם על ידי בני מור ולכן אני קובע שדואק הוא זה
26 שפרסם גם אותו. הדבר נכון אף לגבי פרסום מס' 36 הזהה לחלוטין לפרסום מס' 9 שפורסם על ידי
27 בני מור. לפיכך, אני קובע שדואק הוא המפרסם של פרסומים מס' 34 ו-36.

28
29 144. תוכנו של פרסום מס' 38 עוסק ב"מנהל העמותה שלדבריו "דואגת לאתיופיים" ולילדים
30 בכלל" – תוכן שעסק בו כאמור הפרופיל פנחס אדר הוא דואק בפרסומיו ועל כן אני קובע שדואק הוא
31 המפרסם של פרסום זה.

32
33 145. בפרסום מס' 40 נעשה שימוש בביטויים שהשתמש בהם הפרופיל בני מור בפרסומיו, כגון:
34 "פרשת הארטיק" (פרסום 33 של בני מור) ו"יצא מהארון" (פרסום 9 של בני מור) וצורפה לה אותה
35 תמונה בה מופיעה משפחת אבישר שצורפה לפרסום 38 לעיל. גם בפרסום 41 נעשה שימוש במילה
36 "גמד" בה הרבה כאמור להשתמש הפרופיל בני מור וגם לו צורפה אותה תמונה של משפחת אבישר,
37 שצורפה לפרסומים 38 ו-40. משכך, אני קובע שדואק עומד אף מאחורי פרסומים מס' 40-41.

38
39 146. בסיכום האמור לעיל, אני קובע שדואק הוא המפרסם של כלל הפרסומים מושא תביעתו של
40 אבישר, מלבד פרסומים מס' 28-31, שלגביהם קבעתי שלא הוכח שהוא העומד מאחוריהם, דהיינו
41 פרסומי לשון הרע.

- 1
2
3 147. דואק טען בכתב הגנתו שככל שיקבע שהוא קשור לפרסומים, עומדות לו ההגנות הקבועות
4 בסעיף 14-16 לחוק ולפרסומים עומדת הגנת אמת הפרסום או הבעת דעה על איש ציבור. בסיכומי
5 זנח דואק את טענתו להגנת אמת בפרסום וטען אך ורק להגנה שהפרסום היה הבעת דעה על פי סעיף
6 15(4) לחוק. כך או כך, אבהיר למען הסר ספק שלדואק לא עומדת הגנת "אמת הפרסום" לפי [סעיף 14](#)
7 [לחוק איסור לשון הרע](#). נטל הוכחתה של הגנת "אמת הפרסום" על הנתבע, להוכיח שמדובר בדברי
8 אמת, שאם לא כן, התוצאה היא דברי עלבון, גידופים ונאצות שכל מטרתן לפגוע במושא הפרסום,
9 ולא לקדם ענין ציבורי אמיתי (עניין [נודלמן](#) לעיל, בעמ' 17). דואק לא הוכיח שהאמור בפרסומים
10 השונים שנקבע שהוא עומד מאחוריהם הוא אמת. לא הוכחה אמיתות האמירות שאבישר מעל
11 בתפקידו ו"נזרק בבושת פנים מעבודתו בעיריית קריית מוצקין"; שעשה קופה על גבם של הילדים
12 האתיוליים; שנחקר ביאח"ה ושהתגלו אי סדרים בעמותה בראשה עמד; שניסה לסדר לאשתו תפקיד
13 בכיר בתאטרון העירוני, שיצא מהארון והיה על סף גירושין מאשתו ועוד. כל אלה לא הוכחו ועל כן
14 אמיתות הפרסומים לא הוכחה. על כן, הגנת "אמת בפרסום" אינה עומדת לדואק, ובדין ויתר עליה.
15
16 148. לטענת דואק, הפרסומים חוסים תחת הגנת "תום הלב" ואינם אלא בגדר הבעת דעה בלבד.
17 סעיף 15 לחוק העוסק בהגנה זו קובע כדלקמן:
18 **"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את**
19 **הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:**
20 **(4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי**
21 **או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה**
22 **התנהגות".**
23 סעיף 16 לחוק קובע את נטל ההוכחה:
24 **"16. (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15**
25 **ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.**
26 **(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום**
27 **אחת מאלה:**
28 **(1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;**
29 **(2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם**
30 **אמת הוא אם לא;**
31 **(3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים**
32 **המוגנים על-ידי סעיף 15.**
33 149. בפסיקה נקבע שהיעדר האמת כשלעצמו, אין בו כדי לשלול את תום הלב, אם לא נצטרפו לכך
34 יסודות נוספים" ([ע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ](#), פ"ד לא(2)
35 281, 306 (1977)). הואיל והפרסומים שקבעתי שדואק אחראי לפרסומם נעשו באמצעות פרופילים
36 פיקטיביים, לא ניתן לקבל את הטענה שהם נעשו על ידו כהבעת דעה בתום לב. חופש הביטוי נועד
37 לעודד שיח פורה במרחב הציבורי – החלפת דיעות, ויכוח העשוי לחדד את הבדלי הגישה ותחומי
38 ההסכמה. לפרופילים פיקטיביים אין חופש ביטוי. הם לא שחקנים לגיטימיים במרחב הציבורי. אין
39 מה להתווכח אתם ואין אפשרות לשכנע אותם בצדקת דרכך. אדם המפרסם את דעותיו באמצעות
40 פרופילים פיקטיביים מעיד על עצמו שהוא רואה לנכון שלא לעמוד מאחורי עמדותיו במרחב הציבורי

1 אלא להסתתר. מי שנוקט פעולות הסתרה מבין שמה שהוא עושה מוטב להסתיר, משום שאינו
 2 לגיטימי. תום לב אין כאן. דומה הדבר למה שנאמר בענין אחר [בע"א 288/08 מאיר לוינ נ' אהרון](#)
 3 **בלום** (נבו 08.11.2009) "הדעת נותנת, כי אנשים ישרי דרך ינהלו עסקיהם, לא כל שכן מקום שמוקמת חברה
 4 בע"מ ובמיזם רחב יריעה, באופן מתועד כראוי, ובמיוחד לא במזומן. מזומן ועסק "נקי" הם לא אחת, בעולם
 5 דהאידיא של כרטיסי אשראי ושיקים, תרתי דסתרי. המזומן יישמר ככלל לסוג העסקות הפשוט, כמו נסיעה
 6 באוטובוס או רכישות קטנות יחסית, ולא ישמש במיזם גדול כגון דא. מעבר לכך, החשש הוא, כי אם יהיו
 7 עסקים במזומן, כעב ישחירו". פרסום לשון הרע באמצעות פרופילים פיקטיביים אינו חוסה תחת
 8 הגנת "הבעת דעה בתום לב".

9
 10 150. אני דוחה גם את טענת דואק שהפרסומים השונים היו הבעת דעה על פי סעיף 15(4) לחוק.
 11 אמנם מדובר בפרסומים שפורסמו בתקופת הבחירות לראשות עיריית קריית מוצקין על אבישר
 12 כדמות ציבורית, אך גם בעניינים ציבוריים אין לתת הגנה לכל ביטוי תחת צמד המילים "חופש
 13 הביטוי". תוכן הפרסומים חרג מדברי ביקורת או הבעת דעה על אבישר כדמות ציבורית ומטרתם
 14 היתה הכפשת שמו הטוב וביזויו ברבים. כפי שנקבע בעניין **נודלמן** (בעמ' 22):
 15 "המשקל המיוחד הניתן לחופש הביטוי במישור הציבורי אינו בלתי מוגבל. הוא נבחן על פי מהותו וטיבו
 16 בנסיבות המקרה. הוא נשקל מצד אחד, על פי מידת חשיבותו האמיתית לחופש הביטוי. מנגד, הוא נבחן
 17 על פי מהותה ומידתה של הפגיעה בשמו הטוב ובכבודו של האדם. גם איש ציבור החושף עצמו למערבולת
 18 החיים הציבוריים ומסכים בכך לקבל על עצמו מידה מסוימת של נטל חשיפה וביקורת ציבורית, אינו הופך
 19 בכך את שמו הטוב ואת כבודו האנושי להפקר. איש הציבור לא הסכים בנטילת תפקיד ציבורי להפקיר
 20 לחלוטין את כבודו האישי, והחוק, באיזונים שיצר, מגן גם על בעל תפקיד ציבורי לכל יהפוך שמו הטוב
 21 למרמס בכפוף למתן משקל ראוי לחופש הביטוי כערך ציבורי בעל חשיבות. החוק לא התיר בכל מצב מעשי
 22 השמצה והשתלחות באנשי ציבור בשם חופש הביטוי, ולא היקנה הגנה לפוגע גם אם הביטוי הוא הבעת
 23 דעה על איש ציבור, בנסיבות בהן לא נתקיים בפוגע יסוד של תום לב".
 24 פירטתי לעיל את תוכן הפרסומים. בעקרו של דבר, אין מדובר בהבעת דעה לגיטימית במסגרת בחירות
 25 לראשות העיר אלא בהטחת עובדות משמיות. בנוסף על השמצות בדבר קומתו הנמוכה הנטענת של
 26 אבישר, רמזים לבגידתו באשתו ואי השבת מלחמה למי שתקף אותו תוך נסיון להציגו כ"יהודי עלוב
 27 נפש", הבעת דעה על סמך שקרים ועובדות לא נכונות אינה יכולה להיחשב כהבעת דעה לגיטימית אלא
 28 אם היה המפרסם סבור אותה שעה שזו אמת, ואז הוא עשוי ליהנות מהגנת "אמת דברתי", כ"אמת
 29 לשעתה" ([ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה זיין - אורבך](#), סה(3) 369 (2012)).

30
 31 151. לפיכך, אני דוחה את טענת דואק להגנה מכח החוק לפרסומים שהוא האחראי לפרסומם.

32 סעד הפיצוי והיקפו

33
 34
 35 152. פסיקת פיצויים בגין פרסום לשון הרע נועדה לקדם שלוש מטרות: מטרה תרופתית- שנועדה
 36 להשיב את מצב הנפגע לקדמותו; מטרה חינוכית-הרתעתית – שנועדה להעביר את המסר ששמו הטוב
 37 של אדם אדם אינו הפקר; ומטרה עונשית – הקשורה בכוונתו של המפרסם (עניין **בכרי** לעיל, בעמ'
 38 56). בקביעת שיעור הפיצוי על בית המשפט לשקול לנגד עיניו שיקולים המאזנים בין חופש הביטוי
 39 לבין הזכות לשם טוב ובכללם חומרת הפגיעה ונסיבותיה, תפוצת הפרסומים, מועד פרסומם, המטרה

1 לשמה פורסמו, בהתנהגות הצדדים ומידת הזהירות בה נקט המפרסם טרם ביצוע הפרסום (רע"א
 2 [4740-00 לימור אמר נ' אורנה יוסף](#), פ"ד נה(5) 510 (נבו, 14.8.01). בעניין נודלמן לעיל בית המשפט
 3 העליון עמד על סוגיית הנזק בעניינו של [חוק איסור לשון הרע](#) (עמ' 33 לפסה"ד):
 4 "גיבושה של עוולת לשון הרע אינה מותנית בקיומו של נזק. יחד עם זאת, לצורך פסיקת פיצוי, חלות
 5 ההוראות הכלליות של דיני הנזיקין, המחייבות קיומו של נזק כתנאי לפסיקת פיצוי, שהרי סעד הפיצוי,
 6 מטבעו, מצריך קיומו של נזק עליו יש לפצות. זאת, בכפוף לפיצוי הסטטוטורי ללא הוכחת נזק, המוסדר
 7 בהוראה מיוחדת [בסעיף 7א לחוק איסור לשון הרע](#), ולהבדיל מסעדים אחרים המנויים בחוק, שהענקתם
 8 אינה מותנית בקיום נזק. דרישת הנזק אין משמעה "נזק ממזין" דווקא, וגם נזק כללי הוא בבחינת נזק לצורך
 9 הענין. מבחינת הדרישה ההוכחתית, ניתן להיעזר בחזקה עובדתית על פיה פרסום לשון הרע מעצם טיבו
 10 גורם נזק, אלא אם הוכח אחרת. למונח "נזק" שבפקודת הנזיקין, הכולל גם פגיעה בשם טוב, יש להעניק
 11 משמעות רחבה, ולכלול בו כל הפסד מוחשי, לרבות סבל נפשי. כך הוא לענין העוולות הכלליות שבפקודת
 12 הנזיקין, המתפרשות גם על נזקים נפשיים וכאב וסבל, וכך הוא בעוולה על פי [חוק איסור לשון הרע](#), שעיקר
 13 עניינה פגיעה בשם טוב של אדם".

14
 15 153. לפי סעיף 7א(ב) לחוק בית המשפט רשאי לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי של יעלה על
 16 50,000 ₪, ללא הוכחת נזק. לפי סעיף 7א(ג) לחוק, במשפט בו הוכח שלשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע,
 17 רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן
 18 (ב), ללא הוכחת נזק. מטרת סעיף 7א לחוק להרתיע מפרסמי לשון הרע על ידי סנקציה של פיצוי שניתן
 19 לפסיקה ללא הוכחת נזק מיוחד או נזק כללי כלל (עניין נודלמן, בעמ' 29). משהוכחה הפרה, זכאי
 20 הנפגע לפיצוי ללא הוכחת נזק לפי ההנחה הכללית שעצם ההפרה טומנת בחובה נזק (רע"א [2855-20](#)
 21 [פלונית נ' פלוני](#) (נבו, 6.10.22) (להלן: "עניין פלונית"). "בקביעת שיעור הפיצוי לטובת איש ציבור שנפגע,
 22 עשויים לפעול שיקולים נוגדים: מצד אחד, חופש הביטוי המוגן ביחס לאיש ציבור רחב יותר מאשר כלפי
 23 אזרח מן השורה, וחשיפתו מדעת של איש הציבור לקלחת השיח הציבורי עשויה להשתקף בשיעור הפיצוי
 24 הנפסק בגין פגיעה בשמו הטוב במסגרת תפקידו הציבורי. מצד שני, איש ציבור עלול להיפגע בתדמיתו
 25 ובמעמדו הציבורי באופן חמור בהרבה מאדם פרטי. הוא מוכר על ידי ציבור רחב; מעמדו הציבורי ניוון
 26 מאימון הציבור. פגיעה באימון זה עלולה להיות מהותית ביותר ביחס למידת יכולתו להמשיך בתפקידו
 27 הציבורי. בהערכת היקף הסעד הניתן, יש להתחשב בהיבט זה" (עניין נולדמן, בעמ' 34).

28
 29 154. בחינת הפרסומים שפורסמו על ידי דואק באמצעות הפרופילים הפיקטיביים מלמדת על
 30 פרסום שיטתי וחסר ביסוס עובדתי, החוזר על עצמו בווריאציות שונות, כשחלק מהפרסומים עוסקים
 31 בעניינים אינטימיים ורגישים בחייהם הפרטיים של אבישר ומשפחתו. הפרסומים פורסמו בתקופת
 32 הבחירות לראשות עיריית קריית מוצקין כדי לפגוע בתדמיתו של אבישר בפני הציבור הבוחר, בלי
 33 לבחול במילים. הפרסום באמצעות מספר פרופילים הגדיל את תפוצת הפרסומים ותרם כביכול
 34 לאהדת הפוסטים על ידי שהפרופילים הפיקטיביים חיבבו או שיתפו זה את פרסומיו של זה, באופן
 35 שאלגוריתם עשוי להסיק שהפושטים נפוצים. חלק מהפרסומים פורסמו על ידי דואק בדפים ממומנים
 36 על מנת שיופצו בצורה רחבה יותר ויגיעו לכמה שיותר קוראים. לכך יש לצרף את תוכנם הבוטח,
 37 המכפיש והפוגע של הפרסומים שפורסמו על פני כשנתיים. כל אלה מבטאים בצורה מובהקת את חוסר
 38 תום ליבו של דואק ואת כוונתו לפגוע באבישר בפרסומם. גם העובדה שהפרופילים המכפשים הפסיקו

1 את פעילותם עם תום מערכת הבחירות לרשויות המוניציפאליות (סעיף 4.1.6 לחוות דעת דורפמן)
 2 מלמדת שמטרתם היתה פגיעה בתדמיתו של אבישר במסגרת מערכת הבחירות. שמו הטוב של איש
 3 ציבור הוא הנכס העיקרי העומד לזכותו בפעילותו הציבורית. ללא שמו הטוב, נשטט הבסיס למעמדו,
 4 פעילותו וסיכויו להנהיג או לקחת חלק בפעילותה של קבוצה פוליטית (עניין **נודלמן** לעיל, בעמ' 47).
 5
 6 155. אני דוחה את טענת דואק, כאילו היתה חובה על אבישר לפנות אליו בזמן אמת ולבקש הסרת
 7 הפרסום, ורק אם לא היה נעתר לבקשתו, יכל להגיש תביעה כנגדו. לא מצאתי מקור חוקי לחובה
 8 לנהוג במנגנון זה כלפי מפרסם ישיר. אכן, מנגנון זה עשוי להועיל בקביעה בדבר תום לבו של מנהל
 9 קבוצה או בעל אתר, שאינו המפרסם הישיר, לפרסומים בקבוצה, אך דואק לא היה רק מנהל הקבוצה.
 10 הוא היה המפרסם הישיר, והיה חייב להמנע מהפרסומים גם ללא פנייה אליו לאחר מכן להסירם.
 11
 12 156. סעיף 19 לחוק מונה מספר מצבים בהם ניתן להתחשב בנתבע בפסיקת הפיצויים ולהקל בהם.
 13 פרסומיו של דואק אינם נמנים על המצבים המנויים בסעיף. ס' 19(1) לחוק קובע שניתן להתחשב
 14 בקביעת הפיצויים בנתבע כאשר "**לשון הרע לא היתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר, והוא נקב את**
 15 **המקור שעליו הסתמך**". אף אחד מהפרסומים אינו עונה לתיאור זה. חלק מהפרסומים של דואק
 16 באמצעות הפרופילים הפיקטיביים היו דומים ולעיתים אף זהים, אך לא היה בהם ציון של המקור
 17 עליהם הסתמכו, אלא הם הוצגו כפרסומים חדשים שאינם חזרה על הנאמר. הפרסומים הוזהים
 18 פורסמו במקביל וכביכול ממקורות שונים בדפים ובקבוצות שונות שבהם משתתפים תושבי קריית
 19 מוצקין, על מנת להגביר את חשיפתם ולהעצים את הפגיעה בשמו הטוב של אבישר.
 20
 21 157. סעיף 7א(ד) לחוק קובע שאדם לא יקבל פיצוי ללא הוכחת נזק לפי סעיף זה בשל אותה לשון
 22 הרע יותר מפעם אחת. בעניין **פלונית** לעיל דן בית המשפט העליון באפשרות לחייב בתשלום פיצויים
 23 ללא הוכחת נזק "בשל אותה לשון הרע" יותר מפעם אחת, כשמדובר במספר פרסומים. נקבע שלשון
 24 החוק מותירה פתח לפרשנות שלפיה ניתן לפסוק יותר מפיצוי אחד ללא הוכחת נזק, בהתחשב במספר
 25 הפרסומים. יש לבחון מקרים מן הסוג הזה באמצעות שלושה מבחני עזר, המשלימים זה את זה כדי
 26 להכריע אם קיימת הצדקה למתן פיצוי נפרד כתלות במספר הפרסומים, אם לאו.
 27
 28 158. המבחן הראשון בוחן את תוכן הפרסומים ובפרט הדמיון ביניהם. כאשר תוכן הפרסומים
 29 דומה, אך לא זהה, תיבדק התוספת לפרסום החדש לעומת קודמו. אם התוספת בפרסום החדש היא
 30 משמעותית ומחריפה את הפגיעה בניזוק – הנטייה תהא לראות את הפרסום החדש כפרסום נפרד.
 31 לעומת זאת, אם יתברר שהפרסום החדש אינו מוסיף דבר מהותי על האמור בפרסום הקודם, הנטייה
 32 תהיה לראות את הפרסום הראשון ואת זה שלאחריו כפרסום אחד. המבחן השני בוחן את הזמן שחלף
 33 מפרסום לפרסום. ככל שחלף זמן רב יותר בין פרסום למשנהו הנטייה תהיה לראות כל אחד
 34 מהפרסומים הללו כפרסום נפרד ולהפך. חלופה הזמן בין הפרסומים עשוי לחשוף את הפרסומים
 35 העדכניים לנמענים חדשים שלא נחשפו קודם לכן לפרסומים הקודמים. המבחן השלישי בוחן את
 36 זהות הנמענים, ביחס לכל אחד מהפרסומים וה"במה" שעל גביה נעשו הפרסומים. כשמדובר ברשתות
 37 חברתיות, נדרש לבחון באיזה עמוד או פורום פורסם כל אחד מהפרסומים, ומי הגורמים שנחשפו
 38 להם. ככל שניתן להוכיח קיומה של שונות בין זהות הנמענים, מפרסום לפרסום, הנטייה לראות כל
 39 אחד מהפרסומים כפרסום נפרד, ולהפך. שלושת המבחנים הנ"ל הם מבחני עזר בלבד, ובסופו של דבר
 40 בית המשפט הן במקרה נדרש לערוך איזון ולהפעיל שיקול דעת בקשר ליישום ממקרה למקרה. אם
 41 הגיע בית המשפט למסקנה שיישום המבחנים מביא לתוצאה לפיה מדובר "באותה לשון הרע" באופן

1 שאינו מצדיק פיצוי נפרד בגין כל פרסום, עדיין באפשרותו לשקול את מספר הפרסומים לצורך הכרעה
2 בשאלת גובה הפיצוי ההולם (עניין פלונית, בעמ' 33-34).

3
4 מן הכלל אל הפרט

5
6 159. פרסומים 1, 3 ו-5 הם פרסומים הזיהים לחלוטין מבחינת תוכנם ופורסמו בתאריכים סמוכים.
7 פרסום 1 ופרסום 3 פורסמו על ידי בני מור בקבוצת "תושבי מוצקין" ופרסום 5 פורסם על ידי אסתי
8 בר לב. סמיכות פרסומים וזהותם מובילה למסקנה שיש לראותם כפרסום אחד לצורך הפיצוי.

9
10 160. פרסומים 6, 7, 8 הם פרסומים זהים. פרסום 6 פורסם בתאריך 26.10.16 על ידי בני מור, אך
11 מיקום הפרסום לא צוין. פרסומים 7-8 הם פורסמו אף בתאריך זה על ידי הפרופיל שמוליק תמירי אך
12 פורסמו בקבוצות שונות. על כן, מכיוון שהפרסומים הנוספים הוסיפו לקהל הנחשפים לפרסום, יש
13 לראות בכל אחד מהפרסומים כפרסום נפרד לצורך הפיצוי.

14
15 161. פרסומים 14 ו-17 הם פרסומים זהים שפורסמו על ידי פנחס אדר באותו היום (8.12.16).
16 בפרסום 14 לא צוין מיקום הפרסום. פרסום 17 פורסם בקבוצת "תושבי מוצקין". לאור זהות התוכן
17 ומועד הפרסום והעובדה שלא ברור אם הם פורסמו במקומות שונים יש לראות בשני פרסומים אלו
18 כפרסום אחד.

19
20 162. פרסומים 16 ו-19 הם פרסומים זהים. פרסום 16 פורסם על ידי פנחס אדר בתאריך 8.12.16
21 (מיקום הפרסום לא צוין בפרסום). פרסום מס' 19 פורסם אף הוא בתאריך 8.12.16 על ידי פני אדר
22 לא כפרסום עצמאי, אלא כתגובה לפרסום מס' 18 של פנחס אדר שפורסם בקבוצת "תושבי מוצקין".
23 פרסום 12 פורסם על ידי בני מור בתאריך 29.11.16 (מיקום הפרסום לא צוין) והוא עוסק בתוכן דומה
24 לתוכן שפורסם (בין היתר) בפרסומים מס' 16 ו-19 של פנחס אדר. פרסום מס' 20 פורסם על ידי פנחס
25 אדר גם בתאריך 8.12.16 ובאותה קבוצה- "תושבי מוצקין" והוא עוסק בתוכן דומה מאוד לפרסומים
26 16 ו-19. פרסום 24 פורסם על ידי בני מור בתאריך 11.1.17 (מיקום הפרסום לא צוין) והוא עוסק
27 בתוכן דומה מאוד לפרסומים 16 ו-19 לעיל. לאור סמיכות הזמנים אני רואה בפרסומים 12, 16, 19,
28 20 כפרסום אחד לצורך הפיצוי ולאור העובדה שפרסום 24 פורסם כחודש אחריהם – הרי שיש לראות
29 בו כפרסום נפרד.

30
31 163. פרסום 2 פורסם על ידי אסתי בר לב בקבוצה פתוחה (תאריך ומיקום מדויק של הפרסום לא
32 צוינו בפרסום) ואינו דומה לפרסום אחר ועל כן יש לראות בו פרסום נפרד. פרסום 11 פורסם על ידי
33 אושר הפללו בתאריך 27.11.16 (מיקום הפרסום לא צוין) ויש לראות גם בו כפרסום נפרד. פרסום 13
34 פורסם בתאריך 1.12.16 על ידי פנחס אדר בקבוצת "קריית מוצקין – הבית שלנו" ועוסק באי סדרים
35 בעמותה אותה מנהל אבישר ורומז לניצול כספי העמותה לשימושו האישי - יש לראות בפרסום זה
36 כפרסום נפרד.

37
38 164. פרסומים 15, 18 ו-21 הם פרסומים זהים. פרסום 15 פורסם על ידי פנחס אדר בתאריך
39 8.12.16 (מיקום הפרסום לא צוין). פרסום 18 פורסם אף הוא בתאריך 8.12.16 על ידי פנחס אדר
40 בקבוצת "תושבי מוצקין". פרסום 21 פורסם על ידי אורית סהר גם בקבוצת "תושבי מוצקין" בתאריך

- 1 11.12.16. לאור זהות הפרסומים, מיקום פרסומם וסמיכות מועד פרסומם אני קובע שיש לראות
2 בשלושתם כפרסום אחד.
- 3
4 165. פרסומים 22-23 זהים מבחינת תוכנם, אך פורסמו במקומות שונים – פרסום 22 פורסם על
5 ידי בני מור בקבוצת "תושבי מוצקין", ופרסום 23 פורסם בדף המתחזה הממומן "הרוח החדשה
6 במוצקין – הדף הרשמי". על כן ולאור מבחן העזר השלישי אני קובע שיש לראותם כפרסומים נפרדים.
7
- 8 166. פרסום 25 הוא פרסום שפורסם בדף "הרוח החדשה במוצקין – הדף הרשמי בתאריך 25.5.17
9 ולאור תוכנו, מיקום ומועד פרסומו יש לראות בו פרסום עצמאי נפרד. פרסומים 38 ו-39 עוסקים
10 בתוכן דומה, אך פורסמו בתאריכים ובדפים שונים ועל כן אני רואה בהם כפרסומים נפרדים.
11 167. פרסומים 9, 35 ו-36 הם פרסומים זהים שפורסמו בשלושה מקומות שונים. פרסום 9 פורסם
12 על ידי בני מור בתאריך 4.11.16 (מיקום הפרסום המדויק אינו מצוין בפרסום). פרסום 35 פורסם בדף
13 המתחזה "רוח חדשה במוצקין- הדף הרשמי" בתאריך 25.6.17. פרסום 36 פורסם בדף "פוסטים
14 אפשריים של צביצי אבישר" בתאריך 30.6.17. לאור המיקומים והמועדים השונים בהם פורסמו
15 הפרסומים, אני רואה בהם פרסומים נפרדים.
16
- 17 168. פרסומים 10, 26 ו-27 הם פרסומים זהים ופרסום 32 דומה להם מאוד מבחינת תוכנו. פרסום
18 10 פורסם על ידי בני מור בתאריך 12.11.16 (מיקום הפרסום לא צוין). פרסום 26 פורסם אף הוא על
19 ידי בני מור בתאריך 21.1.17 בקבוצת "תושבי מוצקין". פרסום 27 פורסם בדף המתחזה "הרוח
20 החדשה במוצקין – הדף הרשמי" בתאריך 23.1.17. פרסום 32 פורסם אף הוא בדף זה אך בתאריך
21 8.6.17. ארבעת הפרסומים פורסמו במקומות שונים או בתאריכים שונים ועל כן אני רואה בהם
22 כפרסומים נפרדים.
23
- 24 169. פרסומים 33-34 הם פרסומים זהים. פרסום 33 פורסם על ידי בני מור בתאריך 15.6.17
25 (מיקום הפרסום לא צוין בו). פרסום 34 פורסם בתאריך 30.6.17 בדף "פוסטים אפשריים של צביצי
26 אבישר" ועל כן יש לראות בהם כפרסומים נפרדים. פרסום 40 פורסם בדף "פוסטים אפשריים של
27 צביצי אבישר" בתאריך 1.7.17. אמנם אף הוא עוסק כמו פרסום 34 (שפורסם באותו הדף) ב"פרשת
28 הארטיק" ובגירושין, אך יש בו תוספת מלל מכפיש ש"ציקי טרם יצא מהארון", ועל כן ובהתאם למבחן
29 העזר הראשון יש בו תוספת משמעותית המחריפה את הפגיעה באבישר ויש לראות בו פרסום נפרד.
30
- 31 170. בחינת המאפיינים של פרסומים 37, 41-45 מלמד שיש לראות בכל אחד מהם פרסום נפרד,
32 מאחר שהם בעלי תכנים לא זהים ופורסמו במקומות ותאריכים שונים. פרסום 37 פורסם בתאריך
33 25.6.17 בדף המתחזה "רוח חדשה במוצקין- הדף הרשמי. פרסום 41 פורסם בתאריך 1.7.17 בדף
34 "פוסטים אפשריים של צביצי אבישר". פרסום 42 פורסם על ידי בני מור (תאריך ומיקום הפרסום
35 אינם מצוינים) אך מאחר והוא פורסם תחת שמו ברור שהוא לא פורסם באחד מהדפים הנ"ל. פרסום
36 43 פורסם אף הוא על ידי בני מור (תאריך ומיקום הפרסום לא מצוינים) ומלבד כינויו של אבישר "גמד
37 קקמייקה" כמו בפרסום 42, יש בו תוספת מלל משמעותית ורמיזה על כך שנתפסו במחשבו של אבישר
38 חומרים שאולי יוגשו למשטרה. פרסום 44 פורסם על ידי בני מור בעמוד/הקבוצה "חיים צורי- ראש
39 העיר שלי" (תאריך הפרסום לא צוין בו). בפרסום 45 מצורף סרטון והוא פורסם בדף הממומן "ציקי
40 אבישר – רוח חדשה במוצקין" (תאריך הפרסום לא צוין בו). לאור הבדלים אלו בין הפרסומים אני
41 רואה בכל אחד מהם פרסום נפרד.

171. דואק הציג עצמו פעמים כעיתונאי שיש להגן על חופש הביטוי שלו ולא לפגוע בתדמיתו ופעמים כאיש ציבור שישמש משנה לראש עיריית קרית ביאליק. כל אלה אינם רלבנטיים לתביעת אבישר, שכן בפעולתו באמצעות פרופילים פיקטיביים לא עשה דואק שימוש בזכותו לחופש ביטוי כשחקן לגיטימי בשוק הדעות וגם לא כאיש ציבור.

172. על פי האמור לעיל, יש לפצות את אבישר בגין 35 פרסומים מתוך 41 פרסומים שקבעתי שדואק הוא האחראי לפרסומם. אמנם לכל אחד מהפרסומים פגיעה שונה במקצת, אך איני רואה טעם לקבוע פיצוי שונה לכל פרסום, אלא פיצוי ממוצע, בהתחשב בהיקף הפרסומים ותוכנם, הלוקח בחשבון גם את הכוונה שמאחוריהם, לפגוע בהתמודדותו של אבישר בבחירות המקומיות, כנחזה מתוכן עיקר הפרסומים. לפיכך, אני מחייב את דואק לשלם לאבישר פיצוי ממוצע של 30,000 ₪ לכל פרסום, ובסך הכל 1,050,000 ₪.

אחריותו של שי לנדמן (הנתבע 2)

173. אין מחלוקת בין הצדדים שלנדמן אינו המפרסם של הפרסומים בגינם נתבע (פרסומים 2, 13, 14, 15, 16), אלא נטען שאחריותו לפרסומים אלו נובעת מהעובדה ששימש כמנהל הקבוצה "קרית מוצקין- הבית שלנו". אבישר לא פנה ללנדמן בבקשה שיסיר את הפרסומים הנ"ל מהקבוצה (תמליל מיום 15.9.22, עמ' 91, שורות 1-27). על כן, שאלה שיש להכריע בה היא אם עצם היותו של לנדמן מנהל הקבוצה בה פורסמו הפרסומים הנ"ל, מקימה לו אחריות בגינם, כמשתף פעולה עם המפרסם הישיר בביצוע העוולה?

174. ככלל, האחראי העיקרי לפרסום הוא המפרסם הישיר, ובענייננו הפרופילים שפרסמו את הפוסטים בקבוצה. הדין מרחיב את מעגל האחריות ומאפשר הטלת אחריות על גורמים נוספים, כפי שנקבע בעניין **בכרי לעיל**, בעמ' 46-47:

"הרחבה ראשונה נעשית מכוח הדין הכללי, בהיות פרסום לשון הרע עוולה אזרחית הכפופה להוראות **בפקודת הנוזיקין (סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע)**. משכך, לצד המפרסם הישיר עשויים לשאת באחריות המעורלים במשותף, ובכללם המשתף עצמו, המסייע, המצווה, המפתה, המרשה והמאשר את המעשה הרלוונטי. כפי שציינתי לאחרונה בהקשר זה, "הפקודה מכירה אפוא בשורה של פעולות שנעשות בזיקה לעוולה, בעטיין יימצא מבצען כמי שחב עליהן כשם שחב עליהן המעוול העיקרי, ותוטל עליו אחריות ישירה ואישית" **(ע"א 2362/19 פלונים נ' הרשות הפלסטינית, פסקה 11 [פורסם בנבו] (10.4.2022))**. הרחבה נוספת של מעגל האחראים הפוטנציאליים נעשית מכוח הדין הספציפי, קרי מכוח הוראות **חוק איסור לשון הרע** גופו. כך, סעיף 11 לחוק מתייחס למצבים שבהם פורסמה לשון הרע באמצעי תקשורת, שאז ישאו באחריות "האדם שהביא את דבר לשון הרע לאמצעי התקשורת וגרם בכך לפרסומו, עורך אמצעי התקשורת ומי שהחליט בפועל על הפרסום, ובאחריות אזרחית ישא גם האחראי לאמצעי התקשורת".

175. על כן, כדי שלנדמן ייחשב כמי שביצע עוולה של לשון הרע כשאינו המפרסם הישיר עליו להיות מעוול במשותף מכ **סעיף 12 לפקודת הנוזיקין** או להימנות עם הגורמים המנויים **בסעיפים 11-12 לחוק איסור לשון הרע**.

176. [סעיפים 11-12 לפקודת הניקין](#) קובעים כדלקמן:

"מעולים יחד

11. היה כל אחד משני בני-אדם או יותר חבים לפי הוראות פקודה זו, על מעשה פלוני, והמעשה הוא עוולה, יהיו חבים יחד על אותו מעשה כמעולים יחד וניתנים להיבצע עליה יחד ולחוד.

אחריות של משתף ומשדל

12. לענין פקודה זו, המשתף עצמו, מסייע, מייעץ או מפתה למעשה או למחדל, שנעשו או שעומדים להיעשות על ידי זולתו, או מצווה, מרשה או מאשרר אותם, יהא חב עליהם".
 לנדמן לא שיתף בעצמו את הפרסומים המיוחסים לו ולא הוכח שיעץ או פיתה, ציווה או אשרר את פרסומם. הקבוצה "קריית מוצקין – הבית שלנו" היא קבוצה פתוחה ("קבוצה ציבורית" -ראו עמ' 250 לחוות דעת דורפמן), כך שכל משתמש החפץ להיכנס אליה ולפרסם בה פוסט – יכול לעשות כן, ללא צורך באישור ממנהל הקבוצה בטרם פרסום הפוסט. כלומר, הפוסט מועלה אוטומטית לדף הקבוצה לאחר שהכותב שולח אותו. על כן, אין לצפות ממנהל קבוצה שיהיה מודע ברגע האמת לכל פוסט ופוסט שעולה לקבוצה. כמנהל הקבוצה אין לו יכולת להרשות או לאשר את פרסום הפוסט, כדרישת סעיף 12 הנ"ל ועל כן לא קמה ללנדמן אחריות מכח [פקודת הניקין](#).

177. לו היה אבישר פונה ללנדמן בבקשה להסיר את הפרסומים ולנדמן היה נמנע מכך, ניתן היה לומר שלנדמן נחשב כמי שאשרר את הפוסטים, אך פניה שכזו לא נעשתה על ידי אבישר. בהעדר פנייה שכזו, גם לא הוכחה ידיעתו של לנדמן על פרסומם. אני מקבל בענין זה את גירסת לנדמן שלא נסתרה לפיה לא עקב אחר הפעילות בקבוצה באופן שוטף והפסיק לעקוב אחר הפרסומים בקבוצה בחודש אוקטובר 2016, כשבנו חלה (תמליל מיום 18.9.22, עמ' 38, שורות 27-39, עמ' 39, שורות 1-7). לנדמן העיד בחקירתו שלאחר שהוגשה נגדו התביעה הוא פעל למחיקת הקבוצה (באוקטובר 2021) על ידי פנייתו לפרופיל בני מור ששימש כמנהל קבוצה יחד עימו, אך לא נענה על ידו. לאחר מכן פנה לפייסבוק בבקשה למחיקת הקבוצה ובקשתו נענתה ופייסבוק מחקה את הקבוצה כחודש לאחר פנייתו אליה (תמליל מיום 18.9.22, עמ' 39, שורות 12-30).

178. לנדמן אף לא נכנס למעגל ההרחבה החל מכח הדין הספציפי - [חוק איסור לשון הרע](#). סעיף 11 לחוק קובע:

(א) "פורסמה לשון הרע באמצעי תקשורת, ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל לשון הרע, האדם שהביא את דבר לשון הרע לאמצעי התקשורת וגרם בכך לפרסומו, עורך אמצעי התקשורת ומי שהחליט בפועל על הפרסום, ובאחריות אזרחית ישא גם האחראי לאמצעי התקשורת.

(ב) באישום פלילי לפי סעיף זה תהא זו הגנה טובה לעורך אמצעי התקשורת שנקט אמצעים סבירים כדי למנוע פרסום אותה לשון הרע ושלא ידע על פרסומה.

(ג) בחוק זה –

"אמצעי תקשורת" – עתון וכן שידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור;

"עורך אמצעי תקשורת", בעתון – לרבות עורך בפועל, ובשידור – לרבות עורך התכנית שבה

נעשה הפרסום; "אחראי לאמצעי

התקשורת", בעתון – המוציא לאור, ובשידורי רדיו וטלוויזיה – מי שאחראי לקיומם".

המונח "אמצעי תקשורת" אינו כולל אתרי אינטרנט, אך הפסיקה התייחסה לשינויים בעולם המודרני ולעובדה שאתרי אינטרנט ורשתות חברתיות הפכו להיות אמצעי תקשורת, בין היתר, להעברת

1 מסרים, הנפוצים ביותר כיום. הפסיקה החילה את דיני לשון הרע על פרסומים המתפרסמים באתרי
 2 האינטרנט. אין עדיין הלכה פסוקה של בית המשפט העליון בסוגיית אחריותו של מנהל קבוצה או
 3 אתר לתכנים המועלים בו, אך ניתנה התייחסות למידת השליטה של מנהל על התכנים המפורסמים
 4 באתר ולמידת הסיכון והבקרה על תכנים שעתידיים להתפרסם בו (רע"א 8562-16 גדעון הכט נ' ד"ר
 5 יצחק לבנה (נבו, 27.12.16)).

6 179. לנדמן שימש כמנהל (Admin) של קבוצת "קריית מוצקין-הבית שלנו" שהיא קבוצה פתוחה
 7 ועל כן אין המנהל משמש כשומר במפתן "דלת" הקבוצה. מנהל הקבוצה חסר שליטה על הפוסטים
 8 המפורסמים בה ואין לצפות ממנו שיעמוד על המשמר. בידו רק להסיר את הפוסט לאחר שהועלה
 9 ונודע לו על כך. הוא אינו בגדר "עורך" או "מי שהחליט בפועל על הפרסום", בהעדר היכולת לשלוט
 10 בתכני הקבוצה המפורסמים בטרם פרסומם, ולא ניתן להטיל עליו את האחריות כ"אחראי לאמצעי
 11 התקשורת" – כהגדרתם בסעיף 11 לעיל. לפיכך, מבלי שאעסוק כלל בשאלה אם הפרסומים נעשו
 12 בתקופה שלנדמן היה מנהל הקבוצה ובשאלה אם יש בפרסומים לשון הרע ובשאלה אם יש קשר בינו
 13 לבין דואק כי העד שפיגלר העיד שלנדמן העתיק את תוצרי ההאזנה שביצע לבקשת דואק, אני קובע
 14 שלנדמן בתפקידו כמנהל קבוצת "קריית מוצקין-הבית שלנו" אינו חב בגין הפרסומים שפורסמו בה
 15 ודוחה את התביעה כנגדו.

16 התביעה שכנגד

17
 18
 19 180. בסיכומיו של דואק צומצמה תביעתו לשישה פרסומים, שלטענתו הם בגדר לשון הרע
 20 ופורסמו על ידי אבישר. חמישה מהם הם פרסומים מס' 19-23 לנספח 84 לכתב התביעה שכנגד (נ/5).
 21 לטענת דואק, בעקבות כתבה שפורסמה בתאריך 19.12.20 על עיריית כרמיאל והקשר שלה לעיתונות
 22 המקומית, העלה אבישר בתאריך 20.12.20 פוסט בן שני עמודים וצירף לו סרטון. בפוסט אבישר קישר
 23 בין עיריית כרמיאל לעיריית קריית מוצקין וכתב דברי לשון הרע על דואק בחמישה קטעים בפוסט.
 24 אבישר הודה שהפרסום נעשה על ידו בעמוד הפייסבוק שלו, אך טען שמדובר בפרסום אחד (ולא
 25 חמישה כנטען על ידי דואק) בפוסט שהוא כולו הבעת דעה, ולכך אתייחס בהמשך. לפיכך, מתקיים
 26 יסוד הפרסום על פי סעיף 2(א) לחוק, שכן אבישר הודה בפרסומו בדף הפייסבוק שלו ומשכך הוא הגיע
 27 לאדם זולת הנפגע (סעיף 2(ב)(2) לחוק).

28
 29 181. חמשת הפרסומים הנטענים על ידי דואק הם הקטעים הבאים מתוך הפוסט:
 30 קטע ראשון: "קחו לדוגמא את איש הפרסום הקרייתי יוסי דואק. דמות צבעונית, מושחתת ורבת
 31 פנים, האיש שהפיק במשך 3 עשורים את המגזין החודשי עם "הבחורה שבשער". דואק כמונב אינו
 32 היחיד אבל הוא הדומיננטי בחבורת היחצ"נים שאסף סביבו ראש העירייה חיים צורי".
 33 קטע שני: "בעשורים האחרונים דואק קיבל אליו מקופת העירייה מיליוני שקלים, כספי ארנונה
 34 טהורים, שלדעתי האישית והמקצועית לא היו שווים ולו אגורה שחוקה אחת מבחינת האינטרסים
 35 הציבוריים. בעבור הכסף הגדול הזה שהעירייה הזרימה לו, דואק היה מוכן לעשות בשביל חיים צורי
 36 את כל המשימות השחורות והבזויות ביותר".
 37 קטע שלישי: "במשך שנים רבות יוסי דואק הצליח להשתיק כל מי שהעז למתוח ביקורת על חיים
 38 צורי. הוא רמס בכתבות מוזמנות מראש ובשפה קשה את יריביו של צורי, פיברק אין ספור "מכתבים
 39 למערכת" (זה לא הוא, זה התושב מרחוב גושן 20...)"

1 קטע רביעי: "יצר הבצע של דואק הוליד שיטות יצירתיות להתחבר בצורה הדוקה יותר לכספי
2 הארנונה של המוצקינאים".

3 קטע חמישי: "הוא יצר בפייסבוק פרופילים פיקטיביים שהכפישו והשמיצו גם את הלקוח שלו –
4 חיים צורי ורעייתו דפנה צורי, כנגד מנכ"ל העירייה יריב גסר, כנגד מנהלים בכירים בעירייה,
5 סיעות בגנים ופעילים של סיעת "מוצקינטו" וכל זאת על מנת לייצר רושם כאילו יריביו של חיים
6 צורי (ובהם אנשי רוח חדשה במוצקין) הם שעומדים מאחורי הפעילות הזאת...".

7
8 182. אני דוחה את טענת דואק שמדובר בחמישה פרסומים, שכן חמשת הקטעים האלה פורסמו
9 בפוסט אחד ועל כן פרסומים 19-23 הם פרסום אחד. תמוה מדוע ויתר דואק וטען שמדובר בחמישה
10 קטעים, כאשר הקטע השני כולל שני משפטים והיה בידו לטעון שמדובר בשני קטעים. אין שחר
11 לחלוקה לפיה כל משפט נחשב כפרסום נפרד. הפרסום עונה על הגדרת "לשון הרע" שכן אבישר מכנה
12 את דואק דמות "מושחתת ורבת פנים" ומייחס לו יצר בצע וקבלת מיליוני שקלים מעיריית קריית
13 מוצקין על חשבון כספי התושבים משלמי הארנונה. תוכן הפרסום עונה על הגדרת "לשון הרע" –
14 חלופות (1), (2) ו-3) לסעיף 1 לחוק, שכן מטרתו להשפיל את דואק ולעשותו מטרה לשנאה, לבזו או
15 ללעג, לבזותו בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסות לו ולפגוע במשרתו או במקצועו. לשון הרע
16 מהפרסום עולה הן ממובנם הפשוט של דברי הפרסום המפורשים והן לאור מכלול הדברים הנקראים
17 בפוסט על ידי האדם הסביר. הפוסט מתחיל במילים: "כתבת התחקיר ששודרה אמש בחדשות ערוץ
18 12 תיארה תופעה נפוצה מאוד בשלטון המקומי בישראל ובמוצקין בפרט, שבה מערכת היחסים בין
19 לשכת ראש העירייה לרוב בעלי המקומונים בעיר מושחתת מיסודה". לאור העובדה שדואק מוצג
20 כדוגמא לכך בהמשך הכתבה, הקורא הסביר מסיק גם מההקשר הכללי שקיים קשר מושחת בין דואק
21 לראש העיר צורי.

22
23 183. טענת ההגנה של אבישר היא שהפרסום חוסה תחת הגנת סעיף 15(4) לחוק, שכן כולו הבעת
24 דעה על התנהלותו של דואק ועל יחסי הגומלין בינו לבין ראש העיר צורי. סעיף זה צוטט לעיל. החוק
25 אינו קובע מתי ייחשב פרסום כ"הבעת דעה". עניין זה הוסדר בפסיקה, שקבעה כללים לפיהם ייקבע
26 אם הפרסום הוא "הבעת דעה מוגנת" (אורי שנהר **דיני לשון הרע** 307 (1997) (להלן: "שנהר"). החוק
27 מבחין בין פרסום של עובדות לבין פרסום של דעות. פרסום עובדה הוא פרסום האמור לשקף את
28 המציאות האובייקטיבית ואילו פרסום של דעה משקף הליך מחשבתי סובייקטיבי. הבעת דעה אינה
29 מוגבלת למתן ביטוי ערכי לעניינים מסוימים ויכולה גם לתאר מצב עובדתי אובייקטיבי ובלבד
30 שתנוסח כדעה. בית המשפט יקבע שפרסום הוא בגדר הבעת דעה אם זה מובנו הטבעי והרגיל של
31 הפרסום, כפי שאדם רגיל היה מבין אותו, או במילים אחרות – פרסום יוגדר כהבעת דעה, אם יהיה
32 כזה שהאדם הסביר יבין את האמור בו כדעתו של הכותב ולא כהצגת עובדות מצדו. מילות הפרסום
33 צריכות לשמש כנקודת המוצא בסיווגו כהבעת דעה או כעובדה. כדי שפרסומים יסווגו כהבעת דעה
34 מוגנת הדברים צריכים להיות מנוסחים בנוסח ברור, כביקורת או הבעת דעה (שם, בעמ' 310-309,
35 312). הגנת הבעת הדעה לא תחול על פרסום שבו אין הפרדה בין העובדות לבין הדעות (**ד"נ 9/77 חברת**
36 **החשמל לישראל בע"מ ואח' נ' הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ ואח' פ"ד לב(3) 337, 351-349 (1978)**)
37 (להלן: **עניין ד"נ חברת החשמל**) אולם מזאת אין להסיק שבפרסום המכיל דעה מוגנת לא ניתן
38 לכלול קביעות עובדתיות. אם פרסום כולל טענה משמיצה המנוסחת כדעה מבלי לציין את העובדות
39 שעליהן היא מסתמכת, יש להתייחס לדעה כאל קביעת עובדה, והגנת הבעת הדעה לא תחול עליה. כך
40 גם כאשר הרושם הכללי העולה מהפרסום הוא שהבעת הדעה מסתמכת על עובדות חיצוניות שבידיעת

1 המפרסם. המפרסם אינו חייב להביא את כל העובדות שהובילו אותו לגיבוש הדעה שהביע, והוא רשאי
2 להסתפק בהבאת העובדות העיקריות שעליהן הושתתה דעתו. עובדות אלו חייבות להיות נכונות, וזאת
3 בניגוד למסקנה המוסקת מהן, שיכולה להיות גם שגויה (שנהר, בעמ' 315-316).

4
5 184. אבישר נשאל בחקירתו על איזה בסיס עובדתי נשענות אמירותיו שדואק הוא אדם מושחת
6 ועושה עסקאות מושחתות עם ראש העיר צורי, שכן הביסוס לכך לא הופיע בפוסט, בניגוד לטענת
7 אבישר שמדובר בפירסום שבו הבחנה בין עובדות לדעות תוך הצגת הקשר ביניהן. אבישר השיב:
8 **"דעתי התבססה על מה שראיתי לפני ההליך המשפטי"**. לאבישר ניתנו מספר הזדמנויות להשיב על
9 שאלה זו והוא לא נתן תשובה מספקת מהו הבסיס העובדתי עליו נשענות אמירות אלו (תמליל מיום
10 11.12.22, עמ' 32-33). בנוסף, הפרסום של אבישר לא נוסח באופן ברור כהבעת דעה או ביקורת, אלא
11 יותר כהנחת עובדות בפני הקוראים, שהוברר כאמור שאין להן בסיס. שימושו בפרסום במילים
12 **"...שלדעתי האישית והמקצועית לא היו שווים ולו אגורה שחוקה אחת מבחינת האינטרסים**
13 **הציבוריים"**, אינה באה בהקשר האמירה "מושחת", אלא לעניין האמירה שבעשורים האחרונים קיבל
14 דואק לידו מיליוני שקלים מקופת העירייה. המילה "מושחת" לא התבססה על עובדות ואינה דעה
15 בלבד.

16
17 185. יש לזכור שהגנת "הבעת הדעה" מותנית בכך שהפרסום נעשה "בתום לב". כוונת המפרסם
18 בפרסומו את הבעת הדעת מלמדת על תום לבו. שיקול נוסף עוסק בשאלה באיזו מידה נקט המפרסם
19 אמצעים סבירים כדי לבדוק את אמיתות הדעה שהביע. העובדה שהדעה אינה אמת, אין בה כשלעצמה
20 כדי ללמד על חוסר תום ליבו של המפרסם, אך אם מתברר שהמפרסם לא בדק כראוי אם המסקנה
21 שפרסם היא אמת – יהיה בכך כדי ללמד על חוסר תום ליבו (שנהר, בעמ' 320). גם בתנאים אלו לא
22 עמד אבישר. הפרסום הועלה על ידו בשנת 2020, לאחר שכבר נחשף למרבית הפרסומים מושא תביעתו,
23 שסבר שדואק הוא העומד מאחוריהם, והוברר בעדותו שמניעיו כלפי דואק היו להשיב לו כגמולו ולא
24 הבעת דעה בתום לב.

25
26 186. אני דוחה את טענת אבישר שחלה על הפרסום ההגנה הקבועה בסעיף 15(10) לפיה **"הפרסום**
27 **לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן"**, שכן הפרסום הנ"ל שפרסם
28 אבישר כלל אינו עוסק בתוכן הפרסומים המכפישים שפורסמו על ידי הפרופילים הפיקטיביים בעניינו.
29 הדבר נכון אף ביחס לטענתו לתחולה ההגנה הקבועה בסעיף 15(3) לפיה **"הפרסום נעשה לשם הגנה**
30 **על עניין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם**
31 **מעוניין בו עניין אישי כשר"**. נתבע או נאשם המבקש לחסות תחת הגנה זו צריך להוכיח שהיה עניין
32 אישי כשר כלשהו, שהגנתו הצדיקה את עשיית הפרסום. עליו להראות גם שתוכן הפרסום שבמחלוקת
33 נועד להגן על אותו עניין. כמו כן, עליו להצביע על כך שהפרסום הופנה רק לאנשים מסוימים שזהותם
34 מתחייבת מהוראות הסעיף ולבסוף עליו להוכיח שהפרסום נעשה בתום לב (שנהר, בעמ' 294). תוכן
35 הפרסום של אבישר לא נועד להגן על אותם עניינים אישיים של אבישר הקשורים בפרסומי לשון הרע
36 כנגדו אלא להשמיץ את דואק כעונש על כך שדואק משמיץ את אבישר. אציין, שאבישר לא הוכיח
37 ששמו הטוב של דואק אינו ראוי להגנה. לפיכך, אני קובע שלאבישר לא עומדות ההגנות הקבועות
38 בחוק בגין פרסום זה ועליו לפצות את דואק בגינו.

39
40 187. הפרסום השישי לו טען דואק (למעשה מדובר בפרסום שני) מתקשר לכתבה שפרסם עיתון
41 "ידיעות אחרונות" במוסף שישי בתאריך 1.1.21 - "הערים המובילות לשנת 2021". אבישר התייחס

- 1 בדף הפייסבוק של העירייה לאותה כתבה וכתב: "כתבה? גיליון מסחרי של קבוצת "ידיעות אחרונות"
 2 שחיים צורי קנה בו שני עמודים במימון כספי הארנונה של תושבי קריית מוצקין". לכתבה זו התייחסו
 3 מספר תושבי העיר. באחת התשובות פנה אבישר למשנה לראש העירייה, מר יוסי מרקוביץ' וכתב:
 4 "אתה סגן ראש העיר. לא ילד זב חוטם..." ובהמשך התייחס לדואק וכתב: "...או על קשריך עם
 5 העיתונאי המושחת יוסי דואק שממשיך לקבל דמי פרוטקשן מעיריית קרית מוצקין ושמומחה בית
 6 המשפט מצא את אותו הדואק כמי שהפעיל עבור חיים צורי מאוד חשבונות פייסבוק פיקטיביים
 7 שהכפישו תושבים (במימון עירוני כמובן) והרשימה הבלתי נתפסת הזאת היא בלתי נגמרת...".
 8
 9 188. תוכן הדברים שנכתבו על דואק עונה על הגדרת לשון הרע, שכן דואק מכונה בו "העיתונאי
 10 המושחת" ומיוחסת לו קבלת "דמי פרוטקשן" (דמי חסות) מעיריית קרית מוצקין, ועל כן הפרסום
 11 עונה על חלופות (1), (2) ו-(3) לחוק – מטרת פרסום היא להשפיל את דואק, לעשותו מטרה לשנאה,
 12 ללעג או לבזו בייחוס לו מעשי שחיתות. כינויו כ"העיתונאי המושחת" עלול היה אף לפגוע בעבודתו
 13 כעיתונאי.
 14
 15 189. לאבישר הוצג הציטוט בחקירתו והוא אישר שפרסם אותו והעיד: "כן זה ציטוט מזערי
 16 מתכתובת ארוכה מאוד, במענה לפוסט שעלה בדף הפייסבוק של העירייה, אז זאת אומרת זה ממש
 17 קטע מאוד מזערי מתכתובת מאוד ארוכה זה פינג פונג של תגובות, שאגב מי שהיה קורא את כל
 18 הטקסט, כי אני לא, אין פה את הכל זה טקסט באורך של שני עמודים". על כן, רכיב הפרסום
 19 מתקיים אף הוא (סעיף 2 לחוק).
 20
 21 190. בכתב התביעה שכנגד (ס' 93) לצד תיאור הפרסום הנ"ל נכתב שצורף סרטון – אך בפועל סרטון
 22 שכזה לא צורף על ידי דואק. הפרסום עצמו לא הוגש במסגרת הפרסומים מושא התביעה שכנגד (נ/5).
 23 במהלך חקירתו הנגדית של דואק, הוצג בפניו שמדובר בציטוט חלקי מתוך הפרסום ונשאל מהיכן הוא
 24 לקוח. דואק השיב: "מתוך או בהקלטה בשידור שציקי אמר לו, ליוסי מרקוביץ', "אתה והקשרים
 25 שלך עם העיתונאי המושחת יוסי דואק, אתה לא אדם זב חוטם." או שזה כתוב גם. אני יכול לחפש
 26 את זה, ואני יכול למצוא את זה" (תמליל מיום 3.10.22, עמ' 69, שורות 28-38). בהמשך הסכים דואק
 27 שמדובר בטקסט או הקלטה שהם חלק מפרסום גדול יותר, שנלקחו מדף או סרטון, שלא צורפו לכתב
 28 תביעתו (שם, בעמ' 70-71). התכתובת בין אבישר לבין מר מרקוביץ' לא צורפה לכתב התביעה שכנגד
 29 ולא נסתרה טענת ב"כ אבישר שהיא לא גולתה במסגרת גילוי המסמכים (תמליל מיום 11.12.22, עמ'
 30 25).
 31
 32 191. הואיל ואבישר טען בחקירתו שיש לקרוא ולהבין את הפרסום הזה על רקע מכלול הדברים
 33 נשאל אם יסכים שהתכתובת בינו לבין מר מרקוביץ' תוצג במלואה באופן שיציג את הפרסום המלא.
 34 ב"כ התובע, עו"ד אבני (בטעות נכתב בתמליל עו"ד עזורה) התנגד להצגתה (שם בעמ' 34, שורות 15-
 35 34). אבישר טען כטענת הגנה שמאחר ודואק לא צירף את הפרסום במלואו, אלא הסתפק בציטוט
 36 חלקי אינו יכול להישמע בטענה שהפרסום בעיניו של האדם הסביר הוא לשון הרע, שכן בבוא בית
 37 המשפט לבחון את הפרסום, עליו להביא בחשבון את ההקשר הענייני בו נאמרו או נכתבו הדברים.
 38 למרות זאת התנגד להגשה מאוחרת של הפרסום המלא כראיה. התנגדות זו עומדת בסתירה לטענת
 39 ההגנה של אבישר. אם הוא טוען שיש לקרוא ולהבין את הפרסום על רקע מכלול הדברים שנאמרו בו,
 40 הוא בוודאי יודע את תוכן הפרסום כולו והתנגדותו להצגתו בטענה שלא גולה בגילוי מסמכים מלמדת

1 שהגשת הפרסום המלא היתה פועלת לרעתו. הטענה של אבישר היתה טענת הגנה ונטל הבאת הראיה
2 היה עליו, והוא לא עמד בו (שם, בעמ' 35). על כן, נסתפק בציטוט החלקי בו הודה אבישר.

3
4 192. אכן, על פי ההלכה הפסוקה, בעת הערכת מידת הפגיעה שהסב פרסום, יש לקרוא את כל
5 הכתבה שמדובר בה ואין להסתפק בציטוט חלקי מתוכה שכן אפשר שבחלקי הכתבה האחרים שאינם
6 לשון הרע יש בכדי ליטול את עוקץ דברי לשון הרע או להקהותו, אך זה אחד מהשיקולים שיש לשקול
7 בהערכת מידת הפגיעה, להבדיל מקביעה שמדובר בלשון הרע, לצד שיקולים כגון מידת החומרה של
8 הביטוי הפוגעני, האם הוצגו עמדות הצדדים בעניין והאקלים הסכסוכי בין הצדדים (ע"א 6903-12
9 Canwest Global Communications Corp נ' אלי עזור (נבו, 22.7.15). בהקשר זה נקבע בעניין
10 ד"נ חברת החשמל לישראל (בעמ' 354) "...ונכון גם שבדרך- כלל יש לקרוא כתבה בשלמותה כדי לגלות
11 את אופיה. אבל גם זאת יש לזכור, שקורא העתון הרגיל אינו מנתח את אשר מגישים לו ניתוח מדוקדק אלא
12 הרושם הכללי הוא הקובע, ורושם זה מושפע מאוד מסדר הדברים: אם נוצר רושם מסויים מתחילתה של
13 כתבה, הוא לא יימחק על נקלה על-ידי דברים אחרים המופיעים בהמשכה. לפחות יש לומר שבכתבה זו
14 עורבבו קביעה עובדתית והבעת דעה באופן שהקורא אינו יכול להפריד ביניהם - ודי גם בכך כדי לחייב את
15 המשיבים.

16
17 193. הציטוט שבו הודה אבישר אינו משתמע לשני פנים והוא בבירור לשון הרע כלפי דואק.
18 כשהמילים "דמי פרוטקשן" נקראות על ידי האדם הסביר, ההבנה הפשוטה היא עבירה פלילית של
19 סחיטה באיומים. אבישר טען בעדותו שלא התכוון לכך, אלא בכתיבתו "דמי פרוטקשן" התכוון
20 לקשרי הגומלין בין ראש העיר צורי לדואק כבעל מקומון (תמליל מיום 11.12.22, עמ' 43, שורות 24-
21 34), אך כוונתו (המאוחרת) אינה משנה אלא מה מבין הקורא הסביר את הפרסום. מבחן הדברים הוא
22 אובייקטיבי, ועיקרו במובן שאדם סביר מייחס לפרסום, בהקשר לשאלה האם היה באותו מובן כדי
23 לפגוע בכבודו ובשמו של האדם (ע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (נבו, 12.11.2006). מידת הפגיעה של
24 הביטויים בהם השתמש אבישר בפרסום כלפי דואק היא חמורה כאשר אבישר קישר אותה למקצועו
25 של דואק כעיתונאי. על כן, אני דוחה את טענת אבישר לפיה אין לקבוע שהפרסום הוא בגדר לשון הרע
26 מכיוון שהקשרו לא הוצג והוא לא הוגש במלואו או מטעם אחר.

27
28 194. אני דוחה את טענת אבישר שמכיון שזו "תגובת" היא אינה לשון הרע. דומה שאבישר סבור
29 שמדובר בזירת איגרוף שבה כל אחד בתורו מגיב באגרוף על אגרוף, או בגן ילדים שבו לשאלת הגננת
30 מי התחיל במריבה עונה הילד "הכל התחיל כשהוא החזיר לי". לא מדובר בזירת אגרוף, ולשון הרע
31 אסור אפילו אם לדעתו של אבישר, הצדק הקוסמי מחייב איזון כך ששני הצדדים ישכבו על הריצפה
32 מתפתלים בכאבים ולא רק אחד מהם. ההשמצות שהשמיץ אבישר את דואק באותו שרשור לא היו
33 תגובה להשמצות שהשמיץ דואק את אבישר באותו שרשור אלא תגובה ליתרת החוב הכוללת של דואק
34 כלפי אבישר מחוץ לאותו שרשור. מצופה מאנשי ציבור לנהוג אחרת. תגובת היא לשון הרע כמו כל
35 פירסום. היא נועדה שיקראו אותה המצטרפים לדיון והיא נועדה להשפיע עליהם. אפשר, שמספר
36 הנחשפים לתגובת קטן ממספר הנחשפים לפוסט שהועלה בקבוצת פייסבוק, אך המספר לא הוכח
37 והוא אינו משנה את סיווג התגובת כלשון הרע, אלא לכל היותר יכולה להיות לה השפעה על היקף
38 הפיצוי.

195. אבישר טען שעומדת לו הגנת הבעת הדעה מכח סעיף 15(4) לחוק, שכן בפרסום התגובה הנ"ל הביע דעה וביקורת על התנהלותו של דואק, המבוססת על ממצאי חוות דעת מומחה בית המשפט בהליך שהתנהל בינו לבין דואק בבית המשפט השלום בקריות ועל הקביעה שדואק הפעיל פרופילים פיקטיביים שהכפישו אנשים. אבישר לא הסתפק באמירה שדואק הפעיל פרופילים פיקטיביים, וספק אם הפעלת פרופילים פיקטיביים כשלעצמה זו עבירה. אבישר לא הוכיח את אמיתות הטענה שדואק הוא "עיתונאי מושחת" ושקיבל "דמי פרוטקשן מהעירייה" ולא ציין בפרסום את העובדות עליהן אמירותיו אלו מתבססות. די בכך לדחות את טענת הגנת "הבעת הדעה" על הפרסום. בנוסף, אבישר לא הוכיח שהפרסום נעשה על ידו בתום לב, שכן כוונת המפרסם בפרסומו את הבעת הדעת מלמדת על תום לבו – ופרסום זה פורסם לאחר פרסום הפרסומים המכפישים הרבים שפורסמו כנגד אבישר שעה שסבר שדואק אחראי עליהם וביקש להענישו. אבישר אף ציין בפרסום עצמו שדואק הפעיל עבור חיים צורי מאות (?) חשבונות פייסבוק פיקטיביים שהכפישו תושבים. לכך יש להוסיף, שהפרסום אינו מנוסח כלל כהבעת דעה, אלא כהצגת עובדות. משכך, הגנת הבעת הדעה אינה חלה על הפרסום.

196. אני דוחה את טענות אבישר לפיהן חלות על הפרסום ההגנות הקבועות בחלופות (3) ו-(10) לסעיף 15 לחוק. חלופה (3) אינה חלה שכן תוכן הפרסום אינו מלמד על כך שנעשה לשם הגנה על עניין אישי של אבישר. חלופה (10) אף היא אינה חלה שכן תוכן הפרסום לא נעשה על מנת לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן. לפיכך ובהעדר הגנות החלות על הפרסום – אני קובע שעל אבישר לחוב בגינו כלפי דואק.

שיעור הפיצוי

197. משהוכח ששני הפרסומים הנ"ל הם הפרת החוק והם בגדר דברי לשון הרע, זכאי דואק לפיצוי בגינם ללא הוכחת נזק, מכח ההנחה הכללית שעצם ההפרה טומנת בחובה נזק. בבואי לקבוע את שיעור הפיצוי התייחסתי לעובדה שהפרסומים פורסמו על דואק כעיתונאי וניסו לפגוע בשמו הטוב מבחינה אישית ומבחינה מקצועית; למעמדו החברתי של דואק בקריית מוצקין ולכך שהוא דמות מוכרת בין תושביה; לזהות המפרסם (אבישר) שהוא דמות ציבורית בעיר; למידת חומרת הפרסומים; לתום ליבו של אבישר בעת פרסומם ולמניעיו; לתפוצת ומיקומי הפרסומים. לאחר ששקלתי בעניין אני פוסק לדואק פיצוי של 30,000 ₪ על כך אחד מהפרסומים נגדו, ובסך הכל 60,000 ₪.

סוף דבר

198. על פי כל האמור לעיל, התביעה העיקרית מתקבלת בחלקה באופן שיוסי דואק ישלם לצביקה אבישר 1,050,000 ₪ בקיזוז הפיצוי לפי התביעה שכנגד המתקבלת בחלקה בסך 60,000 ₪. אני דוחה את התביעה נגד שי לנדמן. דואק ישלם לאבישר אגרות התביעה, ועוד שכ"ט עו"ד, בזיקה לתקנה 153 ועל פי הסכום שנפסק, התעריף המומלץ של לשכת עורכי הדין היקף העבודה שהושקעה והתנהלות הצדדים בסך 117,000 ₪. אבישר ישלם לשי לנדמן הוצאות משפט בסך 29,250 ₪.

ניתן היום, ט"ז אב תשפ"ג, 03 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.

מנחם רניאל

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8